

КОЛЕКЦИЯ

Астрид Линдгрен

Книгите на моето детство

Ние, децата от Шумотевица

camno

АСТРИД ЛИНДГРЕН НИЕ, ДЕЦАТА ОТ ШУМОТЕВИЦА

Превод: Теодора Джебарова

chitanka.info

**ВСИЧКИ НИЕ, ДЕЦАТА ОТ СЕЛО
ШУМОТЕВИЦА**

ВСИЧКИ НИЕ, ДЕЦАТА ОТ СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Казвам се Лиза. И съм момиче, но това се разбира от името ми. На седем години съм и скоро ще навърша осем. Понякога мама казва:

— Хайде днес ти да избършеш съдовете, нали си голямото момиче на мама!

А друг път Ласе и Бусе казват:

— Откъде накъде някаква си хлапачка ще играе на индианци! Много си малка!

Та затова се питам, всъщност голяма ли съм, или съм малка? Щом някои те смятат за голям, пък други те смятат за малък, може би си тъкмо в най-добрата възраст.

Ласе и Бусе са моите братя. Ласе е на девет години, а Бусе — на осем. Ласе е страшно силен и може да тича много по-бързо от мен. Ама аз мога да тичам бързо колкото Бусе. Понякога Ласе и Бусе не искат да играя с тях и тогава Ласе ме държи, а Бусе хуква напред, докато вземе преднина. После Ласе ме пуска и побягва, и като нищо ме оставя далеч назад. Нямам си сестра. Много ми е мъчно. Момчетата вдигат такава врява!

Живеем в една къща, която се казва Средната. Така я наричат, защото е между две други къщи. На тях им викат Северната и Южната. Трите къщи стоят в една редица. Ей тъй:

Всъщност не изглеждат точно така, но това е, защото не мога да рисувам много хубаво.

В Южната живее едно момче на име Уле. То няма ни брат, ни сестра. Но си играе с Ласе и Бусе. Уле е на осем години и също може да тича бързо.

Обаче в Северната живеят момичета. Две! Страхотен късмет, че не са и те момчета! Казват се Брита и Ана. Брита е на девет години, а пък Ана е колкото мен. Обичам ги еднакво и двете. Но май обичам Ана мъничко, мъничко повече.

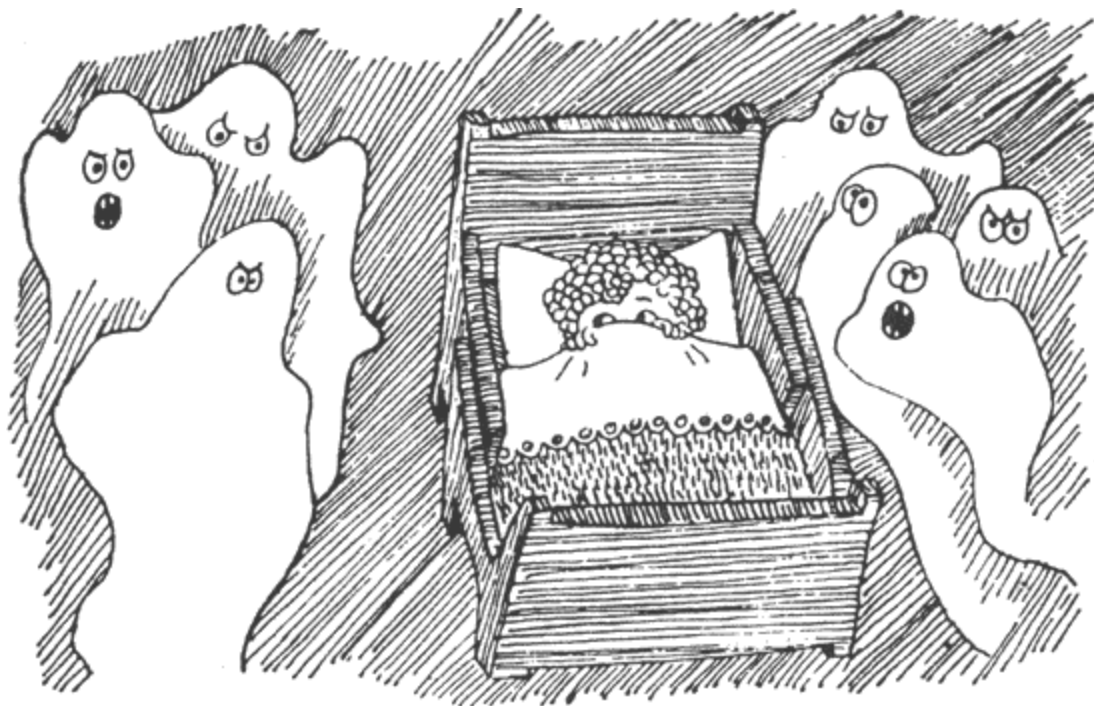
Други деца в село Шумотевица няма. То така се казва това село. И е много малко, само три къщи — Северната, Средната и Южната. И само шест деца: Ласе, Бусе и аз, после Уле, после Брита и Ана.

БРАТЯТА СА ДОСАДНО НЕЩО

По-рано Ласе, Бусе и аз спяхме заедно в една стая. В дясната мансарда до тавана. Сега аз спя в лявата мансарда, където преди живееше баба ни. Но за това ще разкажа по-нататък.

Понякога е доста весело да живееш в една стая с братята си. Ама само понякога. Весело беше, когато лежахме вечер и си разказвахме истории за призраци. Макар че беше и страшничко. Ласе знае такива ужасни истории за духове, че след това дълго лежах завита презглава. Бусе не разказва истории за призраци. Все разправя за сума ти приключения, в които щял да участва, като порасне. Тогава щял да замине за Америка, където са индианците, и щял да им стане главатар.

Една вечер Ласе разказа една толкова страшна история за някакъв призрак, който ходел и размествал всички мебели по къщите, та вече мислех, че ще умра от ужас. Беше почти съвсем тъмно в стаята и леглото ми стоеше много далеч от леглата на Ласе и Бусе. И,

представете си, изведнъж един стол започна да подскача насам-натам. Помислих, че призракът е дошъл и в нашата къща и ще размести мебелите ни, и се разпицях с всички сили. Тогава чух Ласе и Бусе да се кикотят в леглата си. И ето защо: вързали въжета за стола и както си лежали, подръпвали стола и той подскачал. Ей такива ги вършат. Първо се ядосах, но после не можах да се сдържа и се разсмях.

Когато живееш в една стая с братята си и братята ти са по-големи от теб, никога за нищо нямаш думата. При нас винаги Ласе решаваше кога да се загаси вечер лампата. Исках ли аз да си чета „Шведска пролет“, Ласе искаше да загасим и да разказва истории за призраци. А когато вече дремех и исках да заспя, Ласе и Бусе непременно трябваше да играят на „Умори от глад лисицата“. Ласе може да загаси лампата, щом му се прииска, както си лежи в леглото, защото е закрепил едно картонче на ключа, който завърташ като искаш да загасиш, а на картончето е вързал дълъг канап, дето стига чак до леглото му. Това е наистина хитро устройство, но не мога да го опиша точно, защото като порасна, няма да ставам някакъв си въртележко-винтоврътков инженер. А такъв щял да стане Ласе, казва той. Въртележко-винтоврътков инженер. Не знам какво е това, обаче Ласе твърди, че било нещо чудесно и ако искаш да станеш такъв, трябва да можеш да слагаш картончета на ключовете на лампите. Бусе пък ще става индиански вожд. Досега поне така говореше. Ама онзи ден го чух да казва, че щял да стане машинист на локомотив, та може да се е отказал. Още не знам точно каква да стана аз. Може би — майка. Защото обичам мънички дечица. Имам цели седем кукли, на които съм майка. Скоро ще бъда много голяма, за да си играя с кукли. Уф, колко ще е скучно, като стана толкова голяма!

Най-хубавата ми кукла се казва Бела. Има сини очи и руса къдрава коса. Лежи в куклено креватче с розова завивка и чаршафи, които ѝ уши мама. Веднъж, когато отидох да извадя Бела от креватчето, тя имаше мустаци и козя брадичка. Ласе и Бусе ѝ ги бяха нарисували с въглен. Радвам се, че не живея вече в тяхната стая.

Ако надникне човек през прозореца на Ласе и Бусе, гледа право в стаята на Уле. Той също живее в мансарда. А Средната и Южната стоят съвсем близко една до друга. Татко казва, че изглеждало, сякаш къщите се бутат. Според него хората, които са ги построили навремето, е трябвало да оставят повече място между тях. Но Ласе, Бусе и Уле не мислят така. Смятат, че е добре както си е. Между Средната и Южната има ограда. По средата на оградата расте голямо дърво. Било липа, казва татко. Липата простира клони чак до прозореца на Ласе и Бусе и до прозореца на Уле. Когато Ласе, Бусе и Уле искат да си отидат на

гости, просто се прекатерват през липата. Става много по-бързо, отколкото ако тичат надолу по стълбата и излязат през портата, и влязат през съседната порта, и тичат нагоре по стълбата. Веднъж нашият татко и таткото на Уле решиха да отсекаат липата, защото правела сянка на стаите. Но тогава Ласе, Бусе и Уле взеха страшно да ги врънкат да оставят липата. И тя остана. Стои си и до днес.

НАЙ-ВЕСЕЛИЯТ МИ РОЖДЕН ДЕН

Мисля, че рожденият ми ден и Бъдни вечер са двата най-весели дни в годината. Най-най-веселият ми рожден ден беше, когато навърших седем години. Ето какво стана тогава.

Събудих се рано. По това време още спях в стаята на Ласе и Бусе. Те си бяха в леглата и спяха. Моето легло скърца и аз се въртях и обръщах много пъти, за да се събудят Ласе и Бусе. Не можех да ги повикам, защото на рождения си ден трябва да се преструваш, че спиш, докато ти донесат празничната закуска. А те лежаха и спяха ли, спяха, вместо да се погрижат за нея. Заскърцах така страхотно с леглото, та най-после Бусе се надигна и взе да си дърпа косата. След това събуди Ласе и двамата се измъкнаха на пръсти на тавана и надолу по стълбата. Чувах мама да подрънква с чашите в кухнята и от напрежение просто не можех да лежа мирно.

Най-сетне чух тропот по стълбата и замижах с всички сили. И после — тряс! — вратата се отвори и влязоха татко и мама, и Ласе, и Бусе, и Агда, нашата домашна помощничка. Мама държеше подноса. Върху него стоеше чаша какао и ваза с цветя, и голяма торта със стафиди и захарна глазура, върху която пишеше „Лиза 7 години“. Агда я беше изпекла. Но нямаше никакви подаръци и си помислих какъв ли ще е този странен рожден ден. Обаче тогава татко каза:

— Изпий си какаото, пък после ще видим дали ще ти намерим някой подарък.

Веднага разбрах, че става дума за някаква изненада и си излоках какаото колкото можех по-бързо. После мама ми превърза очите с кърпа, а татко ме завъртя и ме понесе нанякъде, но къде — не можех да видя. Чувах, че Ласе и Бусе припкаха до мен, пък и усещах, защото от време навреме ме щипваха по палците на краката и викаха:

— Познай къде си!

Татко слезе с мен по стълбите и вървеше все в кръг, а по едно време усетих, че сме навън и подир малко се качихме пак по едни стълби. Най-сетне мама ми свали кърпата. И се намерих в една стая, която никога не бях виждала. Поне мислех, че не съм я виждала. Но изведнъж погледнах през прозореца и зърнах малко по-нататък страничната стена на Северната. И на прозореца стояха Брита и Ана и ми махаха. Тогава вече разбрах, че съм в бившата стая на баба и че татко се беше разхождал толкова време, за да ме обърка. Баба живееше у нас, когато бях малка, но преди две-три години се премести при леля Фрида. Оттогава мама държеше в тази стая стана си заедно с камари парцали за черги. Но сега там нямаше нито стан, нито парцали за черги. Стаята беше толкова хубава, че си рекох дали пък в нея не се е подвизавал някой вълшебник. Мама каза, че в стаята **наистина** е влизал вълшебник и това бил татко. Той ми измагьосал една стая, която да си е само моя, и тя била подаръкът за рождения ми ден. Така се зарадвах, че се развиках, защото това беше най-хубавият подарък, който бях получавала някога за рождения си ден. Татко каза, че и мама му помагала да магьосва. Татко бил магьосал тапетите — едни страшно сладки тапети с много-много мънички букетчета по тях, а мама била магьосала перденцата на прозореца. Татко стоял вечер в дърводелската си работилница и измагьосал един скрин, кръгла маса, етажерка и три стола, и всичките ги боядисал бели. А мама

измагьосала парцалените черги, които бяха постлани на пода и имаха червени, жълти, зелени и черни ивици. Бях я виждала да ги тъче зимьска, но дори и не си помислих, че ще ги получа аз. И татко бях виждала да дяла мебелите, но зиме той често прави мебели за хора, които не умеят да дялат, та и през ум не ми мина, че ще са за мен.

Ласе и Бусе веднага довякоха леглото ми през тавана до новата ми стая и Ласе каза:

— Но вечер все пак ще идваме при теб да си разказваме истории за призраци.

Първо изтичах до стаята на Ласе и Бусе и си взех куклите. Имам четири малки и три големи кукли, защото съм си запазила всички кукли, които ми подаряваха, откакто бях малка. За малките кукли направих хубава стая на етажерката. Първо постлах едно парче червен плат вместо килим, после наредих там малките хубави куклени мебели, които получих от баба на Коледа, и след това сложих леглата на кукличките и самите куклички. Сега и те си имаха собствена стая като мен, въпреки че нямаха рожден ден. Голямото куклено легло, в което лежи Бела, сложих в единия ъгъл, съвсем близо до моето легло, а куклената количка с Хензел и Гретел сложих в друг ъгъл. Ох, колко ми стана хубава стаята!

После изтичах пак в стаята на Ласе и Бусе и си взех всичките кутии и неща, които бяха в скрина на момчетата, а Бусе каза:

— Чудесно! Сега ще има повече място за птичите ми яйца!

Имам точно тринайсет книги, които са си лично мои. Тях също подредих на етажерката заедно с всичките си броеве на „Шведска пролет“ и кутиите с лъскави картинки. Имам толкова много картинки! Разменяме си ги в училище. Обаче двайсет от тях не бих разменила за нищо на света. Най-красивата е един голям ангел с розова рокля и розови крила. Всичко се събра на моята етажерка. Да, денят, когато получих собствена стая, наистина беше много весел.

ОЩЕ ВЕСЕЛБИ НА РОЖДЕНИЯ МИ ДЕН

На този ден имаше и други веселби. Бях поканила на гости всички деца от село Шумотевица — е, нали сме само шестима. Точно толкова се събираха около кръглата маса в моята собствена стая. Пихме малинов сок и ядохме от тортата, на която пишеше „Лиза 7 години“, и два вида други сладки, които пак Агда беше изпекла. Получих подаръци от Брита и Ана, и от Уле. Брита и Ана ми подариха

книга с приказки, а Уле — един шоколад. Уле седеше до мен, а Ласе и Бусе взеха да ни дразнят и викаха:

— Годеник и годеница, годеник и годеница!

Казват го само защото Уле не е толкова тъпо момче, дето никога не иска да играе с момичета. Не им обръща внимание, когато го дразнят, и си играе и с момчета, и с момичета. Всъщност на Ласе и Бусе също им се ще да играят с момичета, но само **се преструват**, че не щат. Ако в едно село има само шест деца, те просто трябва да играят заедно, независимо дали са момчета или момичета. Почти всички игри стават по-весели, когато играят шестима, отколкото ако са само трима.

По-късно момчетата отидоха да разглеждат птичите яйца на Бусе и тогава Брита, Ана и аз си поиграхме с моите кукли.

В джоба си имах един дълъг, дълъг канап. Когато го напипах и извадих, и видях колко е дълъг, ми хрумна, че с него би станало нещо забавно. Ако можехме да намерим още един еднакво дълъг канап, сигурно щеше да стигне до прозореца на Брита и Ана в Северната. И тогава бихме могли да си пращаме писма в кутия от пури. Да видите само как се разбързахме да опитаме! И то стана! Брита и Ана хукнаха да се приберат и после доста време си пращяхме писма. Беше много забавно да гледаме как кутията се плъзга по канапа. Първо си пишехме само: „Как си? Аз съм добре.“ Но след това измислихме, че уж сме принцеси, които са пленени в два замъка и не могат да излязат, защото ги пазят змейове, и Брита и Ана ми писаха:

„Нашият змей е ужасно страшен. И твоят ли?
Принцеса Брита и принцеса Ана.“

Аз пък отговорих:

„Да, и моят змей е ужасно страшен. Хапе ме, щом
опитам да изляза. Добре поне, че можем да си пишем.
Принцеса Лиза.“

Подир малко мама ме извика, за да ѝ занеса нещо, и докато ме
нямало, Ласе, Бусе и Уле влезли в стаята ми и видели писмата. И Ласе
изпратил с кутията едно писмо, в което пишело:

„Принцеса Лиза отиде да се изсекне. Но тук има цяла
камара от принцове.
Принц Ларш Александер Наполеум.“

На Брита и Ана това се сторило много тъпо.

Във всеки случай е хубаво, че моята стая гледа към Северната.
Защото Брита, Ана и аз често си пращаме писма. Зимно време, когато е
тъмно, е по-трудно. Ама тогава си мигаме с фенерчета. Ако мигна три
пъти, то означава: „Елате веднага! Имам да ви разправам нещо!“

Мама каза, че трябва да си държа стаята много спретната. Правя
каквото мога. Понякога се залавям да изчистя основно. Тогава
изхвърлям всички черги през прозореца. Агда ми помага да ги
изтупам. Имам една малка тупалка, която си е само моя, и тупам с нея.
Излъсквам дръжката на бравата, бърша прах навсякъде, слагам пресни
цветя и сменям чаршафите в кукленото креватче и в количката. Друг
път забравям да почистя. Тогава мама ми казва, че съм „Мърлява
Лиза“.

КОГАТО НИ РАЗПУСНАХА ОТ УЧИЛИЩЕ

През лятото е много весело. Всичко е весело от деня, в който ни разпуснат от училище. Досега съм била само на един изпит. Веселото почна още предишната вечер. Тогава украсихме голямата класна стая с цветя и клонки. Всички ние, децата от село Шумотевица, накършихме брезови клонки и набрахме иглики и обичничета. Пътят ни до училище е дълъг, защото то е в съседното село, дето се казва Голямо село. Няма смисъл да има отделно училище само за шест деца, нали? Цветята бяха поувехнали, когато пристигнахме, обаче не много. Като ги натопихме във вода, пак станаха хубави. Сложихме шведски знамена до черната дъска и една гирлянда от брезови клонки над нея и много цветя навсякъде. Колко хубаво ухаеше цялата стая!

След като свършихме с украсата, трябваше да упражним песните, които щяхме да пеем на изпита. „Здравей, теб слънчеви лъчи зоват“ и „Не смятай, че ще се погубя, задето обич ти не ми дари“. Едно момиче на име Ула пееше ей така:

*Не смятай, че ще се погубя,
задето обици не ми дари.*

Мислела, че това са думите на песента. Добре, че Госпожицата успя да ѝ каже как са наистина, та на изпита пъ правилно!

Времето беше чудесно, когато се прибирахме след това. Ние, децата от село Шумотевица, си тръгнахме заедно. Мина доста време, докато стигнахме у дома. Ласе каза, че трябва да стъпваме само по камъните край пътя. Това беше една игра, която играехме. Въобразявахме си, че уж ще паднем мъртви на земята, ако стъпим на нея. По едно време Уле стъпи на земята и Бусе му каза:

— Сега си мъртъв!

— Никак не съм мъртъв! Я гледайте колко съм жив! — викна Уле и взе да размахва крака и ръце. И всички му се смяхме.

После тръгнахме по крайпътната ограда. Ласе рече:

— Според вас кой ли е решил, че трябва да се ходи само по пътя? Тогава Брита каза, че сигурно някой възрастен го е измислил.

— Най-вероятно — съгласи се Ласе.

Дълго, дълго вървахме по оградата и беше толкова забавно, та реших никога вече да не ходя по пътя. Мина един дядка с млекарска количка и се провикна:

— Леле-мале, какви са тия гарги, дето са накацали по оградата?

Но на другия ден, когато отивахме на изпита, не можехме да ходим по оградата, защото бяхме много издокарани. Аз имах съвсем

нова рокля на червени точки, а Брита и Ана бяха със сини рокли с воланчета. Имахме нови панделки в косите и нови обуца.

Много родители седяха в класната стая и слушаха. Аз можах да отговоря вярно на всички въпроси, които ми зададоха, но Бусе каза, че 7 по 7 прави 56. Тогава Ласе се обърна и го изгледа строго и Бусе смотоледи:

— Не, не, прави 46!

Всъщност прави 49. Знам го, въпреки че още не сме стигнали до умножителната таблица. Но съм чувала другите ученици да го казват. В цялото училище сме само двама и три деца и затова седим всички в една класна стая.

След като изпяхме всички песни, които знаехме, и също „Сега е на цветята времето“, Госпожицата каза:

— Е, довиждане! И ви пожелавам да прекарате едно наистина весело лято!

Тогава усетих как нещо сякаш подскочи вътре в мен.

Всички деца от село Шумотевица имахме добри бележки. Сравнихме ги на връщане. На Бусе бележките не бяха кой знае колко добри, но все пак горе-долу сносни.

Вечерта играхме на народна топка долу на пътя. И не щеш ли, топката отхвъркна в касисовите храсти. Втурнах се да я търся. И познайте какво намерих там! Най-навътре под един касисов храст лежах единсет кокоши яйца. Ех, как се зарадвах! Една от нашите кокошки е опърничавя и не ще да снася в курника. Всичките си яйца снася навън. Ласе, Бусе и аз се пребихме да търсим, за да разберем къде ги снася. Но тя е много хитра и страшно внимава да не видим накъде се запътва. Мама беше обещала да ни даде по пет йоре за всяко яйце, което намерим. А сега бях намерила яйца за 55 йоре. Но топката така и не намерих.

— Ще вземем яйцата вместо топка — каза Ласе — и ще има бъркани яйца за всички в село Шумотевица.

Но аз събрах яйцата в престилката си, занесох ги на мама и получих 55 йоре. Дадох на всички деца по пет йоре и сложих останалото в касичката си, която се заключва с малко ключче. То виси на един пирон в дъното на дрешника ми.

После Ана намери топката и играхме още няколко часа на народна топка. Легнахме си много по-късно от обикновено, но това

нямаше значение, защото бяхме в лятна ваканция и на другия ден
можехме да спим докогато ни се иска.

ПЛЕВИМ ЦВЕКЛО И СИ ВЗИМАМЕ КОТЕ

По-късно събрах още пари за моята касичка, защото помагах при плевенето на цвеклото. Правехме го заедно, всички деца от село Шумотевица. Всъщност Ласе, Бусе и аз трябваше да изплевим цвеклото, което принадлежеше на Средната, а Брита и Ана — това на Северната, и Уле — това на Южната. Но не правехме така, а всички си помагахме за цялото цвекло. Плащаха ни за всеки изплевен ред — по 40 йоре за дългите редове и по 20 йоре за най-късите. Бяхме си сложили престилки от чували, за да не ни заболят коленете. Брита, Ана и аз си вързахме кърпи на главите и мама каза, че приличаме на бабички. Носехме си и голяма тенекиена кана, пълна със сок, в случай, че ожаднеем. Разбира се, ожадняхме веднага и си взехме дълги сламки, пъгнахме ги в каната, коленичихме около нея и взехме да пием. Много беше забавно да смучем сока през сламките, та пихме ли, пихме, и докато се усетим, не беше останал никакъв сок. Но тогава Ласе взе каната, изтича до извора в съседната ливада, и ни донесе вода и след това пихме вода. Беше също толкова забавно, обаче не толкова вкусно. Накрая Уле легна възник на земята и каза:

— Чувате ли как бълника вътре в мен?

Страшно много вода имаше в стомаха му и ние отидохме при него и чухме как тя бълникаше, когато той мърдаше.

Докато плевяхме цвеклото, непрестанно говорехме и си разказвахме приказки. Ласе опита да разправя истории за призраци, но призрачните истории не са никак страшни, когато грее слънцето. Тогава Ласе предложи да направим състезание кой умее най-грозно да ругае. Обаче Брита, Ана и аз не искахме да участваме, защото Госпожицата ни е казала, че само глупавите хора ругаят. Ласе си поруга малко сам, но май не му потръгна, защото скоро престана.

То се знае, че най-весело беше през първия ден на плевенето. После стана малко скучно, но нямаше как да не продължим, защото всичкото цвекло трябваше да се изплеви.

Един ден, тъкмо когато започвахме, Ласе каза на Уле:

— Петруска салдо бум-бум.

Пък Уле му отговори:

— Колифинк, колифинк.

А Бусе добави:

— Мойси дойси филибум арарат.

Попитахме ги какво означава това и Ласе каза, че туй било един особен език, който можели да разберат само момчета. За момичета бил прекалено труден.

— Ха-ха — изсмяхме им се ние, — та вие сами не си го разбирате!

— Как да не си го разбираме! — викна Ласе. — Това, дето го казах първо, значеше: „Днес времето е хубаво“ и Уле ми отговори: „Точно така, точно така“, а после Бусе каза: „Добре, че момичетата не ни разбират“.

След това занареждаха на своя език дълги, дълги бръцоловици. Най-сетне Брита каза, че и ние си имаме свой език, който разбират само момичета, и започнахме да си говорим на този език. Целия предобед седяхме на полето и си говорехме на нашите различни езици. Аз поне не чувах никаква разлика между тях, но Ласе каза, че нашият език бил тъпашки. Момчешкият език звучал много по-добре, защото бил почти руски.

— Колифинк, колифинк — каза пак Уле. И толкова поне бяхме научили от момчешкия език, та знаехме, че това значи „точно така, точно така“. И оттогава Брита, Ана и аз никога не казваме само Уле, а го наричаме „Уле Колифинк“.

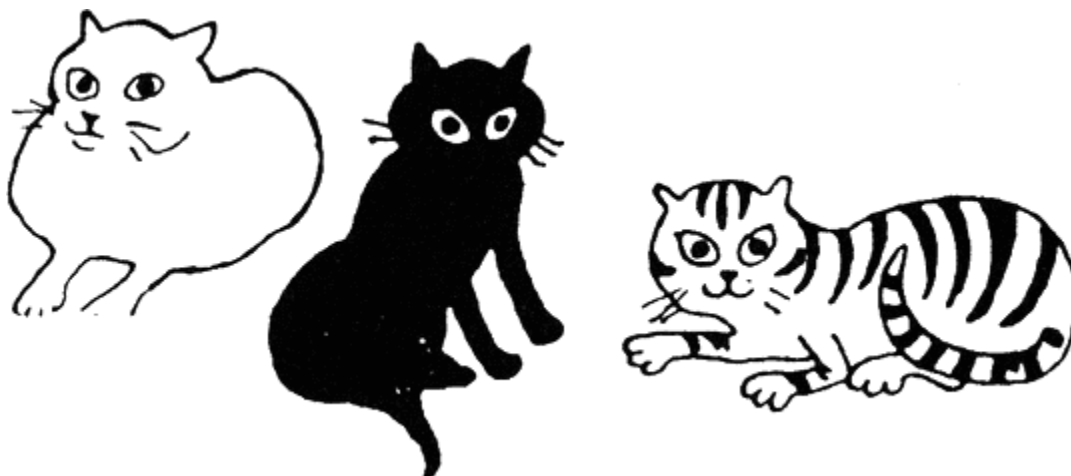
Един следобед, докато още плевяхме цвеклото и тъкмо седяхме на едни камънаци да си изпием какаото и изядем сандвичите, които си бяхме донесли за закуска, небето съвсем притъмня и почна страхотна гръмотевична буря. Имаше и градушка. Падна такъв град, че станаха същински преспи, точно както през зимата. Хукнахме да бягаме. Бяхме боси и ни беше много студено на краката като тичахме през преспите.

— Хайде да драснем до Кристин в Льовнес — каза Ласе. Почти винаги правим каквото каже Ласе, та и сега направихме така. Кристин живееше в малка червена къщурка недалеч оттам. Изтичахме до нея и за наш късмет Кристин си беше у дома. Кристин е една стара женица и изглежда горе-долу като нечия баба. И е много добричка. Колко пъти съм ходила при нея!

— Олеле, божке! Олеле, божке! — викна тя и плесна с ръце. А после каза:

— Вай, вай, вай, горките дечица!

След това запали голям огън в огнището в своята стая и ни накара да съблечем мокрите си дрехи и да си стоплим краката на огъня. Сетне Кристин ни изпече вафли на една скара в огнището. Свари и кафе в кафеник, който стоеше на триножка наред жаравата.

Кристин има три котки и едната наскоро се беше окотила. Котенцата бяха четири и лежаха в един кош и мяучеха. Бяха много сладки, но Кристин каза, че трябвало да раздаде всичките освен едно, защото иначе къщата ѝ щяла да се напълни с котки и за нея нямало да остане място.

— Хайде, дай ги на нас — извика Ана.

Тогава Кристин каза, че би ни ги дала, но не била сигурна дали нашите майки ще се зарадват, ако се приберем с котета.

— Всички хора обичат котенца — обади се Брита.

И почнаха едни молби и врънканици да ги вземем поне пробно, за да видим какво ще стане. Представете си, имаше точно по едно коте за Северната, едно за Средната и едно за Южната. Ласе избра кое да вземем ние. Беше пъстричко с бяло петно на челото. Брита и Ана взеха едно съвсем бяло, а Уле — едно черно.

Когато дрехите ни изсъхнаха, се прибрахме с нашите котенца. Радвам се, че на котешката майка ѝ остана едно бебе. Иначе нямаше да си има никакви дечица.

Нарекохме нашето коте Мър. Брита и Ана нарекоха своето Сеса, а Уле нарече своето Малколм. Нито една от майките ни не се разсърди, че донесохме вкъщи котенца. **Позволиха** ни да си ги задържим.

Много си играех с Мър. Връзвах хартиено топче на един канап и тичах в кръг, а Мър припикаше подире ми и се опитваше да грабне топчето. В началото Ласе и Бусе също си играеха с него, но скоро им омръзна. Аз се грижех за неговата храна. Той пиеше мляко от една чинийка в кухнята. Обаче не пиеше както пият хората, а изплезваше езичето си, което беше съвсем розово и с него лочеше млякото. Приготвих му кошче, където да спи. Застлах му го хубаво, за да му е меко. Понякога пускахме Мър, Сеса и Малколм на моравата да си играят заедно. Нали бяха братчета и сестриче, та сигурно им се искаше да се виждат често.

Спечелих 9 крони и 40 йоре от плевенето и всичките ги сложих в касичката, защото искам да си спестя за колело. Червено колело!

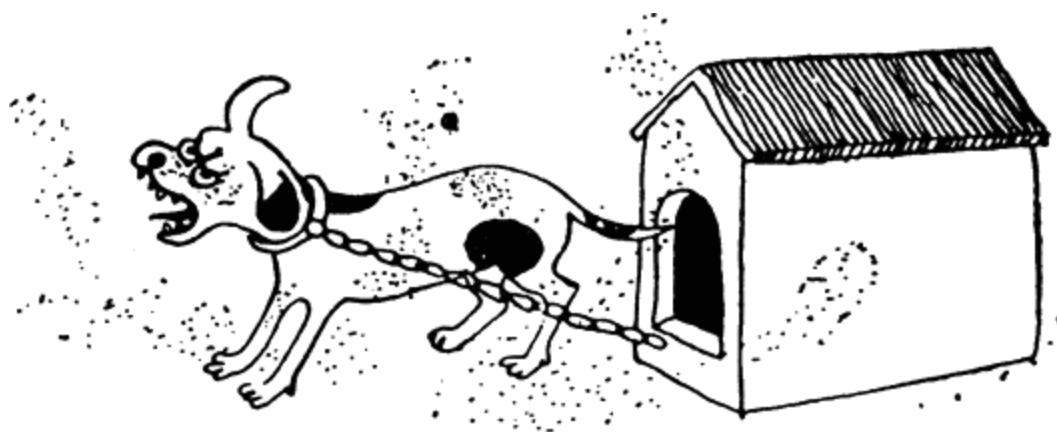
КАК УЛЕ СЕ СДОБИ СЪС СВОЕТО КУЧЕ

Уле няма ни брат, ни сестра. Но си има куче. И Малколм, разбира се. Кучето се казва Свип. Сега ще ви разкажа как стана така, че Уле получи Свип, точно както той ни го разказа на нас.

Насред път между село Шумотевица и Голямо село живее един обуцар на име Добриак. Казва се Добриак, обаче не е никакъв **добряк**. Ни най-малко. Обуцата ни никога не са готови, когато отиваме да си ги вземем, въпреки хилядите обещания да ги направи. Така било, защото

много пиел, казва Агда. По-рано той беше стопанин на Свип. Никога не се отнасяше добре с него и Свип беше най-злото куче в цялата община. Постоянно стоеше вързан за своята колиба и колкото пъти отивахме да занесем обуца на Добриак, Свип се втурваше от колибата си и лаеше. Много се страхувахме от него и никога не смеехме да го доближим. Страхувахме се и от обуцаря, защото вечно беше сърдит и казваше, че „децата са нападнати и трябва всеки ден да ядат бой“. Свип също ядеше много често бой, макар че беше куче, а не дете. Явно Добриак смяташе, че и кучетата трябва всеки ден да ядат бой. И когато Добриак беше пиян, изобщо забравяше да нахрани Свип.

По онова време, докато Свип живееше при обуцаря, винаги ми се струваше, че е грозно и зло куче. Беше страшно мръсен и рошав и все ръмжеше и лаеше. Сега намирам, че Свип е добър и хубав. Уле го направи добър. Самият Уле също е много добричък.

Веднъж, когато Уле отишъл с обуцата си при обуцаря и Свип, както обикновено, се хвърлил да лае и сякаш искал да го ухапе, Уле спрял и почнал да му говори, и му казал, че е добро куче и не бива да лае така. Разбира се, стоял настрана, за да не може Свип да стигне до него. Свип изглеждал злобен както обикновено и съвсем не се държал като добро куче.

Когато Уле отишъл да си вземе обуцата, носел един кокал с месо за Свип. Свип лаел и ръмжал, но бил толкова гладен, че веднага заръфал кокала. През цялото време, докато Свип ядял, Уле стоял малко встрани и му повтарял, че е хубаво и добро куче.

Както обикновено, Уле трябвало да ходи много пъти да си иска обуцата, защото все не били готови. И всеки път носел някаква

вкусотия за Свип. И, не щеш ли, един ден Свип не ръмжал вече срещу него, а залаял така, както лаят кучетата, когато видят някого, когото обичат. Тогава Уле отишъл при Свип и го погалил и Свип го близнал по ръката.

Няколко дни по-късно обуцарят паднал и си изкълчил крака. Изобщо не го било грижа дали Свип има какво да яде. На Уле му станало страшно мъчно за Свип, та влязъл при Добриак и го попитал дали бива да се грижи за Свип, докато Добриак го боли крака. Как е посмял?! Но Добриак казал:

— Ха, тая няма да я бъде! Само да се доближиш до него и ще те захапе за гушата.

Обаче Уле отишъл при Свип и го погалил, а обуцарят стоял до прозореца и гледал. Тогава казал, че Уле може да се грижи известно време за Свип, след като самият той не бил в състояние да го прави.

Уле изчистил колибата на Свип, постлал му чисто сено, измил му купичката за вода и я напълнил с прясна, и го нахранил богато. После го повел на дълга разходка чак до село Шумотевица и Свип скачал и квичал от радост, защото толкова дълго бил стоял вързан и му било страшно омръзнало. Всеки ден, докато Добриак го болеше кракът, Уле отиваше да вземе Свип и тичаше с него из полята. Ние също тичахме с него, но Свип обичаше най-много Уле и никой друг не биваше да държи каишката, защото Свип почваше да ръмжи.

Но щом кракът му се оправил, обуцарят казал на Уле:

— Сега край на щуротиите. Тоя пес е пазач и трябва да си стои в колибата.

Свип мислел, че ще ходи на разходка с Уле както обикновено и почнал да скача и да квичи. Но когато Уле си тръгнал без него, Свип взел да скимти и бил ужасно тъжен, каза Уле. Много дни наред Уле също беше тъжен и в края на краищата татко му не можел повече да го гледа толкова тъжен, та отишъл при Добриак и купил Свип за Уле. Всички деца от село Шумотевица отидохме при Уле да гледаме как ще изкъпе Свип в тяхната перална барака. И ние помагахме мъничко. След като Свип беше изкъпан, избърсан и сресан, сякаш стана друго куче.

Сега никога не е зъл и няма нужда да ходи на каишка. Нощем спи под леглото на Уле и когато всички ние, децата от село Шумотевица, се връщаме от училище, Свип посреща Уле на сред път и

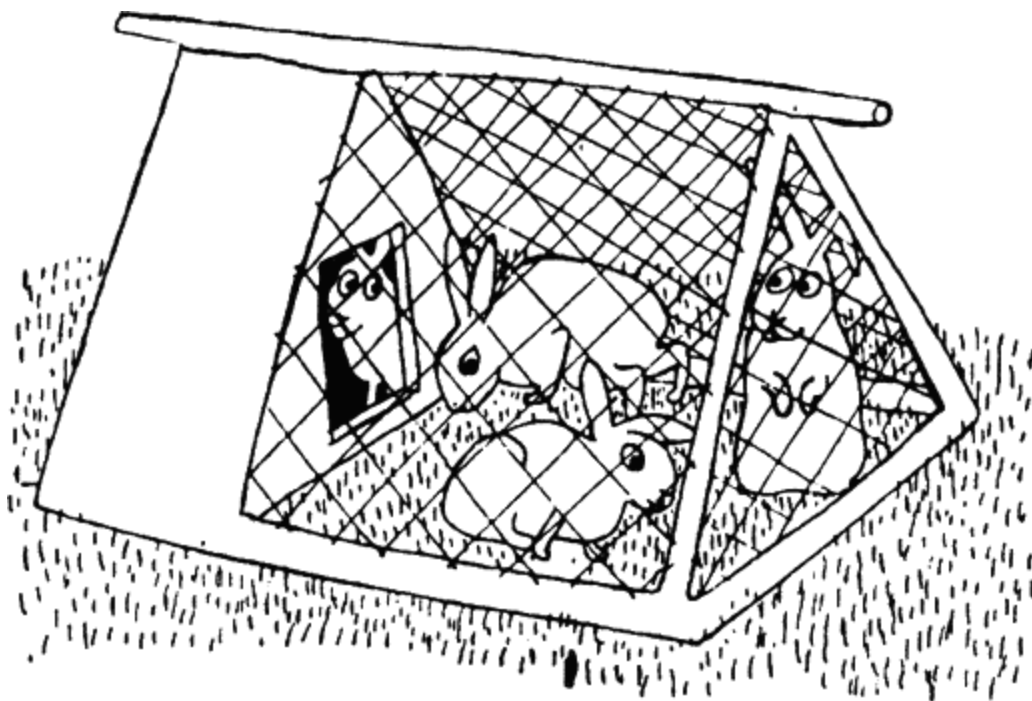
му носи чантата. Обаче никога не приближава до къщата на Добриак. Сигурно го е страх, че Добриак може да излезе и да го вземе обратно.

ХУБАВО Е ДА СИ ИМАШ СОБСТВЕНО ЖИВОТНО, НО ДА СИ ИМАШ ДЯДО СЪЩО Е ДОБРЕ

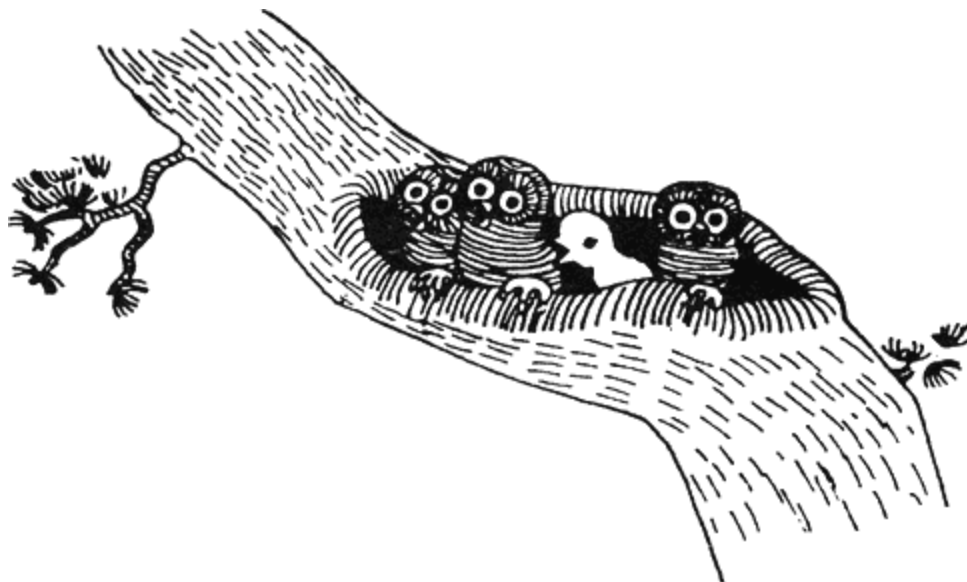

Хубаво е да си имаш животно, което да е само твое собствено. И аз бих искала да си имам куче, но нямам. В село Шумотевица имаме толкова много животни! Коня, крави и телета, прасета и овце. Освен това мама има страшно много кокошки. Хората казват, че това било Пилчарника на село Шумотевица, и мама разпраца яйца във всички посоки на хора, които искат да гледат пилета. Един от нашите коне, който се казва Аякс, е мой. Но все пак не е истински, истински мой по същия начин, както Свип е на Уле. Обаче имам зайчета и те са истински мои. Живеят в един кафез, който татко им направи, и всеки ден трябва да ходя да им давам трева и листа от глухарче. Зимно време пренасям кафеза в обора. Те раждат толкова много малки и аз продадох

повечето на Бусе и Уле. Бусе гледаше зайци по едно време, но му омръзнаха, защото на него всичко му омръзва, освен птичите яйца.

В нашата градина има едно старо дърво, което наричаме „Совиното дърво“, защото в него живеят сови. Веднъж Бусе се покатери на совиното дърво и си взе едно яйце от совите. В гнездото имаше четири яйца, та на совите все пак им останаха три. Бусе изпразни яйцето и го сложи в скрина при другите си яйца. Но след това реши да направи номер на мама сова. Изкатери се пак до гнездото и сложи вътре едно кокоше яйце вместо другото. Чудна работа, че мама сова не забеляза разликата! Наистина не забеляза. Продължи да мъти яйцата и един ден в гнездото лежаха три совички и едно пиленце. Колко ли ще се е изненадала мама сова като е видяла, че едно от нейните дечица прилича досущ на жълта топчица! Бусе се изплаши, че пиленцето няма да се хареса на мама сова, и го извади оттам.

— Освен това пилето е мое! — заяви той.

Бусе върза червен конец на едното краче на пилето, за да си го познава, и го пусна при мамините пилета. Нарече го Алберт, но когато Алберт попорасна, се оказа, че не е петле, а ярка. Тогава Бусе я прекръсти на Албертина. А сега Албертина е голяма кокошка и когато Бусе яде яйце, винаги казва:

— Сигурно Албертина го е снесла за мен.

Албертина лети и пърха с криле повече от останалите кокошки. Бусе твърди, че вероятно е така, защото се е родила в совино гнездо.

Веднъж на Ласе му се прииска и той да си има собствени животни. Затова зареди три големи капана за мишки в кочината и хвана шестнайсет едри полски мишока, които затвори в една бъчва. После нарисува голяма табела и я сложи върху бъчвата. А на табелата пишеше:

МИШКАРНИКЪТ НА СЕЛО ШУМОТЕВИЦА.

Но през нощта мишоците избягаха от бъчвата, така че на мишкарника не му провървя.

— За какво ти беше притрябвал този мишкарник? — попита Брита. — Нали мишките не снасят яйца!

— Все пак щеше да е забавно да си имам мишкарник, не разбираш ли? — отговори Ласе, който много се ядоса, задето мишките бяха избягали.

Брита и Ана нямат нито куче, нито зайци, нито други собствени животни. Но затова пък си имат дядо. Той е най-добричкият дядо в целия свят, сигурна съм в това. Всички деца от село Шумотевица го наричаме дядо, макар че не е дядо на всички ни, а само на Брита и Ана. Той живее в една стая на горния етаж на Северната. Стаята е толкова уютна и дядо е толкова мил, че ние всичките ходим там, когато нямаме какво друго да правим. Дядо седи на един стол-люлка и има дълга бяла брада, също като Дядо Коледа. Много е зле с очите и почти нищо не вижда. Не може да чете ни книги, ни вестници, но това няма значение, защото той и без друго знае всичко, каквото пише в книгите. Разказва ни истории от Библията и какъв е бил светът едно време, когато дядо е бил малко момче. Брита, Ана и аз му четем вестника — кой е умрял и кой е навършил петдесет години, и всички нещастни случаи, и обявите, и какво ли не. Ако във вестника пише, че някъде е паднал гръм, дядо може да разкаже поне за двайсет различни места, където в миналото е паднал гръм. И ако пише, че някой е бил намушкан до смърт от бик, дядо ще ни разкаже за всички свои познати, които са си изпатили от разярени бикове. По този начин минава доста време, докато прочетем вестника. Понякога и момчетата му четат. Но дядо предпочита да му четем Брита, Ана и аз, защото момчетата го карат през просото и прескачат някои обяви и други неща. В дрешника си обаче дядо има едно сандъче с инструменти и го дава на заем на момчетата. Помага им да си дялкат корабчета и разни други работи, въпреки че не вижда. И когато момчетата искат да си леят оловни войници, винаги отиват при дядо и топят оловото в неговата зидана печка.

В дрешника на дядо винаги има и една щайга с ябълки — е, невинаги, но когато е времето на ябълките. И колкото пъти отидем при него, той ни дава по една ябълка. Праща ни да му купим бонбони от Голямо село и си ги държи с кесийката в ъгловия шкаф в своята стая. Освен ябълките, ни дава и по един бонбон.

На прозореца си дядо има саксии с мушкато и се грижи много добре за тях, въпреки че е почти сляп. С часове седи и им говори. По стените в дядовата стая висят красиви картини. Особено две от тях много ми харесват. На едната е изрисуван пророк Йона в търбуха на кита, а на другата се вижда една змия, която е избягала от някаква менажерия и иска да удуши един мъж — е, може и да не е много красива, но е страшна и ме кара да изтръпвам.

Когато времето е хубаво, дядо излиза на разходка. Има си бастун, с който опипва земята пред себе си. Лятно време най-често седи под

големия бряст сред моравата пред Северната. Сяда там и оставя слънцето да го напече, и както си седи, току каже:

— Ох-ох, да-да!

Питахме го защо казва „ох-ох, да-да“ и дядо отговори, че го казвал, защото мислел за времето, когато бил млад. Сигурно е било много отдавна. Чудна работа, че може да съществува толкова добричък дядо! Много го обичам. Бих предпочела да си го имам него вместо куче.

МОМЧЕТАТА НЕ МОГАТ ДА ПАЗЯТ ТАЙНИ

След като свършихме с плевенето на цвеклото, не минаха и няколко дни, и почнаха да прибират сеното.

— Тази година не искам никакви дечурлига по копите да ми мачкат сеното — каза татко. Това го казва всяка година, ама никой не му вярва, че го казва сериозно.

По цели дни се возехме с каруците върху сеното и скачахме по копите в сеновала. Ласе искаше да се състезаваме кой ще скочи най-високо. Най-високо отгоре надолу, а не отдолу нагоре, разбира се. Покатервахме се по гредите на покрива на сеновала и скачахме в сеното под тях. Ох, как ми се свиваше стомахът! Ласе беше казал, че който спечели, ще получи за награда една карамелена пръчка. Купил я същия ден, когато ходил в магазина в Голямо село да купи мая за мама. И ние се състезавахме, и скачахме, и се надскачвахме, но накрая Ласе се изкатери до най-високото и скочи в една съвсем мъничка копа, и така се друсна, че доста време лежа неподвижно и не можеше да мръдне. След това каза, че сърцето му сигурно се е изтърсило в стомаха, и щял да си го носи там, докато е жив. Никой друг не се реши да повтори този скок и Ласе налага карамелената пръчка и каза:

— Връчва се на Ларш за храбри подвизи по копите.

Един ден, когато Брита, Ана и аз се возехме върху сеното с ратая на Северната, открихме едно място с диви ягоди сред голям кръг от

камъни на ливадата, откъдето товареха сеното. Там растяха толкова диви ягоди, колкото не съм виждала в живота си. Наговорихме се никога, никога, никога да не издадем това място с диви ягоди на момчетата или на някой друг. Обрахме ягодите и ги нанизахме на сламки, и станаха тринайсет пълни сламки. Вечерта ги изядохме със захар и сметана. Дадохме по две-три на Ласе, Бусе и Уле, но когато искаха да узнаят къде сме ги набрали, казахме:

— Никога няма да ви кажем, защото това е тайна.

След това Брита, Ана и аз няколко дни обикаляхме да търсим нови места с диви ягоди и заряхахме сеновала. Но момчетата все ходеха там и ние не можехме да разберем как не им омръзва.

Веднъж набрахме страшно много диви ягоди и казахме на момчетата, че си имаме вече седем места с ягоди, които няма никога да издадем, защото те са тайна. Тогава Уле се обади:

— Ха-ха, каква жалка тайна в сравнение с нашата!

— Вие пък каква тайна имате? — попита Брита.

— Не им казвай, Ласе! — викна Уле.

Но Ласе каза:

— Какво пък! Нека момчетата чуят, че нашата тайна не е такава вятърничава като тяхната.

— Хайде тогава, каква е? — попитахме ние.

— Ако искате да знаете, направихме цели девет пещери високо горе в сеното — отговори Ласе.

— Но няма да кажем къде — рече Уле и заподскача на куц крак.

— Като нищо ще ги намерим — казахме ние и хукнахме към нашия сеновал да ги търсим. Търсихме целия този ден и на следващия, но не намерихме никакви пещери. Момчетата се правеха на важни и Ласе каза:

— Никога няма да ги намерите! Първо, не може да се намерят без план и второ, няма да намерите плана, на който са нарисувани.

— Какъв е този план? — попитахме ние.

— План като план — каза Ласе. — Ние го направихме. Обаче е скрит.

Тогава Брита, Ана и аз се заловихме да търсим плана. Смятахме, че сигурно е някъде в Средната, защото Ласе положително нямаше да се съгласи да го скрият другаде. Търсихме няколко часа в стаята на

Ласе и Бусе — в леглата им, в чекмеджетата на скрина, в гардероба, изобщо навсякъде. И казахме на Ласе:

— Би могъл поне да ни кажеш дали е „птица“, „риба“ или „среда“.

Това значи дали е горе, долу или по средата, както казваме, когато играем на „скрих ключа“.

Ласе, Бусе и Уле се запревиваха от смях и Ласе каза:

— „Птица“ е! И то каква „птица“!

И току си намигаха, и се правеха на ужасно хитри. Търсихме в абажура на лампата и гледахме дали няма някакъв план, мушнат зад тапетите под тавана, защото нали трябваше да е някъде нависоко, след като беше „птица“. Но Ласе каза:

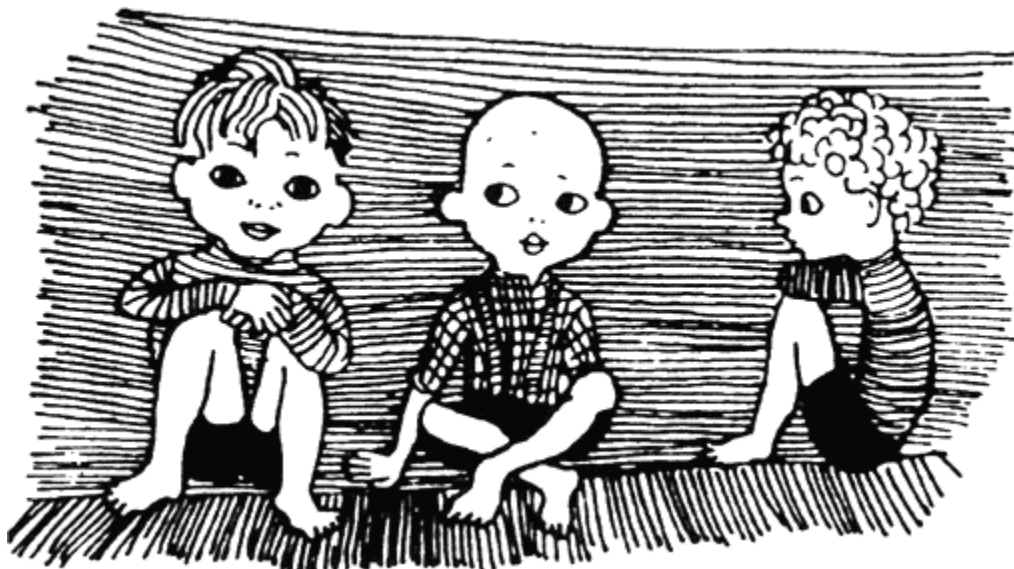
— Я се откажете, защото каквото и да правите, няма да намерите никакъв план.

Тогава вече ни се отця. Обаче на другия ден реших да попитам Уле дали ще ми заеме „Хиляда и една нощ“, понеже валеше и исках да си стоя вкъщи и да чета. Ласе и Бусе бяха излезли, та отидох в тяхната стая, за да се прекатеря през липата при Уле.

По-рано в липата живееше една птичка, която правеше гнездото си в една малка хралупа в ствола на дървото. Сега птичката не живее вече там. Но докато минавах покрай гнездото ѝ, видях, че оттам се подава един канап.

— Чудна работа, за какво ли ѝ е притрябвал на птичката този канап — си помислих и го издърпах. На другия му край беше вързан навит лист хартия. И, представете си, това беше планът! Толкова се изненадах, че едва не паднах от дървото. Съвсем забравих „Хиляда и една нощ“, прекатерих се обратно в стаята на Ласе и Бусе и хукнах колкото можех по-бързо при Брита и Ана. Така се бях засилила, че се спънах на стълбата и си ударих коляното.

Ех, как се зарадваха Брита и Ана! Веднага се втурнахме към сеновала и набързо открихме всичките пещери. Момчетата бяха изровили дълги ходове в сеното, но всичко беше отбелязано на плана. Докато се провираш през такъв ход, където е съвсем тъмно и наоколо има толкова много сено, няма как да не си помисляш от време навреме: „Ами ако не мога да изляза оттук?!“

Струва ти се страшно, въпреки че е и увлекателно. Но всеки път се измъквахме.

Тъмно беше само в ходовете. В пещерите беше светло, защото лежаха до стената и през пролуките между дъските влизаше светлина. Пещерите бяха големи и хубави и ни стана ясно, че момчетата много са се трудили, за да ги направят. Към последната пещера водеше страхотно дълъг ход, та помислихме, че изобщо няма да свърши. Аз пълзах първа, зад мен Брита и после Ана.

— Ще видите, че сме влезли в някакъв лабиринт, който няма край — обади се Брита.

Но точно тогава видях светлина пред себе си и там беше пещерата. И, не щеш ли, вътре седяха Ласе, Бусе и Уле. Да знаете само **колко** се стреснаха, като се вмъкнахме при тях!

— **Как** открихте пътя дотук? — викна Ласе.

— Ха-ха, намерихме плана, разбира се! — изсмях се аз. — Нищо и никаква работа! Ама че лесно скривалище!

За първи път Ласе изглеждаше малко посрамен. След като поразмисли, рече:

— Хайде, карай! И момичетата ще участват!

После целия ден си играхме из пещерите и ни беше много весело, докато навън валеше. Но на другия ден Ласе каза:

— Като знаете вече нашата тайна, ще е справедливо ние да узнаем къде са вашите места с диви ягоди.

— Как ли пък не! — викнахме ние. — Намерете си ги сами, както ние намерихме пещерите!

Но за да им бъде по-лесно, Брита, Ана и аз насладихме стрелки от клечки по земята. Обаче между стрелките имаше големички разстояния, та мина доста време, докато момчетата намериха местата с дивите ягоди. Но към най-хубавото си място не сложихме стрелки. То остава наша тайна и никога няма да го издадем на когото и да било.

КАК СПАХМЕ В СЕНОТО

Един ден Бусе ми каза:

— Тази нощ Ласе и аз ще спим в сеновала. И Уле също, ако му разрешат.

— В сеното спят само скитниците — възразих аз.

— Нищо подобно! — викна Бусе. — Питахме мама и тя ни позволи.

Изтичах до Брита и Ана да им разкажа.

— Тогава ние ще спим в нашия сеновал — решиха те. — Ти също, Лиза.

И така се разбрахме. Ох, колко щеше да е весело! Само ни беше яд, че го измислиха момчетата, а не ние. Веднага хукнах вкъщи при мама да я попитам дали бива. Мама смяташе, че не е редно малки момичета да спят в сеновали, но аз ѝ казах, че и момчетата имат право да се забавляват, а не само момчетата. И тя ми разреши.

Едва дочакахме да стане вечер. Ласе каза:

— Какво, и момчетата ли ще спят в сеновала?! Няма да посмеете! Ами ако дойдат призраци?

— Ще посмеем, и още как! — заявихме ние и почнахме да си правим сандвичи в случай, че огладнеем през нощта. Тогава и момчетата си направиха сандвичи.

В осем часа тръгнахме. Момчетата щяха да спят в сеновала на Средната, а ние — в сеновала на Северната. Всички си носехме по един чул. Уле Колифинк беше довел и Свип. Какъв късметлия, че си имаше куче!

— Лека нощ, скитничета — каза татко. А мама добави:

— Нали ще дойдете утре сутрин да си купите мляко? Така правят скитниците.

Когато пожелахме лека нощ на момчетата, Ласе каза:

— Приятни сънища! Ако можете да заспите! Лани намериха една усойница в сеновала на Северната. Дали пък и тази година няма да влезе някоя?

А пък Бусе рече:

— Може би да, може би не. Обаче непременно има пълчища от дребни полски мишки. Фу, каква гадост!

— Бедните дечица — казахме ние на момчетата. — Страхувате се от полски мишки? Ами тогава по-добре се върнете вкъщи и спете в леглата си.

После тръгнахме с нашите чулове и сандвичи. Навън беше още светло, но в сеновала беше почти съвсем тъмно.

— Пу! Заплювам си мястото в средата! — провикнах се аз.

След това се наместихме в сеното. Миришеше хубаво, но боцкаше. Ама като се увихме в чуловете, ни стана много удобно.

Лежахме и си приказвахме, и се чудехме какво ли е да си истински скитник, който винаги спи из плевните. Ана смяташе, че сигурно е хубаво. Изобщо не ни се спеше. Но бяхме гладни. Решихме да си изядем сандвичите, преди да се е мръкнало напълно. Най-сетне около нас беше такъв мрак, че като вдигнех ръка пред лицето си, не я виждах. Радвах се, че лежа между Брита и Ана. Сеното шумолеше някак особено. Брита и Ана се сгушиха по-близо до мен.

— Ами ако дойде някой истински скитник и легне да спи, без да поиска разрешение? — прошепна Брита.

Известно време лежахме мълчаливо и обмисляхме тази работа. И изведнъж чухме вой. Ужасен, страховит вой! Звучеше, сякаш хиляда призрака вият едновременно. Как не умряхме от ужас?! Но не умряхме. Обаче се разписахме. Олеле, как се смяха Ласе, Бусе и Уле! Защото те бяха вили. И, разбира се, те бяха шумолели в сеното, докато

пълзели към нас. Брита каза, че било опасно да плашиш хората, защото кръвта в жилите им можела да се съсире и добави, че ще ги обади на майка си. Тогава Ласе рече:

— Хайде де, беше само на шега!

А Бусе викна:

— Портаджийка, бум-бум!

Ана пък се оплака, че май усещала как кръвта ѝ се била съсирила мъничко в жилите ѝ.

Най-сетне момчетата се върнаха в своя сеновал. Ние обмисляхме дали да не се промъкнем дотам, за да ги изплашим и тях, но просто нямахме сили, защото много ни се спеше.

Събудихме се от кукуригането на петела на Северната и защото бяхме измръзнали. Олеле, какъв студ беше! Не знаехме колко е часът, но решихме, че сигурно е време да станем. Тъкмо излизахме през вратата, и видяхме Ласе, Бусе и Уле да се задават откъм сеновала на Средната. И на тях им беше студено. Втурнахме се в нашата кухня да се стоплим. И, представете си, никой не беше буден! Всички спяха още, защото часът беше едва четири и половина. Но подир малко звънна будилникът на Агда. Тя трябваше да стане, за да дои кравите. Но преди това даде на всички ни топло мляко и кифли. Ех, че беше вкусно!

След това побързах да се мушна в собственото си легло, понеже още ми се спеше. Който е измислил тая работа с леглата, трябва да е бил много умен, защото човек наистина спи по-добре в леглото си, отколкото в сеното.

КОГАТО АНА И АЗ ЩЯХМЕ ДА БЯГАМЕ

Няма друг, с когото ми е така весело да си играя, както с Ана. Имаме си толкова игри на ужким и ги знаем само тя и аз. Понякога се преструваме, че сме две госпожи, които си ходят на гости. Тогава Ана се казва госпожа Бенгтсон, пък аз се казвам госпожа Ларшон. Ана прилича на знатна дама, когато е госпожа Бенгтсон, и говори много изискано. И аз говоря изискано, когато съм госпожа Ларшон. Понякога госпожа Бенгтсон и госпожа Ларшон уж се скарват и тогава Ана казва:

— Госпожо Ларшон, може да си вървите заедно с противните си хлапета!

„Противните хлапета“ са моите кукли. Тогава аз казвам:
— Според мен, госпожо Бенгтсон, вашите хлапета са противни!

Но след това се сдобряваме и ужким ходим по магазини, и купуваме копринени платове и кадифета, и бонбони. Имаме ужким-пари, които си правим горе при дядо. Много ни е страх Ласе и другите да не чуят как играем на ужким, защото само ще ни се смеят. Ако дядо чуе, няма страшно, защото и той понякога се преструва и ние купуваме от него разни неща с нашите ужким-пари.

Ако вали дъжд, Ана и аз често седим при дядо и му четем вестника. Когато дядо бил малко момче, умрели и майка му, и татко му и трябвало да отиде да живее у други хора, които не били никак добри към него. Трябвало страшно много да работи, макар че бил съвсем малък и получавал толкова много шамари и толкова малко храна, че накрая му омръзнало и избягал. А после преживял страхотно много забавни и опасни приключения, та чак да не повярваш, докато най-сетне попаднал при добри хора, където го приели, и там останал.

Един дъждовен ден, когато Ана и аз седяхме при дядо и бяхме прочели докрай вестника, Ана каза:

— Дядо, разправи ни как си избягал!

— Ох, ох — въздъхна дядо. — Нали сте го чували толкова пъти!

Но ние взехме да врънкаме, че искаме да го чуем пак, и той ни го разказа отново. След това Ана рече:

— Сигурно е весело да избягаш. Иска ми се и аз веднъж да избягам.

— Да, ама първо трябва да има някакви лоши хора, от които да избягаш — обадох се аз.

— Никак не трябва — каза Ана. — Човек може да избяга просто така. Поне за малко! И после да се върне.

— Да! Хайде да го направим! — извиках аз.

— Какво ще кажеш, дядо — попита Ана, — мислиш ли, че можем да го направим?

И дядо отговори, че защо пък да не можем да избягаме за малко. Тогава решихме да избягаме. Разбира се, то трябваше да стане през нощта и никой не биваше да знае. Помолихме дядо да не казва на никого и той обеща.

Открай време ми е било трудно вечер да се държа будна и просто не можех да измисля какво да сторя, за да не заспя, докато дойде време да бягаме. Обаче Ана каза:

— Спи си ти! Ще вържем един канап за палеца на крака ти и ще го пуснем да виси от твоя прозорец, а пък аз ще дойда, ще го дръпна и ти ще се събудиш.

Ана каза още, че щяла да набере хвойнови клонки и да си ги сложи в леглото. Мислела, че така ще успее да се задържи будна, докато всички останали заспят.

После попитахме дядо какво трябва да си носи човек, когато ще бяга, и той каза, че би трябвало да си носи малко храна и може би малко пари, ако ги има. Смятахме да избягаме още същата нощ, та имахме страшно много работа, докато приготвим всичко. Отидох при мама и я помолих за няколко сандвича, а тя каза:

— Какво става с теб? Пак ли си гладна? Нали преди малко вечеряхме!

Не можех да ѝ кажа за какво са ми сандвичите и не ѝ отговорих. После извадих две крони от парите, които бях изкарала от плевенето, и ги сложих под възглавницата си. Накрая потърсих дългия канап, който щях да вържа за палеца на крака си.

Вечерта всички деца играхме на народна топка и когато най-сетне стана време да си лягаме, Ана и аз си намигнахме и пошушнахме:

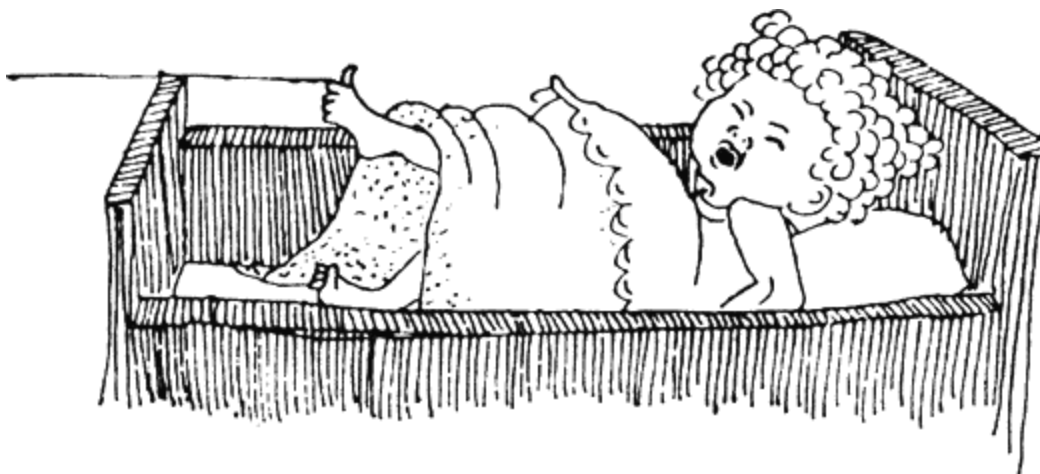
— В десет и половина!

Прегърнах много силно мама и татко, докато им казвах „лека нощ“, защото си мислех, че доста дълго няма да ги видя. И когато мама каза: „Утре ти и аз ще отидем да берем касис“, ми стана страхотно мъчно за мама, която утре нямаше да си има никакво момиченце.

После се качих в моята стая, вързах на палеца си канапа и го пуснах през прозореца. След това си легнах и реших, че трябва бързо да заспя, за да не съм уморена, когато ще бягам от къщи.

Обикновено заспивам, щом си сложа главата на възглавницата, но сега нищо не ставаше. Опитвах какво ли не, обаче колкото пъти мръдвах в леглото, канапът ми пристягаше палеца. Изведнъж се замислих какво ли ще каже мама, когато влезе на другата сутрин и види леглото ми празно. Стана ми толкова мъчно за нея, че се разплаках. И дълго, дълго плаках.

Изведнъж се събудих. Нещо странно ставаше с палеца на крака ми и най-напред не можах да разбера какво е. Но после се сетих. Някой дърпаше канапа.

— Да, Ана, идвам — викнах аз, скочих от леглото и право при прозореца. И като погледнах, навън беше светло. А под прозореца ми стоеше Ласе и дърпаше канапа. Уф, как се ядосах!

— Ох, ох — креснах, — недей да дърпаш!

Обаче Ласе дърпаше ли, дърпаше.

— Престани! — креснах пак.

— Защо? — попита Ласе.

— Защото канапът е вързан за палеца на крака ми! — изкрещях.

Ласе се разсмя и каза:

— Каква смешна рибка се е хванала на тази въдица! После искаше да знае за какво служи канапът, но аз не останах там да му отговоря. Хукнах към Северната. Мислех, че Ана може би е избягала сама. Брита седеше на стъпалата и играеше със Сеса.

— Къде е Ана? — попитах.

— Спи — отговори Брита.

Качих се в стаята на момичетата и там лежеше Ана. И хъркаше. Опитах се да вържа канапа за палеца на крака ѝ, но тя се събуди.

— Ох, колко е часът? — смотолеви Ана.

И като ѝ казах, че е осем часът сутринта, тя седя дълго време, без да продума. После рече:

— Онези хора, дето нощем не могат да спят, трябва да опитат с хвойнови клонки. Не можеш да си представиш как му се доспива на човек от тях.

После отидохме при дядо да му четем вестника и като нахлухме при него, той страшно се учуди и каза:

— Я виж ти! Не сте ли избягали?

— Някой друг път — отговорихме ние.

СТРОИМ СИ КЪЩИЧКА ЗА ИГРА

Накрая ни омръзна да играем в сеното. Всяка сутрин Ласе, Бусе и Уле изчезваха нанякъде. Ние не знаехме къде ходят и изобщо не ни беше грижа, защото се забавлявахме сами. Из ливадата зад Южната имаше сума хубави скали и големи камъни. Брита, Ана и аз бяхме там по цял ден и си играехме. Един ден Брита измисли да си направим къщичка за игра в една скална цепнатина. Тя приличаше съвсем на малка стаичка.

Ех, че беше весело! Направихме си такава хубава къщичка за игра, та стана най-хубавата, която някога сме имали. Попитах мама дали би ни дала две малки черги и тя ни даде. Постлахме ги върху каменния под и тогава още повече заприлича на стая. След това занесохме сандъчета за захар и ги изправихме край стените като шкафове, а в средата сложихме четвъртито сандъче вместо маса. Брита взе от майка си една карирана кърпа за глава и с нея застлахме масата. После си занесохме и по едно ниско столче, за да има къде да сядаме. Аз взех хубавия си розов кукленски сервиз за кафе, а пък Ана извади своята каничка за сок, изрисувана с цветчета, и чашките към нея. Всичко това наредихме в сандъчетата за захар, но, разбира се, първо постлахме в тях хартия за полици. После набрахме голям букет от камбанки и маргаритки и ги сложихме в буркан с вода наред масата. Да знаете само колко хубаво стана!

Същия ден Агда печеше хляб и сладки, та използвах и направих няколко съвсем мънички кукленски кифлички. После насядахме около масата в къщичката за игра, пихме кафе от моите розови кукленски чашки и ядохме от кифличките. Ана донесе сок в своята каничка, та пихме и сок.

Брита уж беше стопанка на къщата и се казваше госпожа Андершон, аз бях прислужницата и се казвах Агда, пък Ана беше дете. Набрахме малини, които растяха наблизко, изцедихме ги през парче бял плат и уж правехме сирене. Брита, дете беше госпожа Андершон, ми каза:

— Агда, **как** не можа да се научиш да правиш сирене като хората?!

Тогава ѝ отговорих:

— Ами, правете си гадното сирене сама, госпожо Андершон!

Тъкмо го казах, и зърнах зад едни камънаци перчема на Бусе, и пошепнах на Брита и Ана:

— Момчетата ни дебнат.

И трите извикахме:

— Ха, видяхме ви! Може да излезете!

И оттам изскочиха Ласе, Бусе и Уле, и се държаха страшно глупашки, имитираха ни и крещяха:

— Агда, **как** не можа да направиш гадното сирене на госпожа Андершон!

Не ни оставиха на мира и този ден не можахме да си продължим играта. Ласе искаше да играем на народна топка и играхме. Макар че Ласе и тогава се държа глупаво и викаше:

— **Как** не можа да отскочиш по-бързичко, госпожо Андершон?!
Гледай в топката, госпожо Андершон!

НАЛИ ВЕЧЕ КАЗАХ — МОМЧЕТАТА НЕ МОГАТ ДА ПАЗЯТ ТАЙНИ

Но на другия ден, едва си бяхме изяли сутрешната каша, и Ласе, Бусе и Уле изчезнаха отново. И след като Брита, Ана и аз играхме целия предобед в нашата къщичка, и не ни се играеше повече, взехме да се чудим къде ли се дяват момчетата през деня. Досега не се бяхме замисляли, но като поумувахме, си спомнихме, че цяла седмица почти не ги бяхме виждали, освен вечер, когато играехме на народна топка.

— Ще ги проследим — каза Брита.

— Да! — съгласихме се Ана и аз. — Ще ги проследим. Защото трябва да разберем какво вършат.

Като дойде ред за обяд, седнахме на стъпалата пред нашата къща да дебнем. По едно време се зададе Ласе. И след малко — Бусе. И след още малко — Уле. Обаче не идваха от същата посока. Тогава ни стана ясно, че пак имат някаква тайна, която не трябваше да узнаем. Защото иначе положително щяха да се приберат заедно. Бяхме си изнесли куклите на стъпалата, за да не се сетят момчетата, че ги шпионираме. Играехме си с куклите и нищичко не казахме. После всички отидохме да обядваме. Но щом се нахранихме, бързо се върнахме на стълбите.

Подир малко излезе Ласе. Ние си гледахме куклите. Ласе поигра малко с Мър, ей така, между другото. Но изведнъж изчезна зад ъгъла на къщата. Ние се стрелнахме нагоре в моята стая, защото оттам можехме да го видим през прозореца. Той се огледа внимателно, после хукна косо през касисовите храсти и прескочи каменната ограда около нашата градина. След това не го виждахме вече. Но скоро го последва Бусе. Прокрадваше се внимателно и изчезна в същата посока като Ласе.

— Слушайте — каза Брита, — още малко, и ще се появи Уле. Елате, ще изтичаме до касисовите храсти и ще се скрием там.

Речено-сторено. Свряхме се в храстите, без да гъкнем и след мъничко дотърча Уле. Мина толкова близо до нас, че почти можехме да го пипнем, обаче не ни видя. Тръгнахме крадешком подире му.

Зад нашата градина има голяма ливада. Обрасла е доста нагъсто с лешникови храсти, и хвойнови храсти, и най-различни други храсти. Има и дървета. Татко все казва, че ще изсече всички храсти, за да има по-добра паша за кравите, но се надявам да не го направи. Защото там има чудесни скривалища.

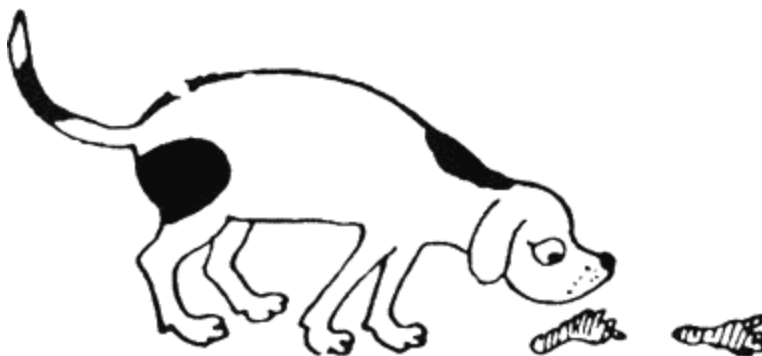
Дълго се промъквахме подир Уле, но изведнъж той хлътна в един гъсталак и — хоп! — изчезна. Колкото и да се мъчехме, не можахме да го открием. Вече знаехме, че момчетата са някъде из ливадата, и търсихме под дърво и камък, обаче никъде не ги мернахме. Тогава Ана каза:

— Сетих се! Ще доведем Свип! Той може да намери Уле.

Брита и аз решихме, че Ана добре го е измислила. Втурнахме се към Южната и попитахме майката на Уле дали може да вземем за малко Свип.

— Разбира се — каза тя. Свип ужасно се зарадва, като разбра, че ще ходи на разходка с нас. Почна да скача и да лае. Тогава му казахме:

— Свип, къде е Уле? Търси Уле!

И Свип взе да души по земята, а ние трябваше само да вървим след него. Той хукна косо през нашите касисови храсти и излезе на ливадата, а ние след него. Със страшна скорост минахме през лещациите. И — не щеш ли — Свип се хвърли право върху Уле. До него бяха Бусе и Ласе. И тайната. А тайната беше една колиба, която си бяха построили момчетата.

— Ха-ха, сега май се умърлушихте! — викнахме ние. Така си и беше.

— Не се опитвайте да имате тайни от нас — казахме им. — Защото малко по малко ще ги открием всичките.

— Да, като си помагате с куче-следотърсач, разбира се! — рече Ласе.

Свип скачаше и се радваше, и мислеше, че е направил нещо много хубаво. А ние му обещахме един голям кокал за вечеря.

Чудесна колиба бяха построили момчетата. На четири дървета, които образуваха правоъгълник, бяха заковали дъски, така че във всеки ъгъл стоеше по едно дърво. Наоколо бяха наслагали хвойнови клони вместо стени, защото не им стигнали дъските, каза Ласе. Отгоре имаше по-малки дъски за покрив, а върху тях бяха метнали стар чул.

— Да позволим ли на момчетата да участват? — обърна се Ласе към Бусе и Уле.

— Ами, ти какво ще кажеш? — попитаха те, защото сигурно искаха първо да чуят какво мисли Ласе. И Ласе каза, че може да участваме.

После играхме на индианци в колибата. Ласе беше главатарят и се казваше Силна Пантера, Бусе се казваше Бързокрак Елен, а Уле — Летящ Сокол. Брита нарекоха Ръмжаща Мечка, Ана — Жълта Вълчица, а мен — Хитра Лисица. Искаше ми се да имам по-хубаво име, но Ласе не позволи. В колибата нямаше огнище, но се преструвахме, че има, и пушихме лулата на мира, която всъщност беше голям бонбон във форма на лула. Отхапах си едно съвсем мъничко парченце от лулата на мира и беше страшно вкусно. Момчетата си бяха направили лъкове и стрели и направиха и за нас. Ласе каза, че в далечния край на ливадата имало други индианци. Наричали се команчи и били подли и опасни, и трябвало всичките да бъдат победени. Грабнахме лъковете и със страхотен вой хукнахме през ливадата.

В другия край на ливадата пасяха нашите крави. Ласе каза, че те са команчите. Чувало се по името, твърдеше той. Олеле, как побягнаха команчите! Ласе изкреця нещо подире им на индиански език, но мисля, че те не го разбраха.

ТРЪГВАМЕ ПАК НА УЧИЛИЩЕ

След дългата лятна ваканция аз поне се радвам да тръгна пак на училище. Бусе казва, че щял да пише на краля да затвори всички училища, но много се надявам кралят да не го направи. Защото обичам училището. Обичам нашата Госпожица, обичам моите съученици и учебниците си, особено след като съм ги подвързала с нова хубава хартия и съм им залепила етикети с моето име върху тях. Ласе и Бусе не подвързват наново учебниците си, ако мама или Госпожицата не им кажат, че трябва да го направят. Освен това драскат в учебниците си. А пък Ласе изрязва от комиксите в седмичните списания Крунблум или Кнол, или Тот и какви ли не други човечета и ги лепи върху картинките в учебника си по география. Казва, че така ставало по-разнообразно, и може да е прав. Защото ако под една картинка пише „Китайски селянин сади ориз“, той е китаец само надолу, но лицето му е на Крунблум.

Ние, децата от село Шумотевица, отиваме заедно на училище. Трябва да тръгнем още в седем часа, защото имаме толкова дълъг път. Носим си мляко и сандвичи и ги ядем в голямото междучасие. Понякога Ласе, Бусе и Уле си изяждат закуската още преди да сме стигнали в училище.

— Не е ли все едно, дали си носим закуската в стомасите, или в раниците? — казва Ласе.

Нашата Госпожица живее в училището, на горния етаж. Там си има една хубава стая с пиано и много книги, и една сладка кухничка. Помагаме ѝ да си качва дървата. Понякога ни заема книги, а друг път ни кани на чаша какао.

Веднъж, като пристигнахме в училището, нашата Госпожица беше болна и този ден нямаше да има училище. Всички други деца, освен ние от село Шумотевица, научили предварително, защото в Голямо село има телефон, а в село Шумотевица няма. Не знаехме какво да правим, като заварихме класната стая заключена и никакви деца, и никаква Госпожица. Най-сетне се качихме по стълбите и почукахме на вратата на Госпожицата.

— Влез — каза Госпожицата.

И ние влязохме. Тя лежеше в леглото и ѝ беше много лошо. Трябвало да дойде някаква бабичка да ѝ помогне, но не дошла. И Госпожицата ни попита дали искаме да ѝ помогнем. Как да не искахме! Момчетата хукнаха за дърва, а Брита запали печката и сложи вода за чай. Аз изметох пода и изтупах възглавниците на Госпожицата, а пък Ана приготви един поднос. После дадохме на Госпожицата чай и сандвичи.

Госпожицата каза, че ужасно много ѝ се приял гулаш за вечеря и имала месото за него. Попита ни дали бихме могли да сготвим гулаш, ако тя ни казва какво да правим.

— Ами ще опитаме — рече Брита. — Ако не стане гулаш, може да излезе нещо друго.

Но все пак **стана** гулаш и сега вече знам как се готви той, та него поне няма нужда да го уча, когато порасна. Госпожицата ни предложи да опитаме от гулаша и беше много вкусен. След това Брита изми съдовете и Ана и аз ги избърсахме. Ласе, Бусе и Уле седяха през цялото време до рафтовете с книги на Госпожицата и четяха, защото момчетата просто за нищо не ги бива. Останахме при Госпожицата толкова време, колкото щеше да трае училището. На тръгване я попитахме дали мисли, че ще е болна и на другия ден, и тя каза, че сигурно ще е. Тогава попитахме дали да не дойдем и утре, за да ѝ помогнем. Госпожицата каза, че би се радвала, ако отидем.

Когато Брита, Ана и аз пристигнахме на другия ден, Госпожицата лежеше в леглото си, което беше съвсем неоправено, и каза, че мечтаела за овесена каша, бедничката! Заедно преместихме

Госпожицата в стола-люлка, оправихме и изпънахме много хубаво постелите, и когато си легна пак, тя каза, че се чувствала като принцеса. После ѝ сварихме овесена каша и след това ѝ поднесохме кафе и пресни кифли, които бях донесла от дома. Тогава Госпожицата каза, че то било много хубаво да си болен. Но за съжаление на другия ден беше съвсем оздравяла. Иначе щяхме да се научим да готвим и други ястия.

През есента и зимата, когато отиваме сутрин на училище, още е тъмно, а когато се връщаме следобед, пак е тъмно. Би било доста страшно да извървиш този път съвсем сам в мрака, но тъй като сме шестима, просто е весело. Почти целият път минава през гора и Ласе се опитва да ни втълпи, че гората е пълна с тролове и великани, и вещици. Може и да е. Но досега не сме ги виждали. Когато се прибираме, понякога на небето светят звездите. Ласе казва, че имало два милиона петстотин хиляди петдесет и четири звезди на небето и твърди, че знаел името на всяка една от тях. Но аз мисля, че само съчинява, защото веднъж го попитах за името на една звезда и той отговори, че се казвала „Голяма финска звезда“. Обаче на другия ден, като се връщяхме от училище, го попитах пак за същата звезда и тогава каза, че се казвала „Кралска корона“.

— Но нали вчера каза, че името ѝ е „Голяма финска звезда“! — рекох.

Тогава Ласе викна:

— Не, не беше същата. Голямата финска звезда падна нощес. А тази се казва Кралска корона и толкоз!

Понякога си пеем, докато се прибираме от училище. „Където и да ходя, в гори и планини“ и други такива. Ако някой ни чуе, как ли ще се чуди кой пее там! Защото е толкова тъмно, та никой не би могъл да види, че това сме само ние, децата от село Шумотевица, които вървим в мрака и пеем.

КОГАТО СЕ МАСКИРАХМЕ

Една вечер миналата есен всички родители от село Шумотевица бяха канени на гощавка у бакалина в Голямо село. Само ние, децата, останахме вкъщи. И дядо. И Агда. Мигнах три пъти с фенерчето през прозореца си на Брита и Ана, което значи „Елате веднага! Трябва да ви кажа нещо!“

Не мина много време и ги чух по стълбата. А всъщност нямах какво да им казвам. Искях само да измислим нещо весело. Първо разглеждахме моите шарени картинки и поиграхме на „Не се сърди, човече“. После ни дойде на ум да слезем при Агда и да си поговорим с нея. Тогава на Ана ѝ хрумна нещо чудесно. Хрумна ѝ да се маскираме, та Агда да не ни познае. Ох, как се разбързахме! На тавана висяха много дрехи на мама и татко. Брита каза, че иска да се маскира като господин и взе татковите панталони на райета, кафявото сако и черната шапка и се натъкми с тях. Крачолите ѝ бяха много дълги, разбира се, та трябваше да ги дръпне нагоре и забодее с безопасни игли, а ръкавите трябваше да навие. После си нарисова с обгорена тапа брада и мустаци. Заприлича на дребно, смешно старче и Ана и аз така се смяхме, че едва успяхме да си навлечем полите. Сложих си една черна пола на мама и блуза на цветчета, а на главата — черна шапка с воалетка. Като спуснах воалетката пред лицето си, дори Брита и Ана не можаха да ме познаят. И Ана искаше воалетка, но не намерихме друга, нито пък втора шапка и Ана трябваше да си върже кърпа на главата. Освен това беше облечена с дълга пола и вълнена жилетка.

Ласе и Бусе бяха при Уле, така че слязохме по стълбата без някой да ни види. На пръсти се прокраднахме през главната врата, отидохме до кухненската и почукахме. Чукахме много силно.

— Кой е? — попита Агда отвътре и звучеше, сякаш я е страх. Първо не знаехме какво да отговорим, но после Брита каза с груб глас:

— Скитници!

— Тук не може да влезете, защото стопаните ги няма — рече Агда.

— **Искаме** да влезем — креснахме ние и задумкахме по вратата. Но изведнъж ни напуши смях. Опитвах да се смея тихо, но смехът просто бълбукаше в мен и мисля, че Агда го чу. Открехна внимателно вратата и ние използвахме и се вмъкнахме.

— Е, такова нещо не съм виждала! — извика Агда. — Какви са тези изискани особи, дето се разхождат по това време?

— Аз съм господин Карлсон — каза Брита, — а това са моите съпруги.

— Какви хубави съпруги имате, господин Карлсон! — рече Агда. — И при това две! Може ли да почерпя уважаемите гости с по чаша сок?

То се знае, че можеше! Пихме сок и се правехме на големи хора, и всичко мина много по-добре от друг път, когато сме се обличали с дрехи на възрастните.

После ни хрумна да отидем в Южната и да се покажем на момчетата. Вратата не беше заключена, та направо влязохме. Докато се качвахме по таванската стълба към стаята на Уле, Ана се спъна в дългата си пола и вдигна страхотен шум. Тогава Уле отвори вратата си, за да види какво става, и, представете си, така се изплаши като ни видя, та чак подскочи, защото на тавана беше тъмно и през отворената врата падаше само малко светлина. Сигурно е помислил, че на стълбата стоят три призрака.

Когато Ласе видя, че сме се маскирали, поиска и той да се маскира, а Бусе и Уле — също. Ласе облече една рокля на майката на Уле и обу обуца с висок ток. Бусе и Уле си избраха мъжки дрехи. Ласе взе да тича насам-натам, да размахва ръце, говореше пискливо и каза:

— **Какво** правите, госпожо, та меденките ви стават толкова вкусни? **Бихте** ли ми дали рецептата?

Въобразява си, че големите дами говорят така.

После отидохме всички на гости при дядо и му казахме, че сме се маскирали. Нали той за жалост не можеше да ни види. Но дълго време играхме на театър пред него. Един театър, който сами си измисляхме. В тази пиеса Ласе беше една зловна кикимора. Ох, колко му се смяхме! Дядо също се смееше, въпреки че не виждаше, а само чуваше.

ГОЛЯМАТА СНЕЖНА БУРЯ

Сега ще разкажа за голямата снежна буря, която се изви точно преди Коледа. Била най-страшната снежна буря, която татко бил виждал някога, каза той.

Още от началото на декември Ласе повтаряше всеки ден, когато отивахме на училище:

— Ще видите, че за Коледа няма да има сняг!

Колкото пъти го казваше, ми ставаше страшно мъчно, защото много ми се искаше да падне сняг. Но дните минаваха един подир друг, а не се мерваше ни най-малка снежинка. Обаче не щеш ли, точно в седмицата преди Коледа, както седяхме в училище и смятахме, Бусе изкрещя:

— Гледайте! Вали сняг!

И наистина валеше. Толкова се зарадвахме, че всички почнахме да викаме „ура!“. А Госпожицата ни каза да станем и да запеем „Дойде вече зимата“.

Когато излязохме през междучасието, училищният двор беше покрит с тънък слой сняг. Изтъпкахме голяма осмица в снега и цялото междучасие тичахме по осмицата и крещяхме от радост. Но Ласе каза:

— Е, това е, повече сняг от този няма да падне.

Когато тръгнахме за училище на другия ден, все пак имаше толкова сняг, че трябваше да правим пъртина, и продължаваше да вали. Но Ласе каза:

— Повече сняг няма да падне и до Коледа този ще се стопи.

Ама щеше да види той! Едва бяхме влезли през училищната врата, и почна да вали още по-силно. Така валеше, че пред прозореца всичко побеля и дори не се виждаше другият край на двора. Продължи целия ден. А задуха и вятър. Духаше и валеше, валеше и духаше, та накрая Госпожицата се разтревожи и каза:

— Просто не знам, деца, как ще успеете да се върнете в село Шумотевица.

Попита ни дали не искаме да пренощуваме при нея и ние всъщност страшно много искахме, обаче знаехме, че в село Шумотевица всички щяха да се изплашат, ако не се приберем. Затова казахме, че не можем да останем и тогава Госпожицата реши, че ще е най-добре да си тръгнем веднага, преди да се е стъмнило.

В един часа тръгнахме от училището. Олеле, какви преспи бяха! И какъв вятър духаше! Трябваше да ходим почти приведени надве.

— Този сняг стига ли ти вече? — каза Брита сърдито на Ласе.

— Още не е Коледа — отговори Ласе. Но от вятъра едва чухме какво каза.

Вървахме и вървахме, и вървахме. Държахме се за ръце, за да не се загубим. Снегът ми стигаше високо над коленете и трябва да ви кажа, че така не се напредва бързо. А вятърът просто ни пронизваше и накрая бяхме толкова измръзнали, та не си чувствахме нито палците на краката, ни пръстите, ни носовете. Най-сетне краката ми съвсем отмаляха и казах на Ласе, че искам да си почина малко.

— Дума да не става! — викна Ласе. Ана също беше уморена и искаше да си почине, но Ласе каза, че е опасно. Тогава Ана и аз се разплакахме, защото помислихме, че никога вече няма да се приберем у дома в село Шумотевица. А бяхме едва насред път. Но изведнъж Уле каза:

— Да отидем при обуцаря! Във всеки случай не вярвам да ни отхапе носовете!

Ана и аз искахме да отидем при обуцаря, дори ако **щеше** да ни отхапе носовете.

Духаше толкова силно, че почти влетяхме през вратата на обуцаря. Той не се зарадва особено, като ни видя.

— Какво търсят дечурлига навън в такова време?! — рече.

Не посмяхме да кажем, че времето не беше такова, когато тръгнахме от дома. Свалихме си връхните дрехи и седнахме да го гледаме как кърпи обуца. Бяхме ужасно гладни, но и това не посмяхме да кажем. Обуцарят си свари кафе и го изпи, и яде сандвичи, но не ни предложи нищо. Другояче беше, когато отидохме при Кристин в Льовнес заради гръмотевичната буря.

На здрачаване престана да вали сняг и да духа вятър, но имаше толкова големи преспи, че не проумявахме как ще се приберем. Ох, как мечтаех да се върна в село Шумотевица при мама и при моето легло!

И, представете си, изведнъж чухме навън звънчета. Втурнахме се на прозореца да погледнем. И видяхме татко, който караше снегорина. Отворихме вратата и се разкрещяхме, макар че обуцарят викна:

— Не пускайте вътре студа!

Татко много се зарадва, като ни видя. Извика ни, че иска само да изрине снега до Голямо село и на връщане ще ни вземе.

Така и направи. Ана и аз се возехме на снегорина, а другите вървяха отзад. Нали сега пътят беше изринат и гладък, та не беше никак трудно.

Когато се върнахме, мама стоеше на кухненския прозорец и гледаше неспокойно навън. Даде на Ласе, Бусе и мен гореща месна супа с кнедли и това беше най-вкусното, което някога съм яла. Изядох три чинии. След това отидох веднага да си легна. Колко беше хубаво! Мама имала чувството, че татко трябва да тръгне със снегорина, защото смятала, че ние сигурно сме някъде по пътя. Какъв късмет, че е имала това чувство! Иначе трябваше да седим цялата нощ при обуцаря.

СКОРО ЩЕ ДОЙДЕ КОЛЕДА

На другия ден изгря слънцето, а снегът лежеше бял-беленичък и красив върху дърветата! Беше последният учебен ден преди Коледа. Госпожицата каза, че цяла нощ не била спала. Лежала будна и си мислела как ли сме се оправили в снега.

Тъй като беше последният учебен ден преди Коледа, Госпожицата ни прочете една коледна приказка. Всичко ми се струваше някак особено. И тъкмо преди да си тръгнем, дойде най-хубавото. Госпожицата беше поръчала от Стокхолм книги с приказки за нас. Преди време тя ни даде да разгледаме един голям лист със сума красиви картинки, които представляваха кориците на различни книги с приказки. Оттам можехме да си изберем кои книги искаме да си купим. Аз си поръчах две, Ласе и Бусе — също по две. Върху моите имаше много красиви принцове и принцеси. И точно в този последен учебен ден Госпожицата беше получила книгите. Тя тръгна между нас и ни ги раздаде. Едва дочаках да си взема моите. Но мама беше казала, че до Бъдни вечер не бива да ги четем.

Преди да си тръгнем, изпяхме всички коледни песни, които знаехме, и Госпожицата каза, че се надява да прекараме една много весела Коледа. Бях сигурна, че за мен ще е весела.

Брита, Ана и аз изтичахме до магазина и купихме червена, жълта, зелена, бяла и синя гланцова хартия, защото искахме да изплетем кошнички, които да си закачим по елхите. После поехме към къщи. Беше толкова светло и красиво!

Както си вървахме, Брита извади своята книга с приказки и я помириса. След нея всички я помирирахме. Новите книги миришат толкова хубаво, та по миризмата ще усетиш колко ще е забавно да ги четеш. Сетне Брита почна да чете. Нейната майка също беше казала книгите да не се отварят до Бъдни вечер. Но Брита реши да прочете само един съвсем мъничък откъс. Обаче след като го прочете, всички бяхме в такова напрежение, та й казахме, че спокойно би могла да прочете още един мъничък откъс. Тя го прочете, ама и това не

помогна, защото като го свърши, положението беше толкова напрегнато, колкото и преди.

— Трябва да разбере дали са омагьосали принца, или не! — извика Ласе.

Наложи се тя да почете още малко. Така продължихме, и когато си стигнахме в село Шумотевица, Брита ни беше прочела цялата книга. Но тя каза, че нямало значение, защото тъй или иначе, щяла да си я прочете пак на Бъдни вечер.

У дома мама и Агда правеха коледните наденици и навсякъде беше страшно разхвърляно. Щом се нахранихме, Ласе, Бусе и аз излязохме в градината и направихме един чудесен голям снежен фенер. Брита, Ана и Уле дойдоха да ни помагат.

По липата седяха сума врабчета, червенушки и синигерчета и изглеждаха толкова изгладнели, че изтичах да попитам татко дали не

може да сложим коледните снопи малко по-рано. Татко каза, че може. Тогава хукнахме до плевнята и взехме петте снопа овес, които бяхме запазили за коледни снопи, когато върсахме. Сложихме ги по ябълковите дървета в нашата градина и подир малко птичките накацах там и почнаха сладко-сладко да кълват. Сигурно са си помислили, че вече е Бъдни вечер. Колко беше красиво с коледните снопи и снега, и всичко останало!

Вечерта Брита, Ана и аз седяхме при дядо и плетяхме кошнички за елхата. Момчетата също бяха там. Отначало никак не искаха да ни помагат с кошничките, но подир малко все пак не издържаха. Седяхме всички около кръглата маса на дядо и изплетохме 54 кошнички, които си поделихме по равно, та имаше 18 кошнички за Северната, 18 за Средната и 18 за Южната. Дядо ни почерпи с ябълки и бонбони. Докато седяхме там, цялото време си мислех, че утре ще печем меденките. Тогава е почти толкова весело, както на Бъдни вечер.

Насред цялата работа Ласе изгича навън в градината и запали свещта, която бяхме сложили в снежния фенер. Ех, колко хубаво светеше фенерът в мрака! Като го видях да свети така в градината, се сетих за онази коледна песен: „На портата със сняг покрита, Коледа потропва пак с усмивка“. Просто я виждах как стои там и се усмихва също като снежния фенер.

— Горкичкият ми дядо, дето не може да види снежния фенер — каза Ана. — Искаш ли вместо това да ти попеем? — попита след малко. Защото дядо много обича да му пеem. И почнахме. Изпяхме точно онази песен, за която си бях мислила: „На портата със сняг покрита“.

— Не намираш ли, че на Коледа е много весело? — пошепна ми после Ана. И аз казах, че намирам. Защото мисля, че е така. За мен това е най-веселото време. Тогава всички ние, децата от село Шумотевица, страшно се забавляваме. Е, иначе също много се забавляваме. И лете, и зиме, и напролет, и наесен. Ех, колко ни е весело!

**ОЩЕ ЗА НАС, ДЕЦАТА ОТ СЕЛО
ШУМОТЕВИЦА**

ВСИЧКИ НИЕ, ДЕЦАТА ОТ СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Това сме Ласе, Бусе и аз, после Уле, после Брита и Ана. Ние сме децата от село Шумотевица. Ласе, Бусе и аз живеем в Средната къща, Уле живее в Южната, а Брита и Ана живеят в Северната.

В Северната живее и дядо. То се знае, че ще живее там, като е дядо на Брита и Ана. Обаче всички тук в село Шумотевица му викаме „дядо“. Защото е единственият дядо, когото имаме.

Но майки и татковци имаме няколко. Искам да кажа, че има една мама и един татко в Северната, една мама и един татко в Средната и една мама и един татко в Южната. Че то иначе на какво ще прилича?! Ама други хора просто няма в село Шумотевица. Освен Агда, нашата домашна помощничка, и Оскар, нашия ратай, и Кале, ратая на Северната. А да, в Южната има още един човек. Един съвсем мъничък човек. И това е сестричката на Уле, дете му се роди преди няколко месеца. Но като си толкова малък, че не можеш нито да говориш, нито да ходиш, почти не си истински човек, нали? Макар Уле да смята, че неговата сестричка е по-забележителна дори от краля.

Сега изредих всички, които живеят в село Шумотевица. Ох, вярно, не споменах Свип, кучето на Уле, и Малколм, Мър и Сеса, нашите котки, и Албертина, кокошката на Бусе, и всичките наши крави и коне, и овце, и прасета, и зайци. Но те не са хора. Въпреки че Свип е почти толкова умен като човек и по-умен от момиче, казва Ласе.

КАК ПРАЗНУВАМЕ КОЛЕДА В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Не знам кога започва Коледа другаде, но тук, в село Шумотевица, Коледа почва в деня, когато печем меденките. Тогава е почти толкова весело, колкото на Бъдни вечер. Ласе, Бусе и аз получаваме по една голяма топка тесто за меденки и можем да си изпечем каквото ни се прииска. Представете си, последния път, когато щяхме да печем меденки, Ласе забрави и тръгна с татко към гората за дърва! Но сред гората току се сетил какъв ден е и като хукнал обратно, снегът просто се разхвърчал около него, каза татко след това. Бусе и аз бяхме вече почнали да печем. И всъщност беше по-добре, че Ласе закъсня. Защото най-хубавата формичка за меденки, която имаме, представлява прасе, а когато Ласе пече заедно с нас, Бусе и аз почти не можем да вземем прасето. Но сега използвахме, че Ласе го няма, и преди да пристигне запъхтян от гората, успяхме да си изпечем по десет прасета. Да видите само как се разбърза той, за да ни догони! Към края събрахме последните си късчета тесто на топка и разточихме една голяма състезателна меденка. Винаги го правим. А следобед, когато всичките меденки бяха излезли от фурната, сложихме 322 грахови зърна в една бутилка и тръгнахме из село Шумотевица, и всеки трябваше да гадае колко грачета има в бутилката. Който отгатнеше най-близко, получаваше за награда състезателната меденка. Ласе носеше бутилката, Бусе — меденката, а пък аз — бележник, в който записвах кой какво е казал. Дядо спечели меденката и аз много се зарадвах. Той смяташе, че в бутилката има 320 грахови зърна, и това беше най-близкото. А пък Ана реши, че има три хиляди! Щура работа, нали?

Денят, след като пекохме меденките, също беше весел, защото тогава отидохме в гората да отсечем коледните елхи. Всички татковци от село Шумотевица участват, когато сечем елхите, и всички деца, естествено! Майките трябва да останат вкъщи и да готвят, горкичките! Взехме голямата шейна — онази, с която караме млякото до мандрата в Голямо село. Ласе, Бусе и аз, Брита и Ана, и Уле се возехме на шейната. Моят татко вървеше до шейната и държеше юздите на коня, а татковците на Уле и на Брита и Ана вървяха отзад и се смееха и говореха. Ние, дете бяхме на шейната, също се смеехме и си приказвахме.

В гората имаше толкова много сняг, че трябваше да го обрулваме от дърветата, за да видим дали са хубави, или не. Отсякохме три големи, прекрасни елхи, по една за Северната, за Средната и за

Южната. После отсякохме една съвсем мъничка за стаята на дядо и още една малка, която щяхме да занесем на Кристин в Льовнес.

Вечерта преди Бъдни вечер ми беше много тъжно, защото не вярвах, че мама и Агда ще успеят да свършат всичко до Коледа. Кухнята изглеждаше ужасно неуютна и разбъркана. Дори си поплаках, когато си легнах.

Сутринта пред Бъдни вечер се събудих рано и само по нощница изтичах долу в кухнята, и — ах, колко беше хубаво там! На пода бяха постлани нови черги и желязната пръчка около печката беше украсена с червена, зелена и бяла хартия, направена на воланчета, а голямата разтегателна маса беше застлана с коледна покривка и всички медни съдове бяха излъскани. Толкова се зарадвах, че просто трябваше да прегърна мама. След малко дотърчаха Ласе и Бусе, и Ласе каза, че като видял чергите, му станало съвсем коледно на стомаха.

Преди обед на Бъдни вечер всички деца от село Шумотевица отиваме при Кристин в Льовнес с една кошница, приготвена от нашите майки и пълна с вкусоти. Но преди това ходим при дядо — дядото на Брита и Ана, де — за да му пожелаем весела Коледа и да гледаме как Брита и Ана кичат неговата елхичка. И ние помагаме малко, но Брита и Ана предпочитат да го правят сами. Дядо не може да види какво закачаме по елхата, тъй като е почти сляп. Но ние му описваме и той казва, че можел да го види вътре в главата си.

Когато се запътихме към Кристин в Льовнес, времето беше прекрасно. Точно каквото трябва да е на Бъдни вечер. Към къщурката на Кристин води толкова тясна пътечка, че почти не я виждахме от дебелия сняг. Ласе носеше кошницата, а Бусе и Уле — елхичката. Брита, Ана и аз не носехме нищо. Ох, как се изненада Кристин, когато пристигнахме! Е, може и да се е престорила, защото си знае, че идваме всяка година. Ласе извади всичко от кошницата и го сложи на масата. А Кристин току клатеше глава и повтаряше:

— Ах, ах, ах, прекалено много, прекалено много!

На мен не ми се струваше прекалено много, но че беше много, беше. Едно голямо парче шунка, цяла наденица, една пита коледно сирене и кафе, и меденки, и свещи, и бонбони, и не помня вече какво още. Сложихме свещите на елхата на Кристин и потанцувахме около нея, просто за да се упражним за вечерта. Кристин беше много щастлива и когато си тръгнахме, застана на вратата да ни помага.

Като се прибрахме, Ласе, Бусе и аз окичихме нашата елха. Татко също помагаше. На тавана имахме червени ябълки, които бяхме отделили за елхата, и взехме от меденките, дето ги бяхме пекли ние. В кошничките, които правихме при дядо, сложихме стафиди и орехи. Закачихме и пухкавите памучни ангелчета от времето, когато мама била малка. И накрая, разбира се, много знаменца и свещи, и бонбони. Ех, колко хубава стана елхата!

След това дойде ред да изтопим отварата от шунката и после нямаше вече какво да правим, освен да ЧАКАМЕ! Ласе каза, че тия часове от следобеда на Бъдни вечер, когато човек само чака ли, чака, са сред нещата, от които на хората им побеляват косите. И ние чакахме ли, чакахме ли, чакахме, пък аз току ходех до огледалото да видя дали е вярно, че от това се побелява. Но, чудна работа, косата ми все си беше сламено руса както преди. Бусе отвреме навреме почукваше часовника, защото мислеше, че е спрял.

Когато се стъмни, най-сетне стана време да отидем с нашите подаръци в Северната и в Южната. Това не се прави на светло, защото не е толкова интересно. Ласе, Бусе и аз си нахлузахме червените дядоколедни качулки, а Ласе си взе дядоколедната маска, която щеше да сложи, като се направи на Дядо Коледа по-късно вечерта. (Напоследък Ласе играе Дядо Коледа у нас. Когато бях малка, вярвах, че има истински Дядо Коледа, но вече не вярвам.) После взехме пакетите и се прокраднахме през мрака. Колко звезди имаше по небето! Като погледнах към гората, която беше много тъмна, си помислих, че там може би все пак живее някой истински Дядо Коледа, който скоро ще дойде, повлякъл шейна, натоварена с куп подаръци. Почти ми се прииска да е така.

В кухненското преддверие беше тъмно като в рог. Похлопахме на вратата, после я отворихме и хвърлихме пакетите в кухнята. Тогава Брита и Ана дотърчаха и ни казаха да влезем, за да опитаме от техните коледни сладки и карамелени бонбони. И ние влязохме. Тогава и ние получихме пакети с коледни подаръци. После Брита и Ана си сложиха дядоколедни маски и тръгнахме всички заедно към Южната при Уле. Той седеше в тяхната кухня и също чакаше. Свип се разля страхотно, като видя изведнъж пет Дядо Коледовци. Уле взе своята дядоколедна маска и всички се втурнахме навън в мрака и почнахме да играем, че уж сме истински Дядо Коледовци и разнасяме подаръци на хората.

Най-сетне стана вечер и седнахме да вечеряме около масата в кухнята. На масата горяха свещи и имаше страшно много гозби, но аз ядох почти само шунка. И каша, разбира се, та дано ми се падне бадемът. Но не ми се падна. Имаме един ратай, дето се казва Оскар. Той харесва много Агда, нашата домашна помощничка. Казват, че този, комуто се падне бадемът в коледната каша, щял непременно да се ожени през новата година. И представете си, бадемът се беше разцепил на две и на Оскар и Агда се падна по една половинка. Ох, как се смяхме, Ласе, Бусе и аз! Агда се ядоса и каза, че „това сигурно е номер на дечурлигата“. Но можехме ли ние да сме виновни, задето бадемът се е разцепил?!

Докато ядяхме кашата, измисляхме стихчета. Ласе съчини това:

*На две се разцепи бадемът.
Оскар и Агда ще се оженят.*

Чудесно го измисли, нали?! Но Агда не беше съгласна. Обаче после се развесели малко, докато всички ѝ помагахме да избърше съдовете. А ние го направихме, за да стане по-бързо, та да дойде ред на подаръците.

След това насядахме в гостната. Свещите на елхата и на масата горяха. Цялата настръгнах, както винаги, когато е тъй хубаво и чакам напрегнато. Татко ни чете от Библията за малкия Исус. Аз пък прочетох едно страхотно хубаво стихотворение, което започва така: „Ти, хубаво дете Исус, на сламата положено...“. В това стихотворение се казва, че всъщност малкият Исус би трябвало да получи много подаръци и торта, и аз съм съгласна. Но вместо това ние получаваме подаръците.

Докато всички останали пеехме „Когато коледното утро просветлее“, Ласе се измъкна навън и подир малко се върна, облечен като Дядо Коледа с голяма торба на гърба.

— Тук има ли добри деца? — попита той.

— Да, две — отговори Бусе, — но имаме и един пакостник, който се казва Ласе. Ама в момента като че ли е излязъл и така е по-добре.

— Чувал съм за него — каза Дядо Коледа. — Той е най-доброто момче в този край. И ще получи повече подаръци от всички останали.

Обаче не получи. За всички имаше по еднакво много подаръци. За мен една нова кукла и три книги, една забавна игра, плат за рокля, ръкавици и какво ли не още. Получих общо петнайсет подаръка. За мама бях ушила една покривка с бродерия на кръстчета. Тя много ѝ се зарадва. На татко бях купила календар. Той също му се зарадва. Обичам хората да се радват, когато им правя коледни подаръци. Толкова е хубаво — все едно, че аз получавам подаръци. На Ласе и Бусе подарих оловни войници.

След това танцувахме около елхата и тогава дойдоха всички от Северната и от Южната, и се хванаха да танцуват с нас. Дядо също дойде, но не можеше да участва. Мисля, че танцувахме „Пак дойде Коледа“ и „Косим, косим овеса“ поне по двайсет пъти.

Вечерта наредих всичките си коледни подаръци на масата до леглото, за да ги видя, щом се събудя сутринта.

Всичко е прекрасно на Коледа. Колко жалко, че Коледа не идва по-често!

ПЪРЗАЛЯМЕ СЕ С ШЕЙНА

Село Шумотевица лежи много нависоко и когато отиваме в Голямо село, където ходим на училище и където са магазините, почти целият път е надолнище. Но като се прибираме, е нагорнище, разбира се. Ласе казва, че когато порасне и стане въртележко-винтоврътков инженер, щял да измисли един склон, който да се обръща, та винаги да е надолнище.

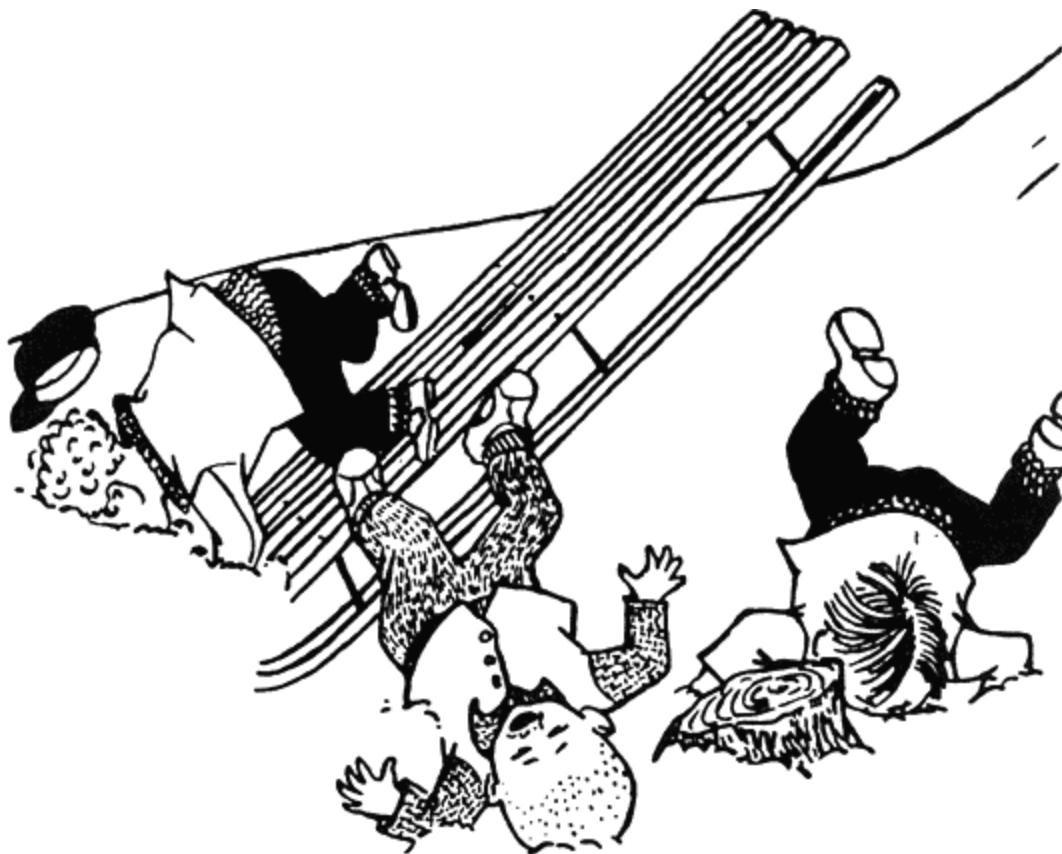
Склоновете от село Шумотевица до Голямо село са най-хубавите склонове за спускане с шейни, които човек може да си представи. Цялата коледна ваканция се пързалияме по тях.

На третия ден на Коледа тази година, след като бяхме прочели всичките книги, които получихме за Коледа, и бяхме изяли всичките си меденки, Ласе извади голямата шейна за дърва. И всички ние, децата от село Шумотевица, се понесохме по надолницата. Ласе управляваше.

— Вардааа! — крещяхме колкото ни глас държи. Макар че всъщност нямаше нужда, защото по нашите хълмове много рядко се вестява някой. Но все пак беше весело да крещим, докато се спускахме надолу с бясна скорост. После доста трудно се изкатерихме пак до село Шумотевица и Ласе все говореше за онзи склон, дето се обръща, който щял да измисли.

— Не можеш ли да го измислиш веднага? — попита Бусе.

Но Ласе каза, че за такъв склон трябвало много барут и динамит, и болтове и докато стане, щели да минат десет години. А толкова дълго не можехме да чакаме.

Когато най-сетне извлякохме шейната нагоре по всичките склонове, и тъкмо щяхме да седнем върху нея пред нашия обор, оттам излязоха татко и таткото на Уле, и таткото на Брита и Ана. И татко каза: — Слушайте, деца, ще ни дадете ли за малко шейната?

И взе, че седна на шейната и с него чичо Ерик и чичо Нилс. После се спуснаха надолу. Ние зачакахме. Но когато се върнаха, поискаха да им дадем шейната още веднъж, защото им било толкова забавно да се пързаят. Чудна работа, колко детински могат да се държат понякога големите хора!

Тогава обаче взехме шейната за дърва на Северната и потеглихме подир татковците. А когато стигнахме наред първия склон, ги видяхме проснати в една пряспа и се заливаха от смях.

— Не те бива да управляваш, Ерик — каза татко.

Беше просто невъзможно да ги накараме да оставят шейната. Спускаха се, спускаха се, спускаха се, докато най-сетне майката на Брита и Ана дойде и каза на чичо Ерик, че трябва да се прибере, за да нацепи малко дърва.

— Човек никога не може да се позабавлява — каза чичо Ерик и се смееше, докато отупваше снега от дрехите си.

Като останахме пак сами, направихме състезание. Брита, Ана и аз взехме шейната на Северната, а Ласе, Бусе и Уле — на Средната. Шейните уж бяха викингски кораби, които плаваха в морето. Ласе

нарече шейната на момчетата „Дълъг змей“, а ние нарекохме нашата „Златна роза“, обаче Ласе каза, че това било страшно тъпо име за викингски кораб.

— Много важно! — отговорихме ние. — Стига да е хубаво.

След като вече бяхме нарекли кораба си, не искахме да му сменяме името само защото Ласе го смята за тъпо.

Състезанието беше много напрегнато. „Дълъг змей“ и „Златна роза“ се плъзгаха през цялото време точно един до друг. Момчетата непрестанно крещяха:

*„Златна роза“ ей сега
ще катурне се в снега!*

Ама вместо това се прекатури „Дълъг змей“. Заби се право в една пряспа. А „Златна роза“ се спусна чудесно чак до големия бор на края на второто надолнище, където беше финалът.

— Така ви се пада, като се фукате — каза Брита след това на Ласе.

Но Бусе си беше ударил главата в един корен и му излезе голяма цицина на челото, тъй че не ни се пързеляше повече. Освен това се беше стъмнило и бяхме много огладнели. Затова се прибрахме вкъщи.

НОВОГОДИШНОТО БДЕНИЕ

Сутринта в деня срещу Нова година, докато си ядях кашата в кухнята, пристигнаха Брита и Ана. Изглеждаха много запалени за нещо. Брита каза:

— Лиза, искаш ли да направим заедно бдение и да дочакаме Новата година?

— О, да! Как да не искам! — отговорих. Защото предложението ми се стори много хубаво. Но първо трябваше да попитам мама бива ли да остана будна до 12 часа, когато идва Новата година. Тя ми позволи. Веднага решихме да бдим в моята стая. Мама каза, че ще ни даде ябълки, орехи и хвойнова лимонада, с които да се угощаваме.

Подир малко дойдоха Ласе и Бусе и им казаха:

— Довечера Брита, Ана и аз ще направим новогодишно бдение!

Тогава Ласе рече:

— Бусе, Уле и аз също. Отдавна сме го намислили.

Обаче съм съвсем сигурна, че го съчини в момента и че момчетата щяха да си направят новогодишно бдение само защото ние щяхме да го правим.

Хукнахме при дядо и го попитахме дали иска да участва в нашето бдение. Но дядо каза, че вечер винаги много му се доспивало. Дядо е толкова добричък! Отиде до дрешника си и извади цял куп дребни оловни парчета, и ни ги даде.

— Няма да е истинско новогодишно бдение, ако не топите олово — каза.

Обясни ни, че като разтопиш олово и го излееш в студена вода, може да узнаеш какво ще ти се случи през новата година. Например, ако оловото прилича на пара, това значи, че през новата година ще получиш много пари. Даде ни и един черпак, който момчетата използват, за да си леят оловни войници.

Не казахме на момчетата, че дядо ни е дал олово.

Ех, колко весело беше тази вечер! Подредих си чудесно стаята. Извадих всички черги навън и ги изтупах, избърсах праха навсякъде и

взех един много красив свещник с пет свеци. Сложих го наред масата, а наоколо наредих купата с ябълките, каната с хвойновата лимонада и купата с орехите. Когато дойдоха Брита и Ана, свещите вече горяха красиво и зиданата печка стоеше отворена, за да се вижда огънят.

— Обичам новогодишни бдения — каза Ана.

Ласе, Бусе и Уле щяха да бдят в стаята на момчетата. Между нея и моята има един голям тъмен таван. Тъкмо почнахме бдението, и чухме тихи стъпки по тавана. И след малко гръмна страхотен пукот, но не му обърнахме внимание. Сетихме се, че момчетата искат да ни подлъжат да излезем на тавана. А познавахме вече бомбичките на Ласе.

Но след това не стана нищо повече и тогава взехме да любопитстваме. Надникнахме през вратата. Навън беше съвсем тъмно и тихо. Решихме да се прокраднем през тавана и да погледнем през ключалката на момчетата, за да видим какво правят.

— Нищо не виждам — каза Брита, която погледна първа. — Май не са тук.

— Няма да се учудя, ако са легнали и спят — каза Ана.

— Чудесни новогодишни бдители, няма що! — рекох. — Елате, ще влезем да вземем една от бомбичките на Ласе и ще ги събудим.

Бум, изтрещя нещо точно зад нас. А ние подскочихме до небето, така се стреснахме.

— Тия разбойници са се скрили тук на тавана! — писна Ана.

Изтичах да си взема фенерчето и почнахме да осветяваме навред из ъглите и зад всички стари сандъци и дрехи. Обаче не се виждаха никакви момчета.

— Много странна работа — каза Брита.

Бум, изтрещя пак нещо точно зад нас. Беше друга бомбичка. Още малко и щяхме да повярваме, че вилнеят призраци.

— Ех, само да ми падне тоя Ласе — закани се Брита. — Така ще го напердаша, че да ме помни.

— Хайде да те видя как ще го направиш! — чухме гласа на Ласе високо над главите си.

И горе, на гредите под покрива, седяха Ласе, Бусе и Уле. Страшно се ядосахме.

— Как върви вашето тъпо бдение? — попита Ласе.

— Добре, благодаря — казах. — Тъкмо почваме да леем олово, за да видим какво ще ни се случи догодина.

Ей, много бяха любопитни! Дойдоха в моята стая и като видяха колко ни е хубаво със свещи и открит огън, и всичко останало, решиха да пренесат своето бдение при нас. Бусе изтича и донесе техните ябълки и орехи, и хвойновата лимонада.

После стопихме оловото в черпака на огъня в печката и всеки от нас изля по малко олово във водата в моя леген. Ласе сипа пръв. След като бучката олово се втвърди, той я извади и внимателно я огледа. Сетне каза:

— Изглежда, че ще стана крал. Защото това е същинска кралска корона.

— Ха-ха! — изсмя се Ана. — Това е същинска книга, не виждаш ли?! И значи, че догодина ще ходиш на училище.

Моята бучка олово изглеждаше много странно.

— Струва ми се, че прилича на колело — каза Уле.

Страшно се зарадвах, защото мечтая да си имам колело.

След като всички бяха излели своите бучки, седнахме на пода пред огъня и си разказвахме приказки. Брита много я бива да разказва приказки! Ядохме много ябълки и орехи и пихме хвойнова лимонада. И орехувахме. Брита и Ана знаят чудесен начин да орехуват. Ето как беше.

Първо Брита каза:

— Печката дими!

Ана отговори:

— Ще изтичам на тавана!

Тогава Брита попита:

— Колко момчета ще вземеш със себе си?

— Пет — каза Ана. И тъй като Брита имаше точно пет ореха в ръката, трябваше да ѝ ги даде, защото Ана беше спечелила орехуването. След това орехувахме и по много други начини. И на Ана така ѝ вървеше, че като свършихме, имаше два пъти повече орехи от когото и да било от нас.

Не щеш ли, Бусе взе страхотно да се прозява. Най-сетне каза, че ще си легне на леглото ми да бди оттам. И го направи. Но не минаха дори две минути и той вече спеше. Мама и татко се качиха да ни кажат лека нощ, защото нямаха намерение да бдят, докато дойде Новата година.

Попитахме Ласе колко е часът.

— Десет и половина — отговори той.

Струва ми се, че новогодишната нощ е по-дълга от другите нощи. Вече си мислех, че никога няма да стане дванайсет часът. Но най-после все пак стана! Тогава се опитахме да събудим Бусе, ама беше просто невъзможно. Угасихме лампата, застанахме до прозореца и се загледахме навън в тъмната нощ да видим дали ще дофучи Новата година. Обаче нищо не видяхме. След това пихме хвойнова лимонада и крещяхме:

— Да живее Новата година!

Решихме всяка година да правим новогодишно бдение, защото беше толкова весело.

Накрая не исках вече нищо друго, освен да си легна. А Бусе спеше в леглото ми. Хванахме го всички заедно за ръцете и краката и го замъкнахме в неговото легло. И той изобщо не се събуди. Ласе го съблече и му нахлузи нощницата. После му върза в косата една от моите панделки.

— Нека стои там до утре, та Бусе да разбере, че се е веселил на новогодишното бдение — каза Ласе.

ОТИВАМЕ НА ГОЩАВКА У ЛЕЛЯ ЙЕНИ

Най-веселото през коледната ваканция беше гощавката у леля Йени. Леля Йени живее в едно стопанство, което е далеч от другата страна на Голямо село. Всички от село Шумотевица бяхме канени у тях един неделен ден след Коледа. Трябваше да пътуваме много, много часове с шейната, за да стигнем дотам.

Мама ни събуди рано и ни опакова в страшно много пуловери и шалове. Бях сигурна, че ще се задуша, докато стигна до гощавката. И въпреки това мама дотърча с още един шал и искаше да ми върже и него на главата. Но тогава казах, че ако има намерение да пристигна там във вид на плашило, изобщо няма да тръгна.

Пътувахме с нашата голяма шейна. Татко седеше на капрата и караше. На краката си беше сложил дебели ботуши от слама, за да не му измръзнат. Нашата шейна вървеше напред, зад нас идваше шейната на Южната и на опашката беше шейната на Северната. Ах, колко хубаво пееха всички звънчета! Така се радвахме, че почнахме да пеем, ала мама ни каза да престанем, защото сме щели да се нагълтаме със студен въздух. Но често-често подвиквахме разни неща на Уле, който се возеше в шейната зад нас, а той предаваше на Брита и Ана.

— Ако ни дадат салата от скумрия, ще си тръгна — изкрещя Ласе.

— Аз също — викна Уле.

После трябваше да обяснява на Брита и Ана за какво става дума. И след малко Уле ни подвикна, че Брита и Ана също щели да си тръгнат, ако ни дадат салата от скумрия.

Обаче не си тръгнахме, въпреки че ни дадоха салата от скумрия. Защото имаше хиляда други неща, та нямаше нужда да ядем скумриена салата.

Леля Йени има три момичета, а освен това на гощавката имаше и сума други деца. Пратиха ни в голямата гостна на горния етаж и там играхме целия ден, освен когато трябваше да ядем. Накрая цялото това ядене съвсем ни омръзна, защото щом подхванехме някоя игра, леля пристигаше и казваше, че е време да слезем и пак да ядем. Когато са на гощавка, възрастните явно не правят нищо друго, освен да ядат.

Най-голямото момиче на леля Йени се казва Нана. Играехме, че Нана уж е вещица, която живее в един дрешник до гостната. Въобразявахме си, че дрешникът е нейната колиба, а стаята е голяма гора. И както си ходехме из гората и беряхме боровинки, вещицата се втурваше от колибата си да ни излови. Ох, колко ме беше страх! Знаех много добре, че това е Нана, но се страхувах, сякаш е истинска вещица. В дрешника имаше един голям сандък и той уж беше фурната на вещицата. А тя взе да пече Ласе. Но за щастие той се отърва в последната минута.

— Макар че мириша малко на изгоряло — каза Ласе.
Отвреме навреме вещицата изскачаше и крещеше:
— Вкаменени!

Тогава всички трябваше да стоим неподвижни и дори пръст да не помръднем. Веднъж, когато вещицата изкрещя „вкаменени“, Ласе изглеждаше съвсем въртоглав. Стоеше на куц крак с изплезен език, държеше се за ушите и си беше събрал очите като кривоглед. Ей така изглеждаше:

Трябваше да стои неподвижно и да изглежда въртоглав, докато дойде вещицата и развали магията. Олеле, как му се смяхме!

Момичетата на леля Йени имаха приказна куклена къща, която стоеше в единия ъгъл на стаята. Ана и аз не можехме да се стърпим и отвреме навреме отивахме да я разглеждаме. В куклената къща имаше кухня, трапезария, спалня и салон, и там живееше едно изискано

куклено семейство. Нана каза, че се казват граф и графиня Златоперки. Те имаха и едно красиво момиченце — Изабела Златоперка.

Когато големите най-сетне свършиха с яденето, дойдоха при нас и също се разиграха. Играхме на „сляпа баба“. Таткото на Уле беше сляпата баба. Вързаха му очите с голяма карирана носна кърпа. Ние тичахме и го дърпахме за сакото, колкото пъти успявахме да се доближим. После играхме и на залози. Аз заложих златното си сърчице. Като освобождавахме залозите, ме осъдиха да се преметна три пъти презглава. Направих го и си получих златното сърчице. Уле беше осъден да извика името на своята любима в зиданата печка. И, представете си, той извика „Лиза“! Ласе се разкикоти, пък аз ужасно се засрамах. Но тогава Уле ми каза презрително:

— Имах предвид майка си, разбира се! И тя се казва Лиза. А татко го осъдиха да скача трупешката около цялата стая. Ех, какъв

смях падна! Никога не бях виждала татко да скача трупешката. Но най-страшно беше, каквото трябваше да направи леля Йени. Осъдиха я да се качи на масата, да застане на куц крак и да кукурига като петел. Но тя не искаше.

— Глупости! — каза. — Няма да ме издържи масата, каквато съм стара и дебела.

И може би беше права. Защото леля Йени тежи почти сто кила.

Играхме дълго време и много се забавлявахме. Но Ана и аз току се прокрадвахме до куклената къща, за да погледаме Изабела Златоперка.

Най-хубавото на гощавката у леля Йени беше, че щяхме да пренощуваме там. Обичам да спя на чужди места. Всичко ти се струва някак необикновено и странно. Мирише съвсем другояче от вкъщи. Бяхме четиринайсет деца на гощавката и всички щяхме да спим заедно на пода в гостната, където играхме. Да знаете колко е весело да спиш на пода! Сложиха ни сламени дюшеци, но без чаршафи, а само с одеяла. След като си легнахме, влязоха всичките възрастни да ни видят.

— Ето, тук лежи млада Швеция, метър подир метър! — каза татко.

Като останахме сами, уж трябваше да спим. Но мисля, че е почти невъзможно да накараш четиринайсет хлапета да мълчат. Нана ни разказа за някакво голямо съкровище, което много, много отдавна един рицар бил заровил там наблизо. Ласе искаше да излезе посред нощ, за да го разкопае. Обаче Нана каза, че никой не можел да го намери, защото съкровището било омагьосано. Тогава аз заспах.

Тръгнахме си чак късно следобед на другия ден. Докато се прибрахме, стана съвсем тъмно. На връщане не си подвиквахме нищо, защото бяхме страшно уморени. Излегнах се назад в шейната и се загледах в звездите. Бяха толкова много, много и толкова далече! Сгуших се още по-навътре в топлите кожуси и си запях тихичко, за да не ме чуят Ласе и Бусе:

*Блести, блести звездице там,
къде си ти, и аз не знам.*

Надявам се догодина пак да отида на коледна гощавка у леля
Йени.

ЛАСЕ ПАДА В ЕЗЕРОТО

Ако човек прекоси пасището на Северната къща, стига до едно малко езеро. По него зиме се пързеляме с кънки. Тази година ледът беше чудесен и лъскав. Един ден мама не искаше да ни пусне на езерото, защото татко и чичо Ерик бяха изсекли голяма дупка в леда. Вадиха лед за нашата подземна изба. Но аз казах:

— Нали виждаме хвойновите клонки, които забодоха наоколо, и ще се пазим от дупката.

Тогава тя ни позволи да отидем.

Понякога Ласе е доста глупав. Особено, когато иска да се изфука. Точно това направи сега. Тръгна да се пързеля колкото може по-близо до дупката.

— Я гледайте, идва славният кънкьор от село Шумотевица! — крещеше той, засилваше се право към дупката и завиваше едва в последния миг.

— Стига, Ласе, да не си полудял?! — каза Уле.

Всички се карахме на Ласе, но не помагаше. Почна да се пързеля на криволици и завъртулки около дупката. Отвреме навреме караше и заднешком.

— Ето го, лети гордият, славен кънкьор от село Шумотевица — провикна се пак.

И наистина излетя. Цопна заднешком право в дупката, защото беше стигнал до самия ръб. Развикахме се. А Ласе крещеше по-силно от всички ни. Ужасно се изплашихме и вече мислехме, че Ласе ще се удави. После легнахме в дълга редица на леда и всеки хвана краката на предния. Бусе лежеше най-отпред до дупката и всички се стискахме здраво за краката. Така Бусе измъкна Ласе от дупката и хукнахме презглава към къщи. Ласе почти плачеше, но не съвсем.

— Ами ако се беше прибрал у дома удавчен? — попита Бусе.

— Не се казва „удавчен“, глупендер такъв! — тросна му се Ласе. Но май че все пак обичаше Бусе, защото Бусе го беше извадил от водата. А по-късно този следобед той подари на Бусе сума оловни войници.

Мама много се разсърди на Ласе, задето е паднал в езерото. Прати го да си легне и да пие горещо мляко, за да се стопли. А после трябваше да лежи още няколко часа. „Нека помисли за греховете си“ — каза мама. Именно тогава той даде на Бусе оловните войници.

Но вечерта си построихме снежни крепости в градината и направихме битка със снежни топки, а тогава Ласе беше с нас, разбира се. Брита, Ана и аз имахме една крепост, а момчетата — друга. Но момчетата правят винаги страшно корави снежни топки и хвърлят много силно. Мисля, че е несправедливо. Нападнаха нашата крепост с по няколко снежни топки в ръце и Ласе крещеше:

— Бой и победа! Идва Страшилището на Севера!

Но тогава Брита се обади:

— Така ли?! Аз пък мислех, че е славният кънкьор от село Шумотевица!

След това Ласе доста време нищо не каза.

Но момчетата превзеха нашата крепост и ни плениха, и казаха, че цяла вечер трябва да им правим снежни топки, иначе ще ни осъдят на смърт.

— За какво ви са толкова много снежни топки? — попита Ана.

— Ще си ги пазим за лятото, че тогава трудно се намират — отговори Ласе.

— Я се хвърли пак в езерото! — сопна му се Ана.

После Брита, Ана и аз отидохме в обора, защото ни стана студено. А там беше топло и хубаво. Почнахме да играем на гоненица. Подир малко пристигнаха и момчетата. Кравите ни гледаха ококорено. Кравите като че ли не разбират защо играем на гоненица. Пък като се замисля, и аз не знам. Обаче е весело и толкоз.

Много скоро дойде и татко. Каза, че не бива да играем повече на гоненица. Защото една от кравите щяла да си има теленце. И затова не трябвало да се вдига шум наоколо. Лота щеше да се отелва. Останахме да гледаме. Татко трябваше да помогне на теленцето да излезе. Оказа се биче и беше много сладко. Лота го ближеше и изглеждаше много доволна. Татко искаше да му помогнем да измисли име за телето.

— Страшилището на Севера — каза Ласе. Той явно не може да мисли за нищо друго, освен за своето глупаво Страшилище на Севера. Що за тъпо име за такова сладко теленце!

— Като порасне, може да стане злобен, опасен бик — рече Ласе.

Уле предложи телето да се казва Петър и татко реши, че му отива.

— Нека поне да се казва Петър на Севера — рече Ласе.

После изтичахме при дядо и му разказахме, че Лота си има теленце.

След това вече стана време да си лягаме. Тъкмо когато Ласе, Бусе и аз стигнахме на тавана и исках да си вляза в стаята, Ласе каза:

— Ох-ох, да-да, какъв късмет все пак, че не се удавчих.

— Я се хвърли пак в езерото! — викна Бусе.

ТРЪГВАМЕ НА УЧИЛИЩЕ И ПРАВИМ НОМЕРА НА ГОСПОЖИЦАТА

Когато коледната ваканция свърши, снегът все още ставаше за пързаяне и ходехме на училище с шейни. Имахме три. Понякога ги връзвахме една за друга и ставаше дълга шейна с повече места.

Госпожицата каза, че се радва да ни види отново. И аз се радвах да видя пак Госпожицата. Толкова е мила! Тя почерпи всички деца с бонбони, защото било първият учебен ден. Тези бонбони бяха купени в Стокхолм. Госпожицата била там през коледната ваканция. Това е единственият път, когато съм яла бонбони, купени в Стокхолм.

Освен това се зарадвах да видя пак всички деца от Голямо село. През междучасията си разменяме картинки — е, момчетата не, естествено. В нашия клас има едно момиче, което се казва Ана-Грета. Тя има страшно много картинки. В първото междучасие след коледната ваканция разменях с нея. Дадох ѝ една кошничка с цветя и едно джудже срещу една принцеса. Това е почти най-хубавата картинка, която съм виждала. Та смятам, че направих добра замяна.

През междучасията момчетата обикновено играят на война със снежни топки. Зимно време. Напролет играят на топчета. Ние пък тогава играем на дама. Когато момчетата не знаят какво друго да правят, почват да се бият. А в часовете вършат какви ли не безобразия — и през зимата, и през пролетта. Госпожицата казва, че според нея има нещо, от което момчетата ги засърбяват ръцете, та не могат да се стърпят да не вършат пакости. Мисля, че Ласе особено много го сърбят ръцете. Познайте какво направи веднъж! Бусе му беше подарил на Коледа едно смешно гумено прасенце. То можеше да се надува, а когато му се изпускате въздухът, прасето квичеше силно и пискливо. И един ден Ласе донесе прасето в училище. Ласе не ходи в един клас с мен, но тъй като сме само 23 деца в цялото училище, всички седим в същата класна стая. А то и без това има само една класна стая. И една Госпожица.

Затова знам какво се случи с прасето. Нашият клас имаше четене. За мен това е най-забавният предмет в училище. Тъкмо дойде мой ред да чета. Беше нещо за крал Густаф Васа.

„Тогава кралят се разрида“ — прочетох аз. И в следващия миг прозвуча едно страшно тъжно квичене, та човек би рекъл, че Густаф Васа квичи. Но не беше той. А прасето в чина на Ласе. Защото той беше мушнал ръката си в чина и извадил запушалката отзад на прасето, за да му излезе въздухът. Всички деца се закискаха. Госпожицата изглеждаше, сякаш и тя ще се разсмее, но не го направи. Изпрати Ласе да стои целия час в позорния ъгъл. Заедно с прасето.

Обаче не само Ласе прави лудории. Всички момчета са почти еднакви. Веднъж Госпожицата щеше да ходи на събрание, а ние трябваше да смятаме и рисуваме. Госпожицата каза на Брита да седне отпред на катедрата вместо нея. Защото Брита е много силна ученичка.

Но Госпожицата едва беше излязла през вратата и момчетата се разбесняха.

— Госпожице, Госпожице! — крещяха и размахваха ръце към Брита.

— Какво искате? — попита Брита.

— Искаме да излезем! — викнаха всички. А едно момче, дете се казва Стиг, дигна ръка и изкрещя:

— Госпожице, колко бифтека стават от една крава?

Пък Бусе попита:

— Госпожице, чухте ли, че картофите растат добре тази година?

Брита отговори:

— Да, чух.

Тогава Бусе каза:

— Страшно остър слух имате, Госпожице!

Ласе дигна ръка и попита дали може да покаже на Госпожицата какво е нарисувал. И отиде при Брита с блокчето си. Но целият лист беше покрит с черна боя.

— Какво представлява това? — попита Брита.

— Представлява петима черни негри в тъмен дрешник — отговори Ласе.

Така че на Брита никак не ѝ се хареса да бъде учителка. Зарадва се, когато нашата истинска Госпожица се върна. А тя попита дали

децата са слушали. Тогава Брита отговори:

— Момчетата не!

И Госпожицата се скара на момчетата и им каза, че всички трябва да останат след часовете и да решават задачи още цял час. Но, представете си, в междучасието онзи Стик отиде при Брита и извика „Портаджийка, бум-бум“ и я удари с училищната си чанта по главата. Не беше справедливо, нали?

Като се прибирахме, Брита каза на Ана и мен, че за нищо на света не искала повече да бъде учителка.

Обаче из целия път се бавункахме колкото може повече, за да успеят Ласе, Бусе и Уле да ни настигнат. Ако бяха се прибрали цял час след нас, майките щяха да питат защо, и тогава щяха и те да им се скарат. А ние смятахме, че им стига цялата караница, която им дръпна Госпожицата.

Веднъж стана страхотно весело в училище. Беше на първи април. Тогава излъгахме Госпожицата. Както трябва да се прави на първи април. Е, може би не точно **трябва**, обаче бива и не те наказват за това.

Обикновено часовете ни започват в осем часа сутринта. Но в деня преди първи април всички деца се наговорихме на другия ден да бъдем в училище в шест. На стената в

класната стая виси часовник. Тъкмо преди Госпожицата да заключи стаята след последния час, Ласе изтича пак вътре и сложи часовника с два часа напред.

И на другия ден всички пристигнахме в училище в шест часа. Но часовникът на стената в класната стая сочеше осем, разбира се.

Тропахме и блъскахме с всички сили в преддверието, за да ни чуе Госпожицата. Нали живее в училището на горния етаж. А Ласе

изтича догоре и почука на вратата ѝ. Тогава Госпожицата попита сънливо:

— Кой е?

— Аз съм, Ласе — отговори Ласе. — Днес няма ли да има училище?

— Ох, деца, като че ли съм се успала — каза Госпожицата. — Ей сега ще дойда.

Госпожицата има часовник в стаята си, разбира се, но сигурно така се е разбързала, че не го е погледнала.

Когато часовникът в класната стая показваше осем и двацет, Госпожицата дойде и ни пусна да влезем.

— Не мога да разбера защо будилникът ми не е звънял — каза Госпожицата. — Много съжалявам!

Едва се сдържахме да не прихнем. Първия час щяхме да имаме смятане. И както си смятахме, изведнъж чухме будилника да звъни горе в стаята на Госпожицата. Защото тогава според всеки точен часовник беше седем часа. Обаче часовникът в класната стая сочеше девет.

— Това пък какво значи? — учуди се Госпожицата.

— Април, април, да не ти пука, че хвана се като шаран на кука! — разкрещяхме се всички.

Само на първи април може да се каже такова нещо на Госпожицата.

— Ей, какви дечурлига! — извика тя.

След като свършиха всички часове по програмата, мислехме, разбира се, че ще можем да си тръгнем, макар да беше едва един часа. Но тогава Госпожицата каза:

— Април, април ви казвам аз, ще учим още един час!

И трябваше да останем още един час. Ама не се разсърдихме, защото Госпожицата ни чете смешни разкази.

На връщане Уле изведнъж каза на Ласе:

— Яаа, Ласе, ами че ти имаш голяма дупка отзад на гащите си!

Ласе почти си изкълчи врата, докато се мъчеше да види дупката, и след като се въртя сума време, Уле извика:

— Април, април!

Уле беше страшно доволен, че е успял да излъже Ласе. Малко по-нататък срещнахме онзи злобен обуцар, дето живее на сред път

между Голямо село и село Шумотевица. Уле така се беше увлякъл по своите лъжи, че му каза:

— Гледайте, господин Добриак, там в хроста седи една лисица!

Но Добриак дори не погледна нагатък и само рече:

— А по пътя върви банда сополанковци, това виждам!

Тогава Ласе се изсмя.

Следобед, когато си бяхме научили уроците, Ласе изтича до Южната и каза на Уле:

— Уле, в Северната е дошъл един вехтошар. Изкупува камъни.

— Камъни ли изкупува? — попита Уле, който съвсем беше забравил, че е първи април. — Какви камъни?

— Ей такива, каквито има тук из вашата градина — отговори Ласе.

И Уле се залови да събере колкото може повече камъни в един чувал. Сетне повлече чувала към Северната. Там наистина имаше един дядка, но той изкупуваше само празни бутилки и парцали.

— Ето още камъни, чичко — каза Уле. Подаде чувала на дядката и изглеждаше много възхитен от себе си.

— Камъни?! — рече дядката и го погледна като гръмнат. — Камъни ли каза?

— Ами да! — отговори Уле с още по-възторжен вид. — Първо качество гранитни камъни. Сам ги събрах от нашата градина.

— Я виж ти! — каза дядката. — Значи здравата си ударил на камък, приятелче!

Чак тогава Уле си спомни, че е първи април. Изчерви се, взе си чувала и без да продума, го повлече обратно към къщи. Но Ласе стоеше зад оградата и почна да крещи „Април, април“, та проглуши цяло село Шумотевица.

ВЕЛИКДЕН В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Сега ще ви разкажа как прекарахме миналия Великден в село Шумотевица.

Рано сутринта на Заговезни Брита и Ана дойдоха при мен, за да правим заговезнишки бележки — онези, дето ги закачаш с карфичка по гърбовете на хората, без те да се усетят. От бяла хартия изрязахме цял куп и нарисувахме върху едните смешни човечета, а върху други написахме „Зъл орангутан“ и „Пази се от кучето“, и други такива. В стаята на Ласе и Бусе беше страшна олелия. Момчетата също правеха заговезнишки бележки. Уле беше там и им помагаше.

След като си натъпкахме джобовете с бележки, Брита, Ана и аз отидохме при Ласе, Бусе и Уле и ги попитахме дали не им се играе навън. Просто защото искахме да им закачим по някоя заговезнишка бележка.

Изтичахме до дъскорезницата на Северната и взехме да се катерим по купчините от дъски. През цялото време опитвахме да се доберем един до друг, за да си закачим по някоя бележка, но не ни вървеше, защото всички внимавахме да не обърнем гръб към някого. Подир малко дойде Агда, нашата домашна помощничка, да ни каже, че е време за обяд. Ласе веднага скочи от дъсчената купчина, настигна Агда и тръгна до нея, като говореше ли, говореше. И без Агда да забележи, той ѝ закачи на гърба една заговезнишка бележка. „Ох, колко обичам Оскар“ пишеше на бележката. Оскар е нашият ратай. И когато той влезе в кухнята, за да обядва, Агда вървеше напред-назад и на гърба ѝ пишеше: „Ох, колко обичам Оскар.“ Оскар се плесна по коленете, засмя се и каза:

— Това е чудесно, Агда, миличка, това е чудесно!

А Ласе, Бусе и аз се заливахме от смях. Най-сетне Агда се усети, че е Заговезни, и опипа гърба си, сграбчи бележката и я изгори в готварската печка. Обаче и тя се разсмя.

След като се наядохме, успях да забода една бележка на якето на Ласе, което висеше на стола му. Той го облече и не я забеляза. И като

се върнахме в дъскорезницата, Ласе се катереше по куповете дъски с една голяма бяла бележка на гърба си, а на нея пишеше: „Толкова съм глупав, че съм за окайване.“ Олеле, какъв смях падна! Точно Ласе, дете цялото време казваше, че никой никога не би могъл да му закачи заговезнишка бележка!

Вечерта на Велики четвъртък всички деца се направихме на великденски вещици. Дори момчетата. Аз си сложих карираната забрадка на Агда, дълга черна пола и престилка на ивици. Взех и ръжена от кухненската печка. Върху него щях да яздя. Ласе взе голямата метла от обора. Изгалопирах до Северната и пуснах великденско писмо до Брита и Ана. В него бях написала: „Весел Великден ви пожелава една стара вещица, която смята сега да полети към Синята планина.“ Нали там се събират вещиците преди Великден.

Татко тъкмо гореше сухата шума в нашата градина и всички ние, великденските вещици, се разтичахме там, прескачахме купчините листа, в които огънят тлееше, и играехме, че уж сме на Синята планина. В градината миришеше съвсем на пролет, както винаги, когато се гори шума. Ана и аз се наговорихме да отидем скоро да

проверим дали потайничетата не са почнали да се подават на нашето място зад пералната барака.

Вечерта срещу Великден мама и татко бяха канени на вечеря у пастора в Голямо село и позволиха на Ласе, Бусе и мен да поканим Уле, Брита и Ана на яйчена гощавка. Нали мама държи „Пилчарника на село Шумотевица“, та имаме страшно много яйца. Бусе мисли, че Албертина снася почти всичките яйца. Албертина е кокошката на Бусе.

— Да не си въобразяваш, че Албертина изстрелва яйца като картчница? — каза Ласе веднъж на Бусе.

Ядохме в кухнята. Масата беше много хубаво наредена — със синя покривка и жълтите великденски чинии. В една ваза сложихме брезови клонки. Ласе, Бусе и аз бяхме боядисали всичките яйца червени, жълти и зелени. Според мен яйцата трябва винаги да се боядисват, защото стават толкова красиви! Написахме и стихчета върху яйцата.

„За Ана е това яйце, вместо пилешко крилце“, пишеше на едно от тях. Ласе го беше измислил, но Бусе каза, че стихчето му не струва.

— Никой не е мислил да ги гощава с пилешки крилца! — рече Бусе.

— А ти знаеш ли точно какво заместват тия яйца? — попита Ласе. — „Това яйце е за Ана, вместо миш-маш от тигана“!

По-добре ли ти звучи?

Не му звучало по-добре, призна Бусе. Както и да е, не успяхме да променим стихчето, защото точно тогава пристигнаха Брита, Ана и Уле. Докато ядахме, беше много весело. Състезавахме се кой ще изяде най-много яйца. Аз успях да изям само три, но Уле изяде шест.

— Албертина е чудесна кокошка — каза Бусе, когато свършихме. След това трябваше да си търсим великденските яйца с бонбони вътре, които мама беше скрила предварително. Всеки Великден Ласе, Бусе и аз получаваме по едно голямо яйце с много, много бонбони в него. Но тази година мама каза, че ако се задоволим с по-малки яйца, ще купи по едно яйце и за Брита, Ана и Уле като изненада на нашата

великденска гощавка. Съгласихме се, естествено. Мама беше скрила яйцата много хитро. Моето лежеше в шкафа с тенджерите. Беше сребърно с малки цветчета по него. И много сладичко! Вътре имаше марципанено пиленце и сума бонбони.

Можехме да стоим будни, докато си искаме, тъй като беше Великден. Агда излезе на разходка с Оскар, та бяхме съвсем сами в цялата къща. Загасихме лампите навсякъде и играхме на криеница.

Броихме „ала-бала-портокала“ и първия път Бусе трябваше да жуми. Ах, какво хубаво скривалище си намерих! Покатерих се на прозореца в гостната и заставах зад завесата. Бусе мина няколко пъти съвсем близо до мен, ту насам, ту натам, но не ме видя. Обаче най-хубавото скривалище за цялата вечер си измисли Брита. В преддверието стояха татковите гумени ботуши и над тях висеше дългото палто, което той облича, когато кара сутрин млякото до мандрата. Брита мушнала краката си в ботушите и се свряла зад палтото. Накрая запалихме лампите и всички я търсихме заедно, и викахме: „Печелиш, излез!“, но тя се беше закротила там като мишка. И въпреки че гледахме навсякъде, пак не я намерихме. Ботушите и палтото на татко изглеждаха както обикновено. Как да си представим, че Брита е там вътре?!

— Може би е умряла и изобщо я няма — рече Уле.

Но тогава откъм палтото се чу кикот и Брита се подаде, обути с големите ботуши на татко. Искаше да играем на „Котаракът в чизми“, обаче Ана предложи да отидем при дядо и да си направим яйчен крем.

Отидохме при дядо. Взехме яйца и захар, и чаши. Дядо седеше в своя стол-люлка пред камината и много ни се зарадва. Седнахме на пода пред огъня и бъркахме крем, та дим се дигаше! Ана разбърка един и за дядо, защото той не може сам — нали е почти сляп. Дядо ни разказваше какво е било едно време. Тогава децата не получавали великденски яйца с бонбони в тях. Казах на дядо, че моето яйце е сребърно с малки цветчета. Защото той не можеше да го види.

Много обичам да слушам, когато дядо разправя какво е било едно време. Представете си, един Великден, когато дядо бил малък, станало толкова студено, че неговият татко взел чука от хавана, за да разбие леда в бъчвата с вода, която стояла в тяхната кухня. Ужасно, нали? И никакви великденски яйца! Горките дечица!

АНА И АЗ ОТИВАМЕ ДА ПАЗАРУВАМЕ

Магазинът, където купуваме захар и кафе, и какво ли не друго, е в Голямо село, съвсем близо до училището. Когато мама има нужда от нещо, обикновено ѝ го купувам след часовете. Но един ден през великденската ваканция на мама ѝ дотрябваха някои работи и ми каза:

— Лиза, няма как, трябва да изтичаш до магазина.

Времето беше много хубаво и си помислих, че ще е забавно да напазарувам. Затова отговорих:

— Разбира се! Какво трябва да купя?

Мама реши, че ще е най-добре да запишем нещата. Но тъй като не намерихме молив, ѝ казах:

— Хайде, остави! И без това ще ги запомня.

И тогава мама взе да изрежда всичко, което трябваше да купя: двеста грама мая, един пушен салам от най-хубавия, пакетче джинджифил, една кутия аншоа, сто грама сладки бадеми и бутилка оцет.

— Да, да, положително ще запомня всичко — казах.

В същия миг Ана дотърча в нашата кухня и попита искам ли да отида с нея до магазина да пазаруваме.

— Ха-ха — рекох, — тъкмо щях да дойда да те питам същото.

Ана си беше сложила новата червена шапка и носеше кошница. Тогава и аз си сложих новата зелена шапка и взех една кошница.

Ана щеше да купува сапун и пакет сухар, половин кило кафе, едно кило захар на бучки и два метра ластик. Освен това и тя трябваше да вземе един пушен салам от най-хубавия. Ана също не беше записала какво трябва да купи.

Преди да тръгнем, изтичахме горе при дядо да го попитаме дали има нужда от нещо и дядо ни помоли да му купим малко бонбони и шише камфоров мехлем.

Тъкмо бяхме излезли през портата, и майката на Уле изскочи на площадката пред вратата и извика:

— До магазина ли отивате?

— Да — отговорихме.

— Моля ви, бихте ли ми купили няколко неща? — попита тя. Казахме, че с удоволствие ще го направим. Искаше да й купим една бяла макара номер 40 и буркан ванилова захар.

— Почакайте, какво още ми трябваше? — каза после и се замисли.

— Един пушен салам от най-хубавия — предложих аз.

— Точно така — каза майката на Уле. — Как позна?

После Ана и аз тръгнахме, но почнахме малко да се тревожим, че няма да запомним всичко. Отначало непрестанно изреждахме нещата, но после ни омръзна. Вървахме подръка и размахвахме кошниците си, и слънцето грееше, и дърветата ухаеха. Пеехме колкото ни глас държи „Един пушен салам от най-хубавия“. Звучеше много добре. Ето как беше: първо аз изпявах „Един пушен салам“ по една бавна хубава мелодия, а после Ана добавяше много весело и бодро „От най-хубавия, от най-хубавия“. Понякога го пеехме на една мелодия, по която може да се марширува. Но най-сетне си избрахме една много тъжна, но страхотно хубава от началото до края. Дето се казва: да се разплачеш от нея!

— Ох, какво тъжно нещо е пушеният салам! — рече Ана, когато най-после стигнахме до магазина.

Вътре имаше много хора, та трябваше да чакаме дълго, докато ни дойде редът. Всъщност чакахме още по-дълго, защото големите хора сякаш мислят, че децата могат да чакат безкрайно дълго в магазините. Вечно пререждат. Но най-сетне отвътре излезе чичо Емил. С него се познаваме. Взе да ни разпитва какво става в село Шумотевица, дали сме яли много яйца по Великден, и дали не смятаме скоро да се женим.

— **Нищо** такова не смятаме! — казахме ние.

— А какво ще обичат да купят дамите днес? — попита чичо Емил. Той винаги говори така засукано, но въпреки това го обичам. Вечно слага един молив зад ухото си и има малки рижи мустаци. Всеки път ни черпи с кисели бонбони, които държи в голям буркан.

Първо Ана изреди всичко, което щеше да купи за майка си и за дядо. И докато Ана изброяваше, чичо Емил теглеше и увиваше подред пакетите.

После дойде мой ред да изброя каквото трябваше да купя за мама и за майката на Уле. Двете с Ана си напругахме ума, за да не забравим

нещо. После чичо Емил ни почерпи с кисели бонбони и си тръгнахме.

Точно зад училището срещнахме едно момче, което познаваме. То видя, че имаме нови шапки.

След като повървахме малко и тъкмо стигнахме до разклона, където се отделя пътят за село Шумотевица, попитах:

— Ана, помниш ли, дали купих мая?

Ана не можа да си спомни. Почнахме да опипваме всички пакети в моята кошница. Но там нямаше нищо, което да прилича на мая. Бяхме принудени да се върнем в магазина. Чичо Емил се засмя, даде ни маята и ни почерпи пак с кисели бонбони.

Точно стигнахме пак до разклона и Ана изпищя:

— Олеле, камфоровият мехлем за дядо!

— Е, такова нещо не съм виждала! — казах.

Нямаше как, трябваше пак да се върнем в магазина. Ох, как ни се смя чичо Емил! Даде ни камфоровия мехлем и още кисели бонбони.

Като стигнахме отново до разклона, Ана изведнъж така се изплаши, та чак ми стана мъчно за нея.

— Лиза — каза, — почти съм сигурна, че не купих **захар**.

— Ана — рекох, — не ми разправяй, че не си купила захар! Не може да не си купила захар!

Опипвахме ли, опипвахме пакетите в кошницата на Ана, обаче там нямаше нищо, което да наподобява захар на бучки.

Чичо Емил едва не падна зад тезгяха, като ни видя пак. Но ни даде захарта. И още кисели бонбони.

— Най-добре да извадя един нов буркан с бонбони — каза чичо Емил, — защото запасите ми тук май че свършват.

— Не, сега няма да се връщаме повече — рече Ана. Малко преди да стигнем пак до разклона, казах:

— Ана, ще **притичаме** покрай разклона. Това е единственият начин. Иначе ще се сетим за още нещо, което сме забравили.

И притичахме покрай разклона.

— Отървахме се — каза Ана.

Най-последно бяхме наистина на път към дома. Ех, какъв хубав ден беше! Един от първите топли дни. Вървахме подръка и размахвахме кошниците си. Но не много силно, защото иначе нещата щяха да изпадат. Слънцето грееше и гората ухаеше.

— Хайде пак да си попеем — каза Ана.

И запяхме. Подхванахме пак „Един пушен салам от най-хубавия“. Звучеше толкова добре, както преди, и Ана предложи да представим тази песен в училище и да я изпеем на изпита. Пеехме ли, пеехме ли, пеехме, докато се катерехме по склоновете към село Шумотевица.

Но изведнъж — тъкмо бях изревала особено хубаво „Един пушен салам“ — Ана ме хвана за рамото и ме погледна като полудяла.

— Лиза! — извика тя. — Ама ние не купихме пушен салам!

Седнахме край пътя и дълго не продумахме. После Ана каза, че ѝ се искало никой никога да не бил измислял пушения салам.

— Защо хората не ядат кренвирши вместо него? — рече тя.

— Не трябваше да притичваме покрай разклона — казах.

Бяхме принудени да се върнем — да, нямаше друг изход. Уф, колко ни беше противно! Не пеехме вече. Ана заяви, че според нея тази песен за пушения салам изобщо не ставала за изпит.

— Да — съгласих се аз, — нито за изпит, нито за какъвто и да било друг случай. Такава глупашка песен!

Когато ни видя, чичо Емил се хвана за главата и хукна да донесе нов буркан с бонбони. Обаче ние казахме, че благодарим, но не искаме повече бонбони.

— Така ли — рече чичо Емил, — а какво искате?

— Три пушени салама от най-хубавия — казахме в един глас.

— Ако изобщо има някакъв особено хубав — промърмори Ана.

Повлякохме се пак към дома. Но като стигнахме до разклона, Ана се обърна и извика:

— Гледай! Там идва Юхан Мелничаря с каруцата и старата си грозна рижава кобила!

Юхан Мелничаря има мелница, която лежи малко отвъд село Шумотевица.

— Може ли да се качим? — провикнахме се, когато Юхан ни настигна.

— Може, разбира се — каза Юхан.

Скочихме върху каруцата зад Юхан и се возихме чак до село Шумотевица. По едно време взех да си тананикам тихичко „Един пушен салам от най-хубавия“, но Ана веднага викна:

— Ако изпееш още един звук от тази песен, ще те изхвърля от каруцата!

Когато влязох в кухнята при мама, тя каза:
— Ужасно много се забави!
— Нищо чудно — отговорих. — Нали трябваше да купя толкова много пушен салам.

След като извади всичките неща от кошницата, мама ме похвали:
— Доброто ми момиченце, всичко си запомнила!

КАК ГЛЕДАХМЕ ВОДНИЯ ВЕЩЕР

Всъщност междуселският път свършва в село Шумотевица. Но оттук нататък продължава един тесен и лош горски път до Юхан Мелничаря. Юхан е дребно, чудато старче. Живее съвсем сам в една колиба дълбоко в гората. Точно до нея е и мелницата му. Тя лежи до един поток, който се казва Върбица. Върбица не е такъв спокоен и кротък поток като този, дето минава през нашето пасище. Къде ти! Тя бушува и бучи, и тече страшно бързо. Иначе там нямаше да има мелница, разбира се. Защото голямото мелнично колело не би могло да се върти, ако водата на Върбица не бързаше толкова да продължи надолу, и затова го тласкаше.

Не са много хората, които мелят зърното си в мелницата на Юхан. Само ние от село Шумотевица и някои други, дето живеят от другата страна на гората. Та Юхан е доста самотен в своята мелница. Чудатото на Юхан е, че не обича големи хора. Обича само деца. Когато отиваме при Юхан, той говори като навит, но щом дойдат големи хора, дума не продумва, освен ако трябва да отговори на някой въпрос.

Един ден през пролетта татко каза на Ласе да откара до мелницата няколко чувала ръж, която трябвало да се мели.

— Чудесно! — викнахме всички. — Ще отидем с него.

Имаме една стара черна кобила и тя се казва Свеа. Татко си я има вече страшно отдавна. Нарича я своята годежна кобила. Защото навремето, когато отишъл да прави предложение на мама, Свеа теглела колата.

Татко никак не се страхува да ни пусне да се возим със Свеа. Казва, че Свеа е по-умна от всички деца от село Шумотевица, взети заедно.

Два чувала ръж и всичките ние — стана доста тежичък товар. Свеа извърна глава и ни погледна недоволно. Но Ласе плесна с юздите и каза:

— Хайде, Свеа, не се превземай!

И поехме по горския път. Той е доста каменист и изровен, та се блъскахме един в друг, колчем колата подскачаше по камъните. Обаче това само ни разсмиваше.

Като приближаваш през гората, дълго преди да видиш мелницата, вече чуваш как бушува Върбица. Ех, какво интересно място е мелницата! Там е толкова красиво! Но и малко страшничко. Когато застанеш да гледаш мелничното колело и искаш да кажеш нещо, трябва почти да крещиш, за да се чуе.

Юхан много ни се зарадва. Влязохме с него в мелницата. Той непрестанно ходеше насам-натам и се подсмиваше дяволито. След като оставихме чувалите и разгледахме всичко, седнахме в тревата пред мелницата и Юхан се разприказва. Сигурно от няколко дни не му се беше паднал случай да говори, та бърбеше повече от всякога.

Юхан казва, че в мелницата живее едно джудже. Много пъти го бил виждал. Обикновено джуджето било добро, но понякога вършело поразии. Тогава хващало мелничния камък и го задържало, тъй че не можел да се върти. Или пък изсипвало цял чувал брашно на пода. Веднъж Юхан влязъл много рано сутринта в мелницата и джуджето му зашлевило плесница. Юхан само видял нещо като светкавица, когато прекрачил прага. А джуджето мигом изчезнало. Но обикновено джуджето се държало добре. Тогава метяло и разтребвало мелницата.

Да, мелницата наистина е забележително място. Зад колибата на Юхан има малка открита полянка. Там танцуват самодивите, казва Юхан. Често седял в стаята си и ги гледал иззад пердетата. Ако самодивите забележат Юхан, мигновено изчезват. Юхан е виждал и горската вещерица. Стояла зад един бор, подавала се оттам и се смеела, та ехтяло из цялата гора. Ех, колко е щастлив Юхан, че е видял всичко това!

Бяхме го чували много пъти преди, но Юхан ни го разказа пак, докато седяхме там в тревата.

— Но знаете ли кого видях нощес? — попита Юхан почти шепнешком.

Не, как бихме могли да знаем?! И тогава Юхан ни каза, че е видял Речния вещер.

Ана стисна ръката ми и аз стиснах нейната.

— Къде видя Речния вещер, Юхан? — попита Ласе.

И Юхан каза, че Речният вещер седял на един камък точно под мелничния яз и свирел толкова хубаво на своята цигулка, че Юхан не могъл да се сдържи и се разплакал. Показа ни и камъка, върху който седял Речният вещер. Но той не седеше вече там, уви!

— Явява се само нощем — рече Юхан.

— Всяка нощ ли идва? — попита Бусе.

— Да, пролетно време просто пощурява от желание да седи нощем там и да свири — отговори Юхан.

Свеа искаше да се прибираме, то си й личеше. Затова казахме „довиждане“ на Юхан. Ана и аз изтичахме да погледнем още веднъж камъка, на който беше седял Речният вещер.

От мелницата тръгва друг тесен път към стопанствата отвъд гората. На Ласе му хрумна да отидем дотам, за да ги видим. Почна да щрака с език на Свеа и се опита да я подкара по този път. Но, виждате ли, това беше просто невъзможно! Свеа стоеше и не помръдваше от мястото си. Само извърна глава и погледна Ласе, сякаш искаше да провери дали не е полудял. Та, щем не щем, трябваше да хванем пътя към село Шумотевица. Ех, как тичаше Свеа към къщи!

Изведнъж Ласе каза:

— Тази нощ смятам да отида до мелницата, за да видя Речния вещер. Искан ли някой да дойде с мен?

Отначало помислихме, че само се шегува, но не беше така. Тогава Бусе и Уле решиха и те да отидат да видят Речния вещер.

— Добре — каза Ласе. — А дали ще дойдат момичетата, или не, е все едно.

— Може ли да попитам защо да не дойдем и ние? — обади се Брита.

— Да, и аз бих искала да знам — рече Ана.

— Нямам нищо против — каза Ласе. — Може би трябва да погледате малко речни вещици, защото сигурно не сте виждали много в живота си.

— А **ти** виждал ли си вещер? — попита Брита.

Ласе не й отговори и само се направи на загадъчен, сякаш беше виждал десетки вещици.

Олееле, колко беше напрегнато! Ласе каза, че трябва да тръгнем посред нощ. Решихме всичко още докато се возехме в колата. Ласе смяташе, че ще е най-добре да не искаме разрешение от нашите.

Защото на големите хора понякога им идвали чудновати мисли, когато децата искат да отидат някъде, за да видят Речния вещер. Било по-добре да поискаме разрешение след това, каза Ласе, така щяло да е най-сигурно.

Ласе има един стар будилник и обеща да събуди всички ни. Та посред нощ се събудих от това, че Ласе стоеше до леглото ми и ме дърпаше за косите. Скочих като ужилена.

Вечерта, преди да си легнем, Ласе беше направил едно устройство, за да събуди Брита и Ана. Овърза с въже един камък и го сложи на пода в стаята на Брита и Ана. Въжето прекара от техния прозорец до моя. Нали моята стая е точно срещу стаята на Брита и Ана и къщите са съвсем близко една до друга. Сега той почна да дърпа въжето, така че камъкът задумка при Брита и Ана. И те се събудиха.

Да събуди Уле беше проста работа. Трябваше само да се прекатери през липата, дето стои между Южната и Средната. Момчетата винаги минават оттам, когато си ходят на гости. Не разбирам как успяхме да се измъкнем. Бях сигурна, че мама и татко ще се събудят, толкова силно скърцаше стълбата, докато се прокрадвахме надолу. Обаче не се събудиха.

Никога не бих посмяла да тръгна сама нощем през гората. Защото тогава тя е съвсем различна от денем. Затова се държах много здраво за Ана и Брита, докато вървахме по пътя към мелницата. А когато наближихме толкова, че чувахме бученето на потока, направо ми се прииска да хукна към дома.

Но Ласе беше много наперен.

— Сега ще се прокрадваме един по един да гледаме Речния вещер — каза той.

— „Един по един“ ли?! Не, благодаря, Ласе — казах. — По-скоро ще зарежа цялата работа, отколкото да се прокрадвам сама да гледам Речния вещер.

— Колко си глупава! — рече Ласе. — Не може да пристигнем вкупом като на училищна екскурзия и да поискаме разрешение да го позяпаме! Аз поне смятам да се прокрадна сам.

Бусе и Уле се разбраха да се прокраднат заедно. А Брита, Ана и аз решихме да се прокраднем тричките. Но, ох, как ми тупаше сърцето!

— Първо ще изпъля напред, за да проверя — каза Ласе. — Ако Речният вещер не е там, ще ви извикам. Бройте до сто! Не съм ли извикал дотогава, може да идвате, защото това ще значи, че Речният вещер е там.

И тръгна да пълзи напред. Ех, колко храбър ми се струваше! Лежахме в мъха и брояхме, и аз почти се надявах да чуя вика на Ласе, защото колкото повече приближавахме до сто, толкова по-силно ми тупаше сърцето. Ама не се чу никакъв вик.

— Значи Вещерът е там — каза Бусе. И тогава той и Уле взеха да се промъкват в една посока, а Брита, Ана и аз — в друга.

— Мисля, че ще умра — каза Ана.

Ох, ето я вече мелницата! Ето го и мелничния яз! И ето, ох, ето го и камъка! И той беше там! Речният вещер седеше там! Беше съвсем гол. И свиреше. Чуваше се доста слабо през грохота на водата. Освен това не го виждахме много ясно, защото беше почти съвсем тъмно. Но че седеше там, седеше!

— Ох, виждам го — прошепна Ана.

— Чуйте как свири — прошепна Брита.

— Не ми звучи като цигулка — прошепнах аз. — И какво е това, дето го свири?

— Ами той... той свири „Хванаха ми се на въдицата“ — отговори Брита.

— Хайде де! Що за глупост?! — рекох.

Но наистина — той свиреше „Хванаха ми се на въдицата“. Брей, какъв смешен вещер! И вещерът не беше кой да е, а Ласе, който седеше на камъка и свиреше на гребен. Гол-голеничък!

— Е, сега поне сте виждали Речен вещер — каза Ласе след това.

А Бусе се закани, че като порасне още малко, ще напердаши Ласе.

СЕСТРИЧКАТА НА УЛЕ

Понякога ми писва от Ласе и Бусе и тогава си мисля, че щеше да е по-добре, ако няхах никакви братя. Вечно се заяждат с мен, когато играя с куклите си. Освен това непрестанно удрят с юмруци, и то много силно. И винаги твърдят, че е мой ред да избърша съдовете. Веднъж Ласе каза на мама, че не можел да разбере за какво ѝ е притрябвало да роди момиче. Щяло да е много по-добре, ако беше родила още девет момчета освен него и Бусе, та да станел цял футболен отбор. Но тогава мама каза:

— Много се радвам, че си имам моето момиченце. А още девет момчета — опазил ме Бог! Стигат ми двама пакостници.

Та Ласе не постигна нищо с глупавото си предложение.

Но понякога мисля, че е хубаво да имам братя. Когато вечер правим битки с възглавници и когато идват при мен да разказват истории за призраци, и когато е Коледа, и други такива неща. Веднъж Бусе беше много мил. Едно момче от училището ме удари, понеже без да искам го блъснах и то изтърва книгите си. Но тогава Бусе го зашлеви и каза:

— Да не си посмял да го направиш пак!

— А тя защо се блъска? — попита Бенгт. То така се казва това момче.

— Тя не беше виновна. Изобщо не те видя. Да не мислиш, че има очи на гърба си, глупендер такъв! — викна Бусе.

Ех, колко обичах тогава Бусе! Освен това и Ласе, и Бусе винаги ми дават бонбони, когато си купуват. Та всъщност не е чак толкова тъпо да имаш братя. Но, разбира се, щеше да е по-хубаво да имам сестри — това е ясно.

— Важното е да имаш **някого**, или брат, или сестра — казва Уле. Преди да се роди сестричката му, направо беше бесен, задето нямаше ни брат, ни сестра.

— Другите хора си раждат деца, ама тук, в нашата къща, не можем да си родим дете — казваше Уле сърдито.

Но после все пак му се роди сестричка. Колко беше щастлив! В деня, когато тя се роди, той дофуча и каза, че трябва веднага да отидем да я видим. И отидохме.

— Ето я! — каза Уле, сякаш ни показваше същинско чудо. — Нали е сладка? — попита още и я гледаше като захласнат.

Но тя никак не беше сладка, а съвсем червена и набръчкана и според мен изглеждаше направо ужасна. Обаче ръчичките ѝ бяха доста сладички, това е вярно.

Никога не съм виждала някой така да се втрещи, както Ласе, когато видя сестричката на Уле. Ококори очи и зяпна, и така си остана с отворена уста. Обаче нищо не каза.

— Да, много е сладка — обади се Брита. И после си отидохме.

По-късно Ласе каза на Бусе:

— Горкият Уле! Представи си да имаш такава сестра! Не че Лиза е красавица, ама поне донякъде прилича на човек. Ами когато тази хлапачка тръгне на училище, как ли ще се срамува Уле заради нея! По-грозно момиче не са виждали в нашето училище!

След това мина повече от седмица и през това време не бяхме ходили в Южната. Уле разправяше по цял ден колко била сладка сестричката му и всеки път лицето на Ласе ставаше много особено. Но после ни поканиха всички в Южната, защото щяха да кръщават сестричката на Уле.

— Ох, горкото дете — каза Ласе, когато отивахме натам. — Сигурно ще е по-добре за него да умре, докато е още малко.

Гостната на Южната беше много хубаво подредена. Имаше много цветя, защото сестричката на Уле се роди сега, напролет, когато цъфтяха игликите и момините сълзи. В камината имаше ваза с пресни клонки и масата бе сложена като за гощавка. А Уле носеше най-хубавите си дрехи. Пасторът стоеше и чакаше. Изведнъж вратата се отвори и влезе леля Лиза със сестричката на Уле на ръце. Да знаете само колко сладко беше станало това бебе! Имаше големи тъмносини очи и розово личице, а устата — просто не мога да опиша каква сладка устица имаше! И беше облечено с дълга, красива бяла кръщелна рокличка.

Ласе се втрещи също както тогава, когато го видя за първи път.

— Ново ли сте си взели? — пошепна той на Уле.

— Ново? Какво искаш да кажеш? — попита Уле.

— Ново хлапе — отговори Ласе.

— Какви ги говориш?! Да не си забравил, че ми се роди сестричка? — викна Уле, защото не разбра, че Ласе помисли бебето за някакво друго дете. И Ласе не каза нищо повече.

Пасторът кръсти сестричката на Уле с името Шещин.

Ох, колко обичам Шещин! Тя е най-сладкото бебе на света. Ана, Брита и аз почти всеки ден тичаме в Южната да гледаме, когато леля Лиза я къпе и повива. Олеле, как ритка и размахва ръчички тогава — е, не леля Лиза, разбира се, а Шещин. Изглежда толкова сладко! Понякога Уле се опитва да я имитира как ритка и размахва ръце, но тогава не изглежда никак сладко. Тя ритка най-много, когато я къпят в голямото корито. Много обича да я къпят. Понякога, докато лежи в леглото си, тя почти говори. Звучи като „гуу, гуу“. Уле мисли, че Шещин скоро ще може да казва каквото си иска. Но леля Лиза смята, че дотогава сигурно ще мине още доста време, защото Шещин е само на пет месеца. Когато Уле отива до леглото да гледа Шещин, тя се ухилва като че ли страшно много му се радва. Свип ревнува малко Уле от Шещин. Той иска Уле да обича само него, разбира се. Но Уле гали Свип много често и му казва, че е добро и хубаво куче, и тогава Свип престава да ревнува.

Веднъж Ана и аз трябваше да изкъпем Шещин. Леля Лиза имаше много работа, защото беше напалила пещта и печеше хляб. За наш късмет Уле не си беше вкъщи. Иначе сигурно щеше да иска той да свърши тази работа. Ех, колко беше весело! Ето какво стана. Шещин лежеше в леглото си и ревеше до небето точно когато леля Лиза допичаше хлябовете. Беше напишкана и гладна, и сърдита — Шещин, разбира се, не леля Лиза. И тогава леля Лиза каза:

— Мислите ли, че ще можете да я изкъпете?

— И как още! — викнахме ние и страхотно се зарадвахме.

Ана извади коритото и наля вода, но леля Лиза дойде и провери с лакът да не е студена или гореща. А пък аз отидох и извадих Шещин от леглото. Представете си, тя веднага престана да плаче и почна да се смее. И когато я прегърнах, тя ме захапа по бузата. Никак не ме заболя, а беше приятно, защото тя още няма зъбки. Намокри ми цялото лице, но какво от това!

Знам как се държат бебета. Трябва да ги държиш така, че гърбът им да има опора. Леля Лиза ме научи. Знам също как се държи бебе,

когато се къпе, за да не му потъне главичката под водата. Аз държах Щещин и Ана я миеше с хавлиена кесийка. А Щещин риткаше и пляскаше с ръчички, и викаше „гуу, гуу“. После се опита да засмуче кесийката, но това вече не ѝ беше позволено!

— Толкова е сладка, че просто да я изядеш! — каза Ана.

Тя беше постлала одеялцето за повиване върху кухненската маса и отгоре едно чаршафче, с което да избършем Щещин. Много внимателно сложих Щещин там, след като я изкъпахме. Увихме я в чаршафчето и я подсушихме. Двете с Ана си помагахме. После ѝ напудрихме цялото телце. Не щеш ли, изведнъж Щещин налага голия палец на едното си краче и го засмука. Колко миличко изглеждаше! Никой на света няма такива сладки палци като Щещин. Обаче трябваше да измъкнем палчето от устата ѝ, за да ѝ облечем мъничката ризка и елечето. След това леля Лиза ни помогна да ѝ сложим една пелена, защото това беше малко по-трудно. Но ние сами ѝ обухме гащичките. Когато беше съвсем готова, леля Лиза я нахрани.

После Ана и аз излязохме навън да повозим Щещин в количката. Играехме, че уж Ана е таткото и аз съм майката, а Щещин е нашето дете. Подир малко Щещин заспа. Но ние продължавахме да я возим и много се забавлявахме. Както си вървахме, току пристигна Уле. Веднага се спусна и ни взе количката, сякаш мислеше, че искаме да откраднем Щещин. Но след като я повози малко, ни позволи и ние да хванем дръжката и да бутаме. Разказахме на Уле, че Щещин е смукала палеца на крака си, и той се изсмя много доволно и каза:

— Просто да не повярваш какви фокуси прави това дете! Може би ще отиде в някой цирк като порасне.

След като повози още малко количката, каза:

— Аха, значи си е смукала палеца. Е, да, прави го почти всеки ден. Но все пак се радвам, че сте го видели.

Тъкмо тогава Щещин се събуди и погледна Уле. А той я погъделичка под брадичката и рече:

— Така ли, миличка, лежиш и си смучеш палчето!

И пак взе да се смее, и изглеждаше още по-доволен. Като че ли най-хубавото, което можеш да направиш на този свят, е да смучеш палеца на крака си!

КОГАТО ВАЛИ

Една сутрин, тъкмо ни бяха разпуснали в лятна ваканция, се събудих в страшно лошо настроение. Денят не беше никак хубав. Валеше и духаше вятър, та не можеше да се излезе навън. Освен това се бях скарала с Брита и Ана. Предишната вечер играхме на дама и Брита и Ана казаха, че съм стъпила на чертата, а пък аз изобщо не бях стъпила на чертата.

— Щом сте толкова несправедливи, няма да играя с вас на дама — казах.

— Както обичаш! — отговори Брита. — Не си ни притрябвала!

— Да не мислиш, че ще те молим?! — рече Ана.

Тогава си отидох вкъщи. Но Брита и Ана продължиха още доста дълго да играят на дама. Стоях зад пердето в нашата кухня и ги гледах, но много внимавах да не ме видят. И си мислех, че никога, никога вече няма да играя с тях.

Но, уф, колко тъпо беше, като заваля на другия ден! Изобщо не знаех какво да правя. Ласе и Бусе бяха настинали и от три дни лежах в леглата си. Влязох при тях, за да си поприказваме, но и двамата четяха и само промърморваха по нещо, като им говорех. Всъщност много ми се искаше да отида да видя какво правят Брита и Ана, но като се сетих колко бяха несправедливи, си казах, че никога вече няма да отида в Северната. Вместо това слязох при мама в кухнята.

— Уф, мамо, всичко е толкова тъпо! — казах.

— Така ли? — рече мама. — Не съм забелязала.

— Да, защото вечно вали, вали и вали — изхленчих. — Не знам какво да правя.

— На твое място бих се хванала да изпека една торта — каза мама.

И го каза, сякаш мислеше, че **мога** да пека торти. Но аз не можех, или поне не бях опитвала.

Обаче — представете си! — направих съвсем сама една торта и тя въпреки това беше наистина вкусна. Но, разбира се, мама ми

казваше какво да правя. Ето какво: първо разбих в една купа две яйца с две чаши за кафе захар. Бих ги дълго и беше много забавно. После разтопих в едно канче голяма бучка масло и го смесих с другата бъркотия. И накрая сложих брашно и мляко, но не помня точно по колко. Забърках вътре и настъргана лимонена кора и бакпулвер.

Докато приготвих тортата, бях си сложила бяла престилка и бяла кърпа на главата. Да знаете само колко се вълнувах, докато мама извади моята торта от фурната! Тя я обърна върху една чиста кърпа. И тортата беше светлокафява и хубаво бухнала. Не знаех, че ме бива да пека торти! Мама каза, че би трябвало да почерпя Ласе и Бусе с торта и сок. И аз я послушах. Те много се зарадваха. И страшно се учудиха, като им казах, че аз съм направила тортата.

След това ми хрумна нещо. Брита и Ана наистина се бяха държали несправедливо, но си рекох, че бих могла да им простя и да ги почерпя от моята торта. Брита, Ана и аз често си пращаме писма в една кутия от пури, която се плъзга по канап, опънат между тяхната стая в Северната и моята в Средната. Сега им написах писмо и им свирнах, както си свиркаме, за да съобщим, че пращаме нещо. А в писмото написах:

„Тъй като току-що непредвидено изпекох една торта, искам да ви попитам дали бихте се отбили да опитате по едно парче.“

Не минаха и две минути, и те дофучаха. Просто не можеха да повярват, че съвсем сама съм изпекла такава хубава торта. Но аз им казах:

— Мили деца, то да не е фокус! Всеки човек може да направи торта.

Седнахме в моята стая, пихме сок и ядохме от тортата. Но след това Брита и Ана веднага се прибраха вкъщи, защото искаха да помолят майка си да им позволи и те да направят една торта.

Валеше толкова силно, както преди, и аз не знаех какво да правя. И отидох пак при мама.

— Мамо, толкова ми е скучно и просто не знам какво да правя — казах.

— На твое място бих пребоядисала масата от верандата — рече мама.

Тази мама! Изглежда мисли, че умея да правя всичко! Но ми помогна да смеси боя в един буркан. Стана хубав зелен цвят. И почнах да мажа. Масата стана много, много хубава — просто като нова. Докато боядисвах, си бях сложила стария гащеризон, за да не си изцапам дрехите.

След това се качих при Ласе и Бусе и им казах, че съм боядисала масата от верандата. Те веднага скочиха от леглата си и се втурнаха долу да я видят. И казаха на мама, че били вече съвсем оздравели и искали моментално да се облекат и също да почнат да боядисват. Мама даде на Бусе да боядиса един стар поднос, а на Ласе — една табуретка. После Ласе искаше да боядиса и кухненското миндерче, но тогава мама реши, че не може всичко в къщата да бъде зелено.

Не щеш ли, Ласе мацна едно зелено петно върху носа на Бусе. Тогава Бусе опита да лепне едно петно върху носа на Ласе. Но Ласе се изплъзна. Бусе хукна подире му, като размахваше четката. Мама дойде тъкмо навреме да види как боята накапа пода. И им каза, че ако не се държат прилично, ще ги насини и двамата. Но Бусе беше страшно сърдит, задето Ласе няма боя по носа си. Тогава мама мацна едно петно

на Ласе, и след това им взе четките. Така става винаги, когато момчетата трябва да свършат нещо!

Точно тогава пристигнаха Брита и Ана с тортата, която бяха изпекли. Изглеждаше също толкова хубава, като моята. Но моята май беше малко по-бухнала.

Седнахме всички на нашия таван. Бусе веднага изпълзя през липата да повика Уле, за да опита и той от тортата на Брита и Ана.

Толкова беше хубаво на тавана! Дъждът барабанеше много силно по покрива над нас, а улуците клокочеха. Чудесно беше, че седим там и няма нужда да излезем. Чудесно беше и това, че не бях вече скарана с Брита и Ана.

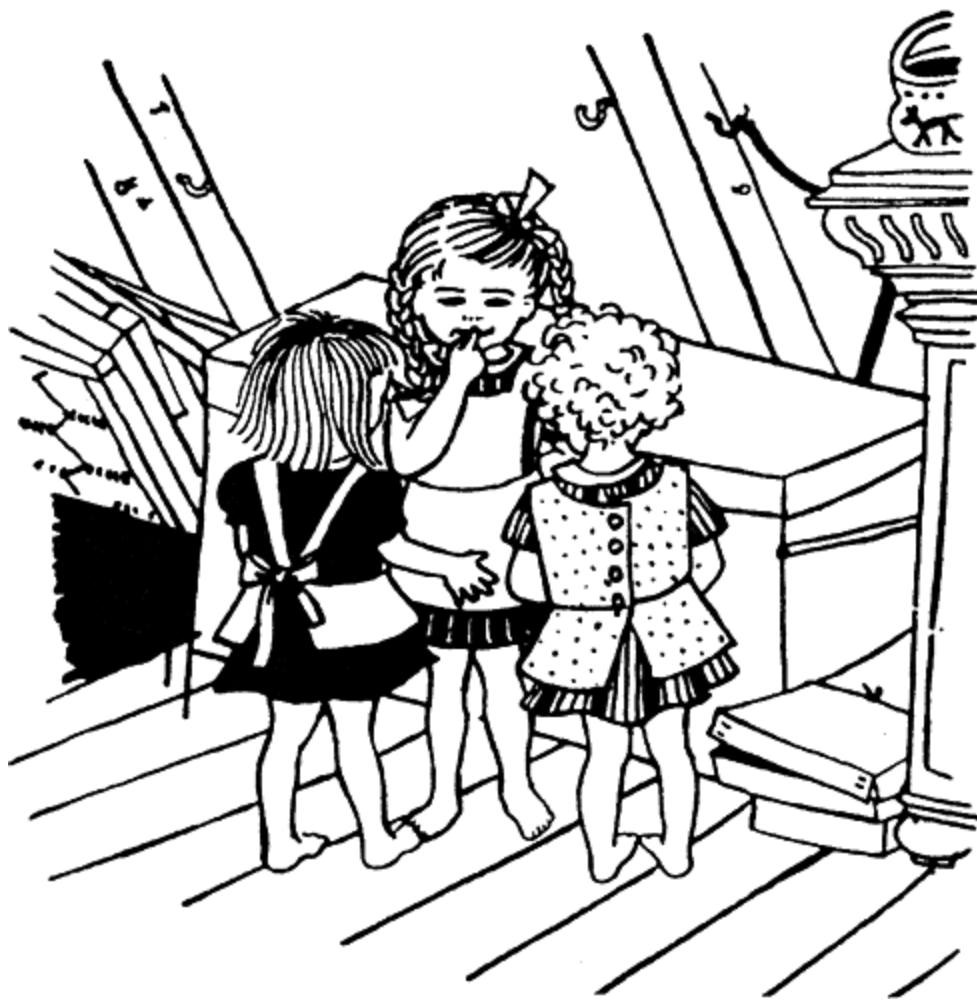
— Ти може би не стъпи на чертата снощи — каза ми Ана.

— А може би все пак стъпих мъничко — отговорих аз.

Напреки през нашия таван, почти под покрива, минават две греди. Човек може да се изкатери до тях, но е трудно. Там бяха застанали момчетата, когато ни изплашиха в новогодишната нощ. Сега Ласе измисли да се качим всички горе. И го направихме. Беше забавно да се катерим напред-назад по гредите. Можехме и да прескачаме от едната греда до другата. Но тогава трябваше бързо да се опрем на покрива, иначе сигурно щяхме да паднем. Както си стояхме горе, татко се изкачи по таванската стълба. Ние не гъкнахме и татко не ни видя.

— Не, тук няма никакви дечурлига — провикна се той надолу към мама. — Сигурно са се прекатерили при Уле.

След това си слезе. Ох, как се смяхме! (Докато вечеряхме, разказахме на татко, че сме били горе под покрива, когато той ни търсеше. А той каза, че сме същински обесници.)

Както стояхме на гредите, Ласе изведнъж извика:

— Я вижте, тук между дъските на покрива е пъхната някаква бележка! И на нея пише нещо.

Бързо слязохме долу, за да прочетем какво пише на бележката. Изпълзяхме до прозорчето на тавана и Ласе ни я показа. Ето какво пишеше там:

„Тръсете сакровиштето на островтъ ф езерото. Тамъ закупахъ моите сопствени бисеръи. Тръсете фсрядъ островтъ.

Некой дето живеяше ф тъз къця ф старъи времена.“

— Гледай ти! — каза Ана. — Колко интересно! Ама какъв странен правопис.

— Така са писали едно време, не схващаш ли?! — рече Ласе.

— Представете си! Истински бисери! — обадох се аз. — Хайде да ги намерим! Може да станем страхотно богати.

Брита не каза нищо.

— Още утре ще отидем на острова — реши Ласе.

— Да, непременно! — съгласиха се Бусе и Уле.

Брита все още не казваше нищо.

„Островът в езерото“ — това можеше да е само островчето сред езерото в землището на Северната.

Ох, колко интересно и забавно! Всъщност дъждовните дни съвсем не са скучни. Освен това беше вече престанало да вали. Брита, Ана и аз се запътихме към тях, за да прочетем на дядо вестника. Ана и аз така се радвахме, като мислехме за истинските бисери, че подскачахме из пътя и бързахме да разкажем всичко на дядо. Но тогава Брита каза:

— Я не се излагайте! Не разбрахте ли, че това е един от вечните номера на момчетата.

— Защо мислиш така? — попитахме ние.

— Ами ако тази бележка наистина беше написана от някого, който е живял в Средната в стари времена, той нямаше да напише отдолу „някой, дето живееше в тази къща в стари времена“. Защото когато го е писал, за него не е било „в стари времена“. Разбрахте ли сега?

За това не бяхме се сетили. Но Брита каза да се правим на три и половина и да отидем на другия ден с момчетата да търсим бисерите.

ТЪРСИМ СЪКРОВИЩЕТО

Рано на другата сутрин тръгнахме към острова. Взехме лодката на Северната. Ласе гребеше. Момчетата през цялото време говореха за бисерите.

— Вижте какво — каза Ласе на Бусе и Уле, — смятам, че момичетата трябва да получат всичките бисери, ако ги намерим. Всъщност бисери отиват само на момичета.

— Карай! — рече Бусе. — Вярно, че бихме могли да продадем бисерите и да вземем много пари. Но от мен да мине, ще ги дадем на момичетата!

— Да, няма да се пазарим — обади се Уле. — Бисерите за момичетата! От мен да мине!

— О, колко сте добрички! — казахме ние.

— Но тогава ще си ги търсите сами — заяви Ласе, когато пристигнахме на острова. — А Бусе, Уле и аз в това време ще се къпем.

И се излегнаха на слънце на скалата, където винаги се къпем.

— Търсете в средата на острова — каза Ласе — и ни извикайте, ако ги намерите! Обещайте! Искаме да сме там, когато отворите тенекиената кутия.

— Откъде знаеш, че са в тенекиена кутия? — попита Брита. — В бележката не пишеше такова нещо.

Ласе се смути малко, но после каза:

— Е, мисля, че все в нещо трябва да са сложени!

Момчетата се къпеха, а ние търсехме.

— Ще им дам аз една тенекиена кутия! — закани се Брита.

В средата на острова имаше купчина едри камъни, а на върха лежаха няколко камъка, които по-рано ги нямаше. Та скривалището не беше трудно за откриване. И под тези камъни наистина имаше една ръждясала тенекиена кутия. Отворихме я. Вътре лежеше бележка, на която пишеше:

„Ха-ха, момчетата се хващат на всяка въдица.
Някой, дете живееше в тази къща в стари времена.“

Рано напролет бяха пуснали злобния овен на Северняците да пасе на острова. Навсякъде беше посял своите малки черни, твърди барабонки. Взехме няколко и ги сложихме в кутията. И написахме на един лист, който носехме със себе си:

„Ето ви вашите сопствени бисери! Пазете си ги, защото ги е изпръцкал някой, дете живееше на този остров в стари времена.“

После върнахме кутията под камъните и отидохме при момчетата да им кажем, че не сме намерили никакво съкровище.

— Сега може вие да потърсите малко, докато ние се изкъпем — рече Брита.

Момчетата не искаха, но най-сетне се запътиха към средата на острова. Сигурно щяха да измислят някакво още по-лесно скривалище. Прокраднахме се подире им. Пълзяхме зад храстите, също като индианци.

Момчетата стояха до камъните. Ласе тъкмо вадеше кутията.

— Ама че вързани момчета! Не могат да намерят такова лесно скривалище — каза той и разклати кутията.

— Какво дрънка вътре? — попита Бусе.

Ласе свали капака и прочете на Бусе и Уле какво пишеше на бележката. После метна кутията надалеч и викна:

— Това плаче за отмъщение!

Тогава Брита, Ана и аз изскочихме иззад храстите и се запревивахме от смях. И побързахме да им кажем, че от самото начало сме разбрали, че всичко е номер на Ласе. Тогава Ласе каза, че момчетата били разбрали, че ние сме разбрали, че всичко е номер на Ласе. Това, естествено, беше лъжа, но за всеки случай ние казахме, че сме разбрали, че момчетата са разбрали, че ние сме разбрали, че всичко е номер на Ласе. А момчетата казаха — не, нямам сили да го повторя — то имаше толкова много „разбрали“, та свят да ти се завие,

като го слушаш. След това се къпахме при нашата скала, а момчетата все ни пръскаха с вода. И ние ги пръскахме с всички сили, разбира се.

По-късно Ласе измисли да си направим разбойническа бърлога и да играем на разбойници. На острова има един стар сеновал. Не го използват вече и той изобщо за нищо не става. Покривът му е съвсем порутен. До сеновала стои висок бор. Решихме бърлогата ни да бъде в сеновала. Естествено, Ласе стана главатар на разбойниците. Заяви, че се казва Робин Худ. Бусе беше подглаватар и се казваше Риналдо Риналдини. Ласе каза, че ще ограбваме богаташи и ще даваме на бедняци. Но като размислихме, се оказа, че не познаваме богаташи. Нито пък истински бедняци, освен може би Кристин от Льовнес.

Отвреме навреме Ласе ни заповядваше да се качим нависоко и да се огледаме дали към острова не приближава вражеска пиратска флота. Тогава трябваше да се изкатерим по стената, да прекосим порутения покрив и оттам да се прехвърлим на бора. Аз не посмях да се покатеря до самия връх на бора, но Ласе, Бусе и Уле посмяха. Брита и Ана също не се решиха да се изкачат по-високо от мен.

Но дори и момчетата не откриха никаква вражеска пиратска флота, въпреки че гледаха от най-високото.

Ласе заповяда на Ана и на мен да отидем с лодката до брега и да откраднем малко храна. Трябвало да оберем някой богаташ.

Ана и аз загребахме. Обаче не можахме да измислим кого да ограбим. Така че отидох вкъщи при мама и я попитах дали бива да заграбя малко храна от килера и да я отнеса на острова, защото Ласе, Бусе и аз не смятаме да се приберем за обед. И тя се съгласи. Имаше студени шницели и пушени наденички, и студени варени картофи. Освен това приготвих куп сандвичи със сирене. Всичко сложих в една кошница. Мама ми даде на тръгване десет току-що изпечени кифли и голяма бутилка мляко.

После притичах до Ана. Тя също имаше цяла кошница с храна — кюфтета и печено свинско, и цяла пита хляб, и плодово мляко в бутилка, и шест филии оризов сладкиш.

Когато се върнахме в разбойническата бърлога и извадихме цялото ядене, Ласе изглеждаше страшно доволен.

— Добре — рече. — Нали грабихте с опасност за живота си?

Ана и аз не знаехме какво точно да отговорим, но казахме, че сме заграбили храната с малко опасност за живота си.

— Добре — повтори Ласе.

Бяхме подредили всичко върху един плосък камък пред разбойническата бърлога и сега налягахме по корем около него и почнахме да ядем. Както си ядахме сладко-сладко, Бусе викна:

— Слушай, Робин Худ, нали каза, че ще даваме на бедняците? Значи не трябва да лежиш тук и да се тъпчеш!

— Аз съм бедняк — отговори Ласе и си взе още един шницел.

Подавахме си бутилките с мляко и плодово мляко и всеки отпиваше по глътка, ако беше жаден. Накрая бяхме изяли всичко, освен два сандвича със сирене, които скрихме в разбойническата бърлога.

Ех, как се веселихме целия ден на острова! Къпахме се много, много пъти, катерехме се из дърветата и по едно време се разделихме на две разбойнически банди. Брита, Ана и аз бяхме едната банда и уж живеехме в бърлогата, и трябваше да я защитаваме от бандата на момчетата. Имахме пръчки, които уж бяха пушки. Брита стоеше на пост до вратата, Ана гледаше през прозореца, пък аз гледах през разбития покрив. Обаче ми омръзна да стоя там, защото беше много трудно да се задържа. Затуй слязох долу и заставах до Ана. И, представете си, момчетата използваша това и се покатериха по задната стена на сеновала, където не можехме да ги видим, и внезапно скочиха през дупките на покрива, плениха ни и казаха, че ще ни разстрелят. Но тъкмо когато щяха да ни разстрелят, Ласе изкрещя:

— Вражеска флота на хоризонта!

Оказа се Оскар, нашият ратай, който идваше с лодката да ни вземе. Каза, че било девет часът вечерта и попита какви сме такива хапльовци, дето нямат достатъчно ум в главата да се приберат, когато се свечерява. А ние нямахме представа колко късно е станало.

— Никога ли не огладнявате? — рече той кисело.

И точно тогава усетих, че май бях малко гладна.

Мама и татко отдавна бяха вечеряли. Но когато си дойдохме, на масата в кухнята имаше за нас сандвичи и мляко, и яйца.

АНА И АЗ ИСКАМЕ ДА ЗАРАДВАМЕ ХОРАТА

Когато тръгнахме пак на училище тази есен, Госпожицата един ден ни каза, че винаги трябва да се стараем да зарадваме хората. Човек никога не бивало да прави неща, от които на други хора можело да им стане мъчно, каза Госпожицата. Следобед на същия ден Ана и аз седяхме на кухненската стълба и си приказвахме, и тогава се наговорихме веднага да започнем да радваме хората. Но най-лошото беше, че не знаехме точно как трябва да стане това. Решихме да почнем с Агда, нашата домашна помощничка. Влязохме при нея в кухнята. Тя коленичеше на пода и го триеше.

— Не стъпвайте на пода, докато е мокър! — рече.

— Агда — обадих се аз, — би ли ни казала какво да направим, за да те зарадваме?

— Да, ако ми се махнете от кухнята, докато трия пода, страшно ще ме зарадвате — каза Агда.

Излязохме. Обаче не ни се стори никак забавно да радваме хората по **този** начин. И Госпожицата сигурно не беше имала предвид такова радване.

Мама беше в градината и береше ябълки. Отидох при нея и казах:

— Мамо, кажи какво да направя, за да те зарадвам.

— Вече съм радостна — отговори мама.

Колко досадно! Аз обаче не исках да се предам, а рекох:

— Но може би мога да направя нещо, за да ти стане още по-радостно?

— Няма нужда да правиш нещо друго, освен да си все така моето добро момиченце — отговори мама. — Това ми е достатъчна радост.

Тогавя се върнах при Ана и ѝ казах, че Госпожицата явно няма представа колко е трудно да намериш някого, когото да зарадваш.

— Да опитаме с дядо — предложи Ана.

И отидохме при дядо.

— Моите малки приятелки ли идват? — попита дядо. — Много се радвам!

Представете си, **колко** досадно! Едва бяхме влезли през вратата, и дядо вече се радваше. Ако вървеше така, нямаше нищо, което бихме могли да направим.

— Не, дядо — каза Ана. — Не ни разправяй, че вече се радваш. Искаме да **направим** нещо, за да те зарадваме. Помогни ни да измислим нещо, защото Госпожицата каза, че трябва да радваме другите хора.

— Бихте могли да ми прочетете вестника — рече дядо.

Можехме, разбира се, но го правехме толкова често, че не беше нищо особено. Изведнъж Ана каза:

— Горкичкият ми дядо, дете вечно седиш в стаята си! Не би ли се зарадвал много, ако те изведем на разходка?

Дядо сякаш не се зарадва особено на това предложение, но се съгласи да излезе с нас на разходка. И тръгнахме. Ана и аз вървахме от двете страни на дядо и го водехме, защото той нали не вижда къде ходи. Обиколихме с него цялото село Шумотевица и непрекъснато бърбяхме и му разказвахме. Беше почнало да духа вятър и ръмеше, но не му обръщяхме внимание, защото бяхме си наумили да зарадваме дядо.

Както си вървахме, той каза:

— Не мислите ли, че стига вече? Бих искал да се върна и да си легна.

Тогава заведохме дядо обратно в стаята му и той веднага се съблече и си легна в леглото, въпреки че още не беше вечер. Ана го загърна със завивките. Дядо изглеждаше малко уморен. Преди да си тръгнем, Ана попита:

— Дядо, какво ти беше най-приятно през този ден?

И двете мислехме, че ще отговори, че разходката е била най-приятното. Обаче дядо каза:

— Най-приятното през този ден ли? Ами, когато се мушнах в удобното си легло. Защото съм уморен и се чувствам малко особено.

После Ана и аз трябваше да си учим уроците, та през този ден няхме повече време да радваме хората. А не бяхме и съвсем сигурни дали радваме хората правилно и затуй решихме да попитаме на другия

ден Госпожицата как се прави това всъщност. Госпожицата каза, че обикновено било нужно много малко.

Бихме могли да изпеем една песен на някой самотен и болен човек или да дадем цвете някому, който никога не е получавал цветя, или да поговорим миличко с някого, който е свенлив и отчаян.

Ана и аз решихме да опитаме отново. И следобед чух Агда да казва на мама, че Кристин от Льовнес била болна. Изтичах веднага при Ана и ѝ казах:

— Имаме страхотен късмет! Кристин от Льовнес е болна. Ела да отидем при нея и да ѝ попеем.

Кристин наистина се зарадва, като ни видя, но може би се учуди, че не ѝ носим нещо в кошница. Защото обикновено ѝ носим. Обаче ние си мислехме, че сигурно ще се зарадва истински, щом започнем да пеем.

— Искаш ли да ти попеем, Кристин? — попитах.

— Да пеете? — рече Кристин и изглеждаше смаяна. — Защо?

— За да се зарадваш, Кристин — каза Ана.

— Така ли? Е, от мен да мине, попейте! — отговори Кристин.

Тогава ние подхванахме „Кметът Мунте“, та колибата проехтя. После изпяхме всичките седем куплета на „Как мразовито духа северният вятър“. Не забелязах Кристин да изглежда по-радостна, отколкото като почнахме. Затова изпяхме „Сбогом, татко мой“ и „Спи, детенце мило“, и „В малка рибарска колиба“, и още няколко песни, но Кристин и след тях не изглеждаше по-радостна. Ана и аз почти прегракнахме, обаче не искахме да спрем, докато не видим Кристин наистина да се зарадва, ако и да беше уморително. Тъкмо щяхме да подхванем „Малка черна Сара“, когато Кристин се измъкна от леглото и каза:

— Пейте си вие колкото искате! Аз ще изляза за малко.

Тогава Ана и аз решихме, че няма смисъл да опитваме повече, и се сбогувахме с Кристин.

— Може би ще ни провърви, ако дадем цветя на някого, който никога не получава цветя — предложи Ана.

Чудехме се кому да дадем цветя, когато зърнахме нашия ратай Оскар да влиза в обора. Настигнахме го и аз попитах:

— Оскар, получавал ли си някога цветя?

— Ами! — сопна се Оскар. — Още не съм умрял!

Горкичкият! Сигурно мислеше, че човек получава цветя само на погребението си. Ана ме погледна възторжено, защото бяхме вече намерили човек, който никога не е получавал цветя. Веднага изтичахме до ливадата на Северната и набрахме един букет пирен. Стана много хубав букет и тръгнахме с него към обора. Видяхме Оскар да изкарва с ръчната количка тор към торището, което беше точно зад обора.

— Заповядай, Оскар, подаряваме ти цветя — казахме и му подадохме букета.

Отначало Оскар помисли, че му се подиграваме, и не искаше да вземе букета, но ние казахме, че **трябва** да го вземе и той го взе. Подир малко Ана и аз тръгнахме да търсим един заек, който беше се измъкнал, и минахме покрай торището. А там лежеше букетът на Оскар.

— Почвам да си мисля, че Госпожицата не е права — каза Ана.

Решихме да престанем да радваме хората. Но малко по-късно същия следобед Ана и аз влязохме в нашата кухня и там седеше един мъж, който изглеждаше малко глупав. Свенсон от Стубенес му викаха. Искал да купи едно прасе от нас, та Ласе и Бусе хукнали да повикат татко, който ореше голямата нива. В това време Свенсон седеше в нашата кухня и чакаше. Ана ме дръпна в единия ъгъл и ми пошепна:

— Не ти ли се струва, че изглежда свенлив и отчаян? Хайде да опитаме поне още веднъж, а? Да поговорим с него и да го ободрим, както каза Госпожицата.

И решихме да го направим. Обикновено Ана и аз можем да бърбим какво ли не, но сега, когато трябваше да говорим, за да зарадваме Свенсон, беше просто невъзможно да измислим какво да кажем. Мислих ли, мислих и най-сетне рекох:

— Днес времето е хубаво.

Свенсон не отговори. Тогава опитах още веднъж:

— Днес времето е хубаво.

— Да-да — отговори Свенсон.

После мълчахме. След малко казах:

— И вчера времето беше хубаво.

— Да-да — отговори Свенсон.

Погледнах Ана, защото смятах, че трябва да ми помогне. Тогава Ана каза:

— Да се надяваме, че и утре времето ще е хубаво.

— Да-да — отговори Свенсон.

Точно тогава татко влезе в двора и Свенсон стана и си тръгна. Но едва беше излязъл през вратата, надникна отново, ухили се и рече:

— А какво беше времето завчера?

— Може би все пак го зарадвахме поне **мъничко** — каза Ана след това.

— Възможно е — отговорих. — Но сега вече край! Нямам намерение да радвам когото и да било.

Но все пак го направих. И Ана също. Защото на другия ден Госпожицата ни каза, че едно момиче от нашия клас, което се казва Мерта, дълго време няма да идва на училище. Мерта била тежко болна и трябвало да лежи много месеци на легло. Вечерта, преди да заспя, лежах и си мислех за Мерта и реших да ѝ подаря Бела, най-хубавата си кукла. Защото знаех, че Мерта изобщо няма играчки.

Сутринта казах на Ана, че смятам да дам куклата си на Мерта, и тогава Ана взе най-хубавата си книга с приказки. След училище изтичахме до Мерта. Тя лежеше в леглото си и беше много бледа. Никога не съм виждала човек да се радва така, както се зарадва Мерта, когато сложихме Бела и книгата с приказките върху завивката и ѝ казахме, че ѝ ги подаряваме. Ех, как се радваше! Прегърна Бела и книгата и само се смееше. После повика майка си, за да ги види.

Когато излязохме навън, казах на Ана:

— Слушай, сега зарадвахме един човек, въпреки че изобщо не мислехме за това.

Ана много се изненада.

— Вярно — каза и добави: — Добре, че не почнахме да пеем на Мерта. Защото хората явно се радват повече на кукли и книги.

— Да, особено децата — отговорих.

ДЯДО НАВЪРШВА 80 ГОДИНИ

Миналата неделя дядо навърши 80 години. Трябва да ви кажа, че тогава всички в село Шумотевица станахме много рано. И в осем часа сутринта отидохме заедно при дядо: татко, мама, Ласе, Бусе и аз, и Агда, и Оскар от Средната, чичо Нилс, леля Лиза, Уле, та дори и Щещин от Южната, и, разбира се, всички от Северната. Леля Грета, майката на Брита и Ана, беше приготвила много хубав поднос. И всички носехме цветя за дядо.

Дядо беше вече буден, седеше в своя стол-люлка, и изглеждаше много докаран и добричък. Ние, децата, му изпяхме една песен, а чичо Ерик държа реч. Ето какво каза в края на речта си:

— Никой не е имал такъв баща като моя!

Тогава дядо се разплака и сълзите капеха в брадата му. Насмалко да се разплача и аз.

През целия ден пристигаха писма и цветя, и телеграми за дядо.

— Ох-ох, да-да, чудна работа, че хората се сещат за такъв старец като мен — повтаряше дядо.

Ние, децата, останахме при него, защото беше толкова забавно да му четем писмата и телеграмите.

Не можах да изброя колко пъти дядо каза „ох-ох, да-да“ на рождения си ден. Седеше си на стола-люлка и мълчеше, но от време навреме казваше:

— Осемдесет години! Как може да съм толкова остарял?! Ох-ох, да-да!

След като го каза за пети път, Ана се втурна към него, хвана го за ръката и извика:

— Дядо, обещавай, че никога няма да умреш!

Но дядо не ѝ отговори, а само я помилва по бузата и рече:

— Моето миличко, моето миличко!

Когато престанаха да идват писма и телеграми, седнахме да четем на дядо вестника. И, представете си, на едно място във вестника пишеше така:

„80 години навършва в неделя, 18 октомври, бившият селски стопанин Андерш Юхан Андершон, Северното стопанство, село Шумотевица.“

Прочетохме го на дядо и той взе да кима, и изглеждаше много доволен, и после каза:

— Аха, дори във вестника ме пише, ох-ох, да-да!

Обаче аз не можах да разбера защо дядо да е „бившият селски стопанин Андерш Юхан Андершон“. Щеше да е по-добре, ако пишеше:

„Дядо от село Шумотевица навършва 80 години в неделя.“

Прочетохме на дядо целия вестник. Но от време навреме той искаше да повторим онова за бившия селски стопанин. Освен това във вестника пишеше само лоши работи — че щяло да има война, и война, и война.

— Ами ако войната дойде тук и разруши цялото село Шумотевица? — попита Бусе. — Възможно ли е, дядо?

— А, не! — отговори дядо. — Едва ли ще дойде. Господ сигурно ще закриля с ръката си нашето селце Шумотевица.

— Надявам се, защото искам да живея в Шумотевица до края на живота си — каза Брита.

Брита, Ана и аз сме измислили нещо чудесно. Измислихме Ласе да се ожени за Брита, когато порасне, и те да живеят в Средната, а Бусе да се ожени за Ана и да живеят в Северната, а пък Уле да се ожени за мен и да живеем в Южната. Така ще можем да си живеем заедно в село Шумотевица. Докато седяхме при дядо, обяснихме на момчетата какво сме намислили. Но тогава Ласе викна:

— Ха! Сигурно ще си взема по-красива жена от Брита!

А Бусе каза, че като порасне, щял да замине за Америка и да се ожени за индианско момиче, което щяло да се казва Засмяна Вода или нещо подобно.

— Чудесно ще звучи — обади се Ласе, — когато ѝ викаш: „Засмяна Вода, готово ли е кафето?“ или „Засмяна вода, сложи ли картофите да се варят?“

Ама Бусе заяви, че изобщо нямало да ядат картофи. Защото Бусе не обича картофи.

Уле каза, че искал да си живее с Щещин в Южната, когато порасне.

— Но ако непременно трябва да се ожения, може пък да взема Лиза. Обаче нищо не обещавам!

Уф, какви глупави момчета! Но ще видят те! Щат, не щат, ще се омъжим за тях. И ние трябва понякога да имаме думата! Аз поне смятам да се омъжа за Уле. Жалко само, че има толкова малко коса. Но докато стане голям, може пък да му поникне повече.

Дядо се смееше, като ни слушаше какво си говорим. По едно време каза:

— Ох-ох, да-да, дотогава ще минат много години. А докато сте още деца, всичко ви е наред.

Когато дядо се умори, му пожелахме „лека нощ“ и си тръгнахме. Навън беше тъмно като в рог и Ласе, Бусе и аз изпратихме Уле до тяхната кухненска врата, за да не върви сам в мрака.

Не, сега не мога да разказвам повече за нас, децата от село Шумотевица. Трябва да си легна. Защото утре всички ще ходим да събираме картофите. От училище ни дадоха за тази работа три свободни дни.

Колко е весело, когато събираме картофите! Облечени сме с най-старите си дрехи и сме обути с гумени ботуши. Понякога е студеничко на картофеното поле и ни се схващат пръстите. Но тогава ги духаме, за да се стоплят.

Преди малко получих с кутията от пури писмо от Брита и Ана. Ето какво пишеше в писмото:

„Слушай, Лиза, току-що измислихме нещо чудесно. Почакай само да отидем на картофеното поле и ще свием страхотен номер на момчетата. Ха-ха, колко ще е смешно! Ужасно ще се ядосат.“

Чудя се, какво ли са намислили. Но утре ще го узная.

**ВИНАГИ Е ВЕСЕЛО В СЕЛО
ШУМОТЕВИЦА**

ВИНАГИ Е ВЕСЕЛО В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Казвам се Лиза и съм на девет години, и живея в село Шумотевица. Мама смята, че то се казва „Шумотевица“ само защото ние, децата от село Шумотевица, вдигаме такъв страшен шум. Просто да се не начудиш как шест деца могат да вдигат такава врява, казва тя. Звучало, сякаш сме поне три пъти повече. Но аз мисля, че най-голямата глъчка я прави Ласе. Сигурна съм, че неговите олелии са колкото на десет обикновени момчета. Но Бусе и Уле му помагат здравата. Брита, Ана и аз поне отвреме навреме мируваме.

Ако някой иска да дойде в село Шумотевица, трябва да се изкачи по сума стръмни склонове. Защото селото лежи много нависоко. Ако лежеше само малко по-нависоко, бихме могли да свалим звездите с обикновено гребло, казва Ласе. Имаме чудесен изглед, тъй като живеем на такава височина. Но всъщност виждаме почти само големи гори. Има много хора, обаче, които намират, че изгледи с много гора са красиви. И идват тук да гледат. Веднъж дойде една много изискана дама с автомобил, която водеше със себе си своето момиченце.

— Искаме само да видим изгледа — каза изисканата дама. Тя носеше червено палто и червена шапка и беше много красива. Дъщеря ѝ също беше красива, облечена със светлосиня рокля, и имаше малка червена брошка. Момичето се казваше Моника и беше горе-долу на моите години.

Мама ги попита дали не искат да влязат в нашата градина и да изпият по чаша сок от череши. А на мене каза да поговоря с Моника. Искаше ми се да са тук Брита и Ана, за да ми помагат. Но те бяха отишли до Голямо село да пазаруват, та ги нямаше вкъщи. Ласе, Бусе и Уле бяха у дома. Обаче никак не им се говореше с Моника. Криеха се зад ъгъла на къщата и правеха смехории. А отвреме навреме надничаха, казваха уж нещо смешно и сами му се смееха на висок глас.

— Това твоите братя ли са? — попита Моника.

— Само Ласе и Бусе — отговорих. — Не и Уле.

— А кой от тях е Уле? — попита Моника.
— Онзи, дето има много малко коса — казах.

Но тъкмо тогава пристигна Ласе на своите кокили. Само за да се изфука, в това съм сигурна. Ласе има толкова високи кокили, че като ходи с тях, може да надзърта през прозорците на горния етаж на нашата къща. Веднъж го направи, докато седях в моята стая и си играех с куклите. Изведнъж видях, че Ласе е подал глава през прозореца ми. Той свали шапката си и каза:

— Добър ден, госпожо, как се чувствате в тази хубава вечер?

Първо много се стреснах, но после изтичах до прозореца и видях, че Ласе ходи на кокили. Тогава му беше за първи път.

А сега искаше да се изфука пред Моника. Крачеше насам-натам из градината на своите кокили и току подвикваше на Бусе и Уле:

— Оттук има страшно хубав изглед!

Агда, нашата домашна помощничка, тъкмо щеше да ходи да нахрани прасетата и беше оставила кофата с остатъците от ядене пред кухненската врата. И, ако щете вярвайте, Ласе взе, че се изтърси точно там. Разсипа цялата свинска кофа и плъосна право в кашата.

— Сега и ние имаме чудесен изглед — каза Бусе и почна да се смее и да се пляска по коленете. Моника също се засмя. Ласе избяга в пералната барака и застана под една чешма да се измие. После се върна съвършено мокър, но наперен както преди. Изцеди водата от косата си, погледна Моника и каза:

— Какво ли не прави човек, за да забавлява хората!

Мама го накара да влезе вкъщи и да облече сухи дрехи, но той бързо се върна. После и момчетата говориха с Моника. Е, не Уле, разбира се, защото той просто не говори с хора, които не познава. Обаче изведнъж попита Моника:

— Искаш ли да видиш моята сестричка?

И изтича до тях да донесе Шещин. Шещин е само на годинка и половина. Уле страшно много я обича. И то не е никак чудно, защото Шещин е много сладка и Уле си няма брат, нито друга сестра, освен нея. Уле я сложи в скута на Моника и Шещин я задърпа за косата, та чак ѝ отскубна едно кичурче. Но Моника не се разсърди. Сигурно знаеше, че малките деца винаги правят така.

Аз пък гледах брошката на Моника и изведнъж казах:

— Каква хубава брошка имаш.

— Искаш ли я? — попита Моника.

Но аз не исках. Или по-точно — не затова казах, че брошката е хубава.

Обаче Моника свали брошката и я сложи в ръката ми. И майка ѝ също каза да я взема. Въпреки че моята майка каза:

— Не, така не може...!

Все пак, получих брошката. Тя е покрита с малки червени мъниста и е най-хубавата брошка, която съм виждала. Сега е моя. Държа я в една кутийка в скрина си.

Малко по-късно Брита и Ана се върнаха от Голямо село. И като видяха автомобила на пътя, ококориха очи колкото чинии! В Шумотевица много рядко идват автомобили, защото пътят свършва тук. Освен това той е тесен и много криволичи. Брита и Ана застанаха до оградата и не посмяха да влязат при нас, защото мама и майката на Моника седяха в градината и пиеха сок, а ние говорехме с Моника. Обаче аз им извиках:

— Какво стоите и зяпате? Не сте ли виждали хора?

Тогава те влязоха, поздравиха Моника и тя каза:

— Колко деца сте в това село?

— Шест и половина — отговори Ласе. Защото смяташе, че Шещин е толкова малка, че не може да се брой за цяло дете. Но Уле се ядоса и викна:

— Половината си ти!

Разказахме на Моника, че Брита и Ана живеят в Северната, а Ласе, Бусе и аз — в Средната, пък Уле и Шещин — в Южната.

— И аз бих искала да живея тук — рече Моника.

След като си изпи сока, майката на Моника седна в автомобила, и тогава Моника също трябваше да си тръгне, разбира се. Майка ѝ погледна още веднъж изгледа и каза:

— Не ви ли е доста скучно и еднообразно, като живеете така нависоко в гората?

А мама ѝ отговори:

— Имаме толкова много работа, че не успяваме да мислим за това.

Майката на Моника ми се стори малко глупава, задето каза това. Изобщо не ни е скучно и еднообразно. Според мен на всички ни е много весело в село Шумотевица.

След това автомобилът замина, а Моника ни махаше, докато я виждахме.

Мисля, че никога вече няма да видим Моника. Остана само брошката. Отвреме навреме я давам за малко на Брита и Ана.

После изтичахме горе при дядо, който живее в едната мансарда в Северната. Той е дядо на Брита и Ана и е почти сляп. Но много обича да узнава всичко, което става в село Шумотевица, та сега трябваше да

му разкажем за автомобила и за Моника. Дядо казва, че ако не бяхме ние децата, никога нямаше да узнае нещо. Защото големите хора в Шумотевица просто нямат време да говорят с него.

Разказахме му всичко от начало до край. Разпитваше много за автомобила и Бусе му описа всяка дреболия. Дадох на дядо да подържи брошката ми в ръката си. Обясних му, че е покрита с малки червени мъниста, и тогава дядо каза, че я вижда вътре в главата си и че брошката е красива. След това му разправих за това, дето го каза майката на Моника, че може би ни е скучно и еднообразно в село Шумотевица, а дядо рече:

— Ох-ох, да-да, колко са глупави някои хора!

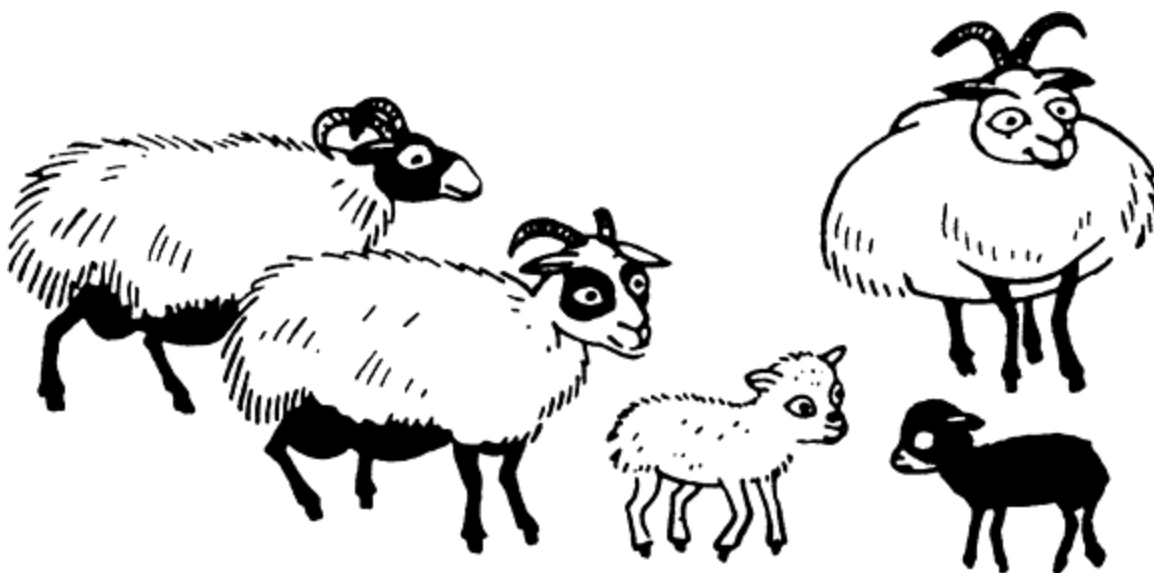
Дядо мисли точно като мен — че в село Шумотевица винаги е весело.

ИМАМ СИ АГЪНЦЕ

Най-весело е може би напролет. Ана и аз все опитваме да решим кога всъщност е най-весело. Ана смята, че е най-весело през лятото, аз пък мисля, че е най-весело през пролетта. И по Коледа, разбира се, с това и Ана е съгласна.

Сега ще ви разкажа нещо, което се случи тази пролет. Тук в Шумотевица гледаме страшно много овце и те всяка пролет си имат агънца. Агънцата са най-сладкото нещо на света. По-сладки са от котета или палета, или прасенца. Струва ми се, че са почти по-сладки и от Шещин, но не смея да го кажа, за да не чуе Уле.

Докато овцете се агнят, всяка сутрин тичаме до кошарата, за да видим колко нови агънца са се появили през нощта. Когато отваряш вратата на кошарата, всички овце блеят колкото им глас държи. Но агънцата блеят много сладко и тъничко, а не така грубо, като овцете-майки и овена. Почти всяка овца ражда по две агънца.

Една неделя сутрин, като влязох в кошарата, видях в сламата едно умряло агънце. Веднага изтичах при татко да му кажа. И той отиде да провери защо агънцето е умряло. Оказа се, че майка му

нямала мляко във вимето си. Горкичкото агънце! Умряло, защото не е могло да се нахрани! Седнах на прага на кошарата и се разплаках. След малко дойде Ана и чу всичко, та и тя се заплака.

— Не искам агънцата да умират — казах на татко.

— Никой не иска — отговори татко. — Но за съжаление тук има още едно, което ще умре.

Посочи ми едно мъничко агънце, което беше прегърнал, а то изглеждаше много жалко. Било братче на умрялото. Разбира се, и то не получавало мляко от майка си. А млякото е единственото нещо, което могат да ядат новородени агънца. Затова татко каза, че ще трябва да заколим братчето на умрялото агънце, за да не умре и то от глад. Като чухме това, Ана и аз заплакахме още по-силно. Страшен рев му дръпнахме.

— Не **искам** да умират агънца — креснах и се хвърлих на земята.

Тогава татко ме вдигна и рече:

— Не плачи, Лиза! — А после добави: — Ако искаш, опитай се да отгледаш това агънце с шише. Както правят с пеленачета.

Ах, колко се зарадвах! Не вярвам някога да съм се радвала така! Не знаех, че агънцата може да се хранят като пеленачета. Татко каза да не бъда прекалено сигурна. Смятал, че агънцето щяло все пак да умре, но защо пък да не опитаме.

Ана и аз изтичахме до леля Лиза, майката на Уле, и тя ни даде едно шише и биберон, с които давала мляко на Шещин, когато беше съвсем малка. После се върнахме при татко.

— Татко, не може ли да му дадем малко сметана на бедничкото? — попитах.

Но татко каза, че ако му дам сметана, агънцето щяло да се разболе. Стомахът му понасял само мляко, разрежено с вода. Татко ми помогна да приготвя млякото и стоплихме шишето в гореща вода. После пъгнах биберона в устата на агънцето. И, представете си, то веднага взе да суче. Личеше си колко е гладно.

— Така, отсега ти си майка на това агънце и то е твой храненик — каза татко. — Но то трябва да яде от ранно утро до късна вечер, тъй че гледай да не ти омръзне!

Ана каза, че ако ми омръзне, трябвало само да ѝ кажа и тя щяла с радост да храни агънцето вместо мен. Но аз ѝ се изсмях:

— Ха-ха! Да не мислиш, че на някого може да омръзне да храни агънце!

Кръстих агънцето Понтус и татко каза, че той ще е лично мой. Имах късмет, че всичко се уреди преди Ласе и Бусе да се събудят тази неделя сутрин, защото иначе сигурно щеше да има разправии за Понтус.

— Човек не може да се наспи една сутрин, без Лиза в това време да получи цяло агне! — мърмореше Ласе, защото го беше малко яд, че Понтус не е станал негов.

В началото всички деца от Шумотевица идваха да гледат, когато хранех Понтус. Но скоро им омръзна на всичките.

Чудна работа, колко са гладни агънцата! Като че ли почти непрестанно им се яде. Всяка сутрин, преди да тръгна за училище, отивах до кошарата, за да нахраня Понтус. Щом ме видеше, той пристигаше тичешком, размахваше мъничката си смешна опашница и блееше много сладко. Беше чисто бял, но на нослето имаше малко черно петно, та го различавах лесно от другите агнета. Агда го хранеше веднъж на ден, докато бях на училище. Но когато се връщах, трябваше веднага да му дам пак да яде. И още веднъж късно вечерта. Един ден помолих Ана да нахрани Понтус вместо мен, обаче тя каза:

— Утре! Днес нямам време.

Но нали бях обещала на татко да не ми омръзне да храня Понтус, и удържах на обещанието си. Защото страшно много го обичах. Най-много го обичах, задето се радваше толкова, когато ме виждаше. Понтус сигурно мислеше, че съм неговата истинска майка. Попитах Ласе и Бусе дали не смятат, че Понтус ме мисли за своя истинска майка и тогава Ласе изтърси:

— Да, положително. Ти приличаш досущ на овца.

Един ден татко ми каза, че трябва да науча Понтус да си пие млякото от дълбока паница. Защото не можело да се храни все така с биберон, докато стане голям овен!

Горкият Понтус! Не можа да разбере защо изведнъж му сложих под носа една паница. Изобщо не знаеше как се пие. Почна да ме души, за да провери къде съм скрила биберона, и взе много жално да блее.

Бусе беше там и гледаше.

— Я да си изпиеш млякото! — викна той на Понтус. — Толкова ли си глупав? Просто почваш и пиеш!

Много се ядосах на Бусе.

— Понтус никак не е глупав — казах. — А ти нищо не разбираш от агнета.

Понтус душеше млякото, блееше и гледаше тъжно.

Все пак разбирам повече от агнета, отколкото Бусе. Защото му намерих цаката! Потопих си ръката в млякото и, представете си, Понтус почна да смуче пръстите ми. Смука ли, смука и така излока цялото мляко. Мъничко се изля на земята, ама нейсе!

След това Понтус продължаваше да смуче известно време пръстите ми. Но една сутрин изглежда беше много, много гладен и не

дочака да си потопя ръката в млякото. Почна направо да пие. И успя. Оттогава нямаше вече нужда да смуче пръстите ми. Всъщност съжалявах, защото беше толкова сладък, като ги смучеше.

Напролет, когато се затопля, пускат овците на паша на нашето овче пасище. Тогава агнетата трябва да се научат да ядат трева. Но въпреки това им беше нужно и мляко, та всеки ден ходех до овчето пасище с моята паница. Заставах до оградата и се провиквах с всички сили „Понтус“. Тогава от далечния край на пасището се чуваше тихо блеене и Понтус пристигаше като стрела и размахваше лудешки опашчицата си.

Сега Понтус е пораснал и вече не получава мляко. Яде трева и скубе листа, и е много здрав, и накрая сигурно ще стане едър, прекрасен овен.

Кой знае, може би ще имам други агънца през живота си. А може би кучета или котки, или зайци. Но никой няма да е тъй миличък като Понтус. Никога, никога, никога няма да обичам някого толкова много, колкото обичам Понтус.

ПОНТУС ОТИВА НА УЧИЛИЩЕ

Ласе обичаше да ме дразни и често казваше:

— Във всеки случай щеше да е по-добре да имаш куче вместо агне.

Уле, разбира се, му пригласяше, защото той нали си има куче, което се казва Свип.

— То се знае, че е по-добре да имаш куче — викаше Уле.

— А защо, ако може да попитам? — сопнах се аз веднъж.

— Е, куче можеш да водиш със себе си навсякъде — отговори Уле. — То върви с теб, където и да отидеш.

— Пък Понтус само се влачи из овчето пасище — добави Ласе.

— Обаче агънцето е все пак по-сладко от кучето — обади се Ана, за да ми помогне.

— И какво от това — каза Ласе, — като ходи само из пасището!

Всичко това го изприказвахме един ден на връщане от училище.

На другата сутрин отидох както обикновено до пасището и повиках Понтус, и като дотърча такъв сладък и миличък, та просто да го изядеш, си помислих, че не бих го заменила дори за хиляда кучета. Помислих си още нещо. Помислих си колко е жалко, че той се разхожда само из пасището, където никой не вижда колко е сладък.

Свип понякога тича подир Уле чак до училището. Сигурно затова Уле каза, че кучето върви с теб навсякъде. Веднъж Госпожицата позволи на Свип да влезе в клас и да лежи на пода до чина на Уле.

Да, ама това беше Свип! А горкият Понтус трябваше да ходи само из пасището. Сега стоеше и си пиеше млякото от паницата, пък аз си мислех колко подигравателно говореше Ласе и колко е несправедливо, че кучета могат да ходят навсякъде, но агънца — не! И след като Понтус си изпи млякото, реших да го заведа със себе си на училище. Щях да му дам да разбере на Ласе, за да млъкне най-сетне.

Училището е в Голямо село. Пътят дотам е доста дълъг и всички деца от село Шумотевица винаги вървим заедно. Сутрин ми беше трудно да се приготвя навреме, тъй като трябваше първо да ходя до овчето пасище и да нахраня Понтус. И тази сутрин, когато реших да заведа Понтус на училище, всички останали вече ме чакаха пред оградата на Уле.

— Побързай, Лиза — извика Брита, — иначе ще закъснеем!

Тогава се обърнах към Понтус и извиках:

— Побързай, Понтус, иначе ще закъснеем!

Никога не съм виждала толкова смаяни деца като Ласе, Бусе, Уле, Брита и Ана, когато забелязаха Понтус.

— Той... той пък къде ще ходи? — попита Ласе.

— На училище — отговорих. — Та може би най-сетне ще престанете да ми опявате, че само кучета могат да ходят навсякъде.

Честна дума, много се учудиха.

— Лиза, сигурна ли си, че главата ти е наред? — попита Ласе.

— Знаят ли мама и татко? — обади се Бусе.

Когато Бусе попита дали мама и татко знаят, малко се разтревожих. За това не бях помислила. Но Ана плесна с ръце и взе да се смее, и каза, че защо пък да не може агънцето да отиде на училище, също като кучето. Да, точно това мислех и аз! И, не щеш ли, Ласе се разкикоти доволно и каза:

— Хайде, да върви с нас! Макар че Госпожицата сигурно ще се побърка!

Тогава забързахме надолу по склоновете. И Понтус с нас. Отвреме навреме спираше, сякаш се чудеше дали това е редно, или не. Но аз му подвиквах само „Понтус“ и той отговаряше така умничко „беее“, а после заситняше подире ми.

Трая по-дълго от обикновено да стигнем до училището и закъсняхме. Звънецът беше бил и децата бяха влезли в клас. В Голямо село и село Шумотевица няма много деца и затова седим всички в една класна стая и имаме една учителка, въпреки че сме в различни класове.

Понтус се спъна, когато се качваше по стълбата, и трябваше да му помогна малко.

— Може би още не е дорасъл за училище — каза Ласе.

Преди няколко години, когато Ласе трябваше да тръгне на училище, не можеше нито минутка да седи мирно. Тогава Госпожицата реши, че още не бил дорасъл за училище. Върна го вкъщи и му каза да

дойде пак догодина. Защото преди това трябвало да се наиграе. Ласе като че ли не можа да го забрави. И сега си го върна на Понтус.

Брита почука на вратата и влязохме.

— Извинете, че закъсняхме — каза Брита.

Едва го изрече, и Уле се разкиска. Всички останали си мълчахме, само Уле се кикотеше, сякаш някой го гъделичка.

— Днес си много весел, Уле — каза Госпожицата.

Понтус стоеше зад нас, тъй че никой не го виждаше. Но изведнъж се чу едно тихичко, сладко „беее“, и Понтус провря главичката си между нас. Всички деца по чиновете направо подскочиха. Госпожицата също, между нас казано.

— Какво за Бога... — каза тя, — да не би вие да сте довели това агънце?

— Лиза... — започна Ласе, но после млъкна, защото сигурно си е рекъл, че Госпожицата може да ми се разсърди. Трябва да си призная, че и аз се поизплаших.

— Нали сега учим за домашните животни — казах доста тихо, — та си помислих, че...

— Какво си помисли? — попита Госпожицата.

— Че би било добре всички да видят истинско агънце — казах, въпреки че всъщност това ми дойде на ум чак тогава.

Госпожицата взе да се смее от сърце и всичките деца също. Особено Уле. Той така се смееше, че смехът сякаш извираше от него.

После заведохме Понтус до катедрата. И всички дойдоха да го помилват. А по естествознание учихме за овцете и аз трябваше да разкажа как съм отгледала Понтус с биберон. Всички много го заобичаха и му изпахме „Бее, бее, агънце бяло“. Но според мен цялата врява омръзна на Понтус и той закопня да се върне на пасището. Обаче въпреки това беше послушен и стоя мирно до чина ми до края на часовете. Освен сегиз-тогиз. Тогава правеше малки подскоци и блееше. И всеки път Уле почваше да се смее. Опираше глава на чина си и така се смееше, че всички останали също се разсмиваха.

Когато времето е топло и хубаво, през междучасието винаги сядаме на училищните стълби и там си ядем сандвичите. Така направихме и сега. Носех си мляко в едно шише, както обикновено, и го дадох на Понтус. От Госпожицата взех назаем една паница, в която му го сипах. Всички деца много се забавляваха, като гледаха как

Понтус пие мляко. А пък Ана ми даде половината от своето мляко, за да не остана без.

След това Понтус се разлудува из училищния двор и по едно време реши да си гризне от морковите, които тъкмо се бяха подали в зеленчуковата градинка на Госпожицата. Но аз го прогоних оттам и му казах да кротува, докато се прибере на своето пасище.

Когато учебният ден свърши, и щяхме да си тръгнем към дома, Ласе каза:

— Утре ще учим за говедата. Ще стане весело. Защото смятам да доведа бика.

Тогава Уле избухна в такъв смях, та чак взе да хълца.

— Макар че ще ни бъде малко тясно, ако го държа до чина си — добави Ласе.

Но Госпожицата каза, че не трябва повече да водим живи животни в училището. Въпреки че наистина можело да е полезно, когато учим естествознание. Но с течение на времето ставало малко досадно.

— Ами да, представете си, когато почнем да учим за крокодила... — обади се Ана.

А Уле нададе същински вой от смях и с мъка изквича:

— Тогава аз ще доведа един крокодил!

На връщане Понтус много се умори. Редувахме се да го носим нагоре по всичките склонове. После заедно го заведохме до пасището. Никога не съм виждала агне да бяга с такива подскоци като Понтус, когато го пуснахме в пасището. Втурна се в галоп към другите овце и блееше, та проглуши цялото пасище.

— Личи му, че още не е дорасъл за училище — каза Ласе.

КОГАТО СЕ ПРИБИРАМЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

Винаги пада голяма веселба, когато ние, децата от село Шумотевица, се прибираме от училище. Защото тогава си бърбим за най-различни неща, които са станали в училището, а понякога си разказваме приказки или говорим за това какво ще правим, когато пораснем, и ей такива работи. Друг път сядаме край пътя да си починем малко, сегиз-тогиз се катерим по дърветата или ходим по крайпътната ограда, вместо по пътя, за да не е толкова скучно.

Мама казва, че не може да разбере защо връщането от училище трае повече от двойно по-дълго от отиването. И аз не го разбирам. Странно е, няма що! Но просто няма как иначе. Не виждам как бихме могли да го променим.

Един ден през пролетта, когато се върнахме страхотно късно, мама ми каза:

— Разкажи ми сега точно какво правихте по пътя!

И аз започнах. Ето как беше:

Първо отидохме в магазина в Голямо село и купихме бонбони за дядо. Дядо много обича бонбони, а ние обичаме да му ги купуваме. Защото той си ги държи в ъгловия шкаф в своята стая и ни черпи почти всеки път, когато отиваме при него. Брита купи бонбоните. Щеше да ни се услади, ако ги бяхме опитали, обаче знаехме, че не бива. Брита ги мушна в училищната си чанта и каза:

— Ако шестимата си хапнем от бонбоните, за дядо ще остане само пликчето.

— Тая няма да я бъде — рече Ласе. — Хайде по-бързо да се приберем, преди да е станала някоя беля!

Тръгнахме към къщи. Но Бусе е страшно лаком за бонбони и разни такива неща, та каза:

— Де да имах една کرونا! Щях да си купя бонбони за целия ден!

— Да, обаче нямаш никаква کرونا — обади се Ана. — Случайно!

— Нямам, ама представи си, че намеря — рече Бусе. — Случайно!

— И как ще стане това? — попита Брита. — Винаги зяпаш във въздуха, докато вървиш. Поне да гледаше в земята!

Тогава Бусе реши да гледа в земята. И сигурно не беше минал повече от петдесет метра, когато намери една корона. Сякаш стана чудо! Дали пък няма джудженца, които чуват какво си пожелава човек и почват да ръсят крони по пътя? Тази корона лежеше точно на разклона, където се отделя пътят за село Шумотевица.

Отначало Бусе застана и се вторачи в кроната, сякаш мислеше, че му се привижда. Но после я взе и хукна обратно до магазина да купи бонбони. Ние го чакахме на разклона. И когато дойде, почерпи всички с бонбони.

— Виж ти, колко било лесно да се намерят пари! — каза Бусе. — Какви богатства сме изгървали!

Че като взехме след това всички да зяпаме в земята! По едно време Ласе рече:

— Де да имах една корона!

Защото си мислеше, че някое джудже може би ще даде и на него една корона. Обаче не намери никаква корона. Тогава каза:

— Де да имах петдесет йоре!

Обаче и петдесетаче не намери. Въпреки това не искаше да се предаде, а продължи:

— Де да имах десет йоре!

Но дори и десетаче не намери и тогава изръмжа сърдито:

— Ще видите, че ще намеря едно йоре!

Ама и това не намери. Нито той, нито някой от другите. Изобщо, от онзи път, когато Бусе намери кроната, никой от нас не е намерил дори едно йоре.

Докато вървахме, Бусе току ни черпеше с бонбони. Но накрая измисли да се състезаваме кой ще задържи своя бонбон най-дълго в устата си, преди да се разтопи. Сигурно го измисли, за да не се свършат прекалено бързо бонбоните. Но, както и да е, това състезание ни хареса. Лапнахме по един бонбон и го смучехме колкото може побавно. И като мина известно време, застанахме в кръг на пътя с изплезени езици и взехме да сравняваме. И се оказа, че от бонбоните не е останало почти нищо. Бяхме стигнали наред път до село Шумотевица и стояхме точно срещу къщата на обуцаря Добриак. Обуцарят подаде глава през кухненския си прозорец и извика, че ако

на някого от нас е останал още малко ум в главата, нека вземе поправените обуца на Агда и да ѝ ги занесе. Бързо си прибрахме езиците, защото не искахме някой да ни гледа като сравняваме. Тъй или иначе, Брита спечели бонбоненото състезание. А Ласе взе обувката на Агда и ги пъкна в раницата си.

После Уле реши да се състезаваме кой ще задържи най-дълго дъха си. И го направихме. Но за всеки случай първо отминахме къщата на обувчаря. Защото на него сигурно и това щеше да се стори глупаво — да стоиш насред пътя и да задържаш дъха си.

Доста дълго задържахме дъха си. След това казах на мама, че не се прибрахме толкова късно само заради дъха, разбира се, но **донякъде** се дължеше и на това, че толкова дълго задържахме дъха си. Ласе твърдеше, че той е спечелил, но тогава Уле каза:

— Ами! На Бусе лицето беше посиняло повече от твоето!

После Ласе предложи:

— Хайде сега да видим кой може да плюе най-далеч. Обаче няма никакъв смисъл да участват момчетата. Защото изобщо не могат да се надплюват.

Как се ядосахме Брита, Ана и аз! Ние можем да плюем колкото всеки друг! Брита каза, че ако не ни дадат да участваме, момчетата няма нужда да идват утре на нейния рожден ден. Тогава решиха да участваме. Но Ласе спечели, естествено. Макар че Ана плюеше по-далеч и от Бусе, и от Уле.

Обувчарят има една ливада, която напролет се наводнява. Тогава прилича на малко езеро. Насред ливадата лежи огромен камък. Пролетно време стърчи над водата като островче. Когато стигнахме до ливадата на обувчаря, спряхме да си починем малко.

— Искане ми се да отида до оня камък — рече Ласе. Всички казахме, че и на нас ни се иска. Тогава Ласе намери няколко дълги оградни пръта и ги сложи като мост до камъка. И един по един изпъзяхме дотам. Ласе тръгна пръв. Времето беше хубаво и слънчево и се оказа много приятно да седим на камъка под слънцето.

— Ех, да имахме и нещо за ядене! — въздъхна Ана.

Но нямахме. Бонбоните се бяха свършили. Тогава Ласе взе да рови из раницата си. Там бяха обувката на Агда и един сандвич със сирене, който Ласе не беше успял да изяде в междучасието. Играехме, че камъкът уж е кораб, който се носи безпомощно из морето, и още на

другия ден някои от моряците ще умрат от глад, ако не дойде помощ. Ласе раздели сандвича на шест равни парчета, даде ни ги и каза:

— Приятели, само тези залци ни делят от сигурна смърт. Но се дръжте като вашия капитан — бъдете храбри!

Капитанът беше самият той, разбира се. После каза, че най-страшното било, дето нямаме вода и трябва на всичкото отгоре да умрем и от жажда. Тогава се обади Бусе:

— Хайде де! Нали цялата ливада е пълна с вода, та чак прелива!

А Ласе рече, че Бусе е глупендер. Около нашия кораб имало само солена вода и Ласе смятал да застреля всеки, който се опита да пие от нея.

— Защото ако пиеш солена вода, полудяваш — добави Ласе.

След това легна върху камъка и почна да се преструва, че бълнува от глад и жажда, а Бусе каза:

— Май че все пак е нагълтал доста солена вода!

Ласе се надигна на колене, склочи ръце и взе да крещи „Помощ, помощ“, та проехтя надалеч, а на нас ни стана чак страшно. И както си крещеше колкото му глас държи, кой мислите довтаса тичешком? Самият обуцар! Решил, че Ласе наистина крещи за помощ и беше зъл като оса.

— Както сте се добрали дотам, можехте и да се върнете — викна той. — Пустите му дечурлига!

Но въпреки това нагази във водата и ни пренесе един по един от камъка на сухо. Вярно, че беше обут с високи гумени ботуши, и вярно, че през цялото време ни хокаше, но все пак беше мило от негова страна да ни спаси. Макар и съвсем излишно. Обаче това не посмяхме да му кажем, разбира се.

Побързахме да изчезнем оттам, а той крещеше подире ни, че шумотевийските дечурлига така му били дошли до гуша, както нищо друго не му било идвало до гуша през целия му живот, и да не сме посмели друг път да пипаме оградните му пръти.

След като повървахме доста време, случайно погледнах раницата на Ласе и казах:

— Какво направи с обуцата на Агда?

Ласе ужасно се умърлуши. Призна, че обуцата, естествено, са останали на камъка. Беше ги сложил там, когато търсеше сандвича.

Тръгнахме всички обратно, защото ни дожаля за Ласе, ако се върне сам.

И наистина, обувката лежах на камъка, увити във вестник. Но обуварят беше отнесъл прътите. Тъй като беше толкова топло и слънчево, Ласе реши да се събуем боси и всички да изгазим до камъка. Така и направихме. Оказа се, че водата не е особено студена. Представяхме си, че камъкът е разбит кораб, а ние сме пирати, които трябва да се качат на него, за да спасят едно ценно съкровище — обувката на Агда. Обаче разбитият кораб уж беше пълен с други пирати, които пазеха съкровището, и ние тичахме из водата и стреляхме по тях. А Ласе ни предвождаше и се покатерихме на кораба, стиснали ножове между зъбите — всъщност бяха само клечки, разбира се, но ние се преструвахме, че са ножове. Най-последно всички се качихме на камъка и Ласе размаха обувката на Агда над главата си, и изкрещя:

— Плячката е наша! Смърт на всеки, който приближи!

Тогав да дойде обуварят. Не друг, а той приближаваше. Горкият, направо го съжалих, като видях как ни гледа. Защото сега вече разбра, че напразно ни е спасил. Стоя доста време със зинала уста и не

продума. А ние седяхме на камъка, като онемели. Но най-сетне обущарят дойде на себе си.

— Махайте се! — кресна той. — Махайте се, докато не съм ви изпотрепал всичките!

И ние наскочихме от камъка и изпляскахме до брега, грабнахме си обущата и чорапите и дим да ни няма! А обущарят крещеше подире ни, че това на какво приличало и дали в Шумотевица нямало място, където да вдигаме врява.

След това тръгнахме към къщи. Изобщо не спирахме повече. Освен веднъж, за да разгледаме едно гнездо, което Бусе знаеше. Покатервахме се на дървото един по един и го гледахме. Вътре имаше четири малки светлосини яйца. Бусе има такива яйца в своята сбирка. Но иначе Бусе много се грижи за птичките и за гнездата им. И ние надничвахме много предпазливо. Не ни отне прекалено много време.

Но когато разказах всичко на мама, тя рече:

— Сега почвам да разбирам, че наистина е невъзможно да се приберете от училище преди пет часа.

А Ласе отиде при Агда и ѝ каза, че утре щяла да получи поправените си обуца. Прибрал ги на много сигурно място. Нямамо нужда да се тревожи, че ще изчезнат през нощта. Защото били на един разбит кораб, пазен от пирати. И от един страшно свиреп обуцар.

НА УЛЕ МУ СЕ КЛАТИ ЗЪБ

Един ден Госпожицата каза на Уле:

— Защо през цялото време си пъхаш пръстите в устата, Уле?

Уле много се засрами и отговори:

— Клати ми се зъб.

— Ами извади го, когато се прибереш вкъщи — рече Госпожицата. — Сега имаме смятане. А утре всички ще видим дупката, където е бил зъбът.

Уле страшно се уплаши. Защото смята, че е ужасно да му вадят зъб, дори когато се държи съвсем хлабаво. Аз също, между другото.

— Хайде де! Изобщо не боли, като се вади такава малко млечно зъбче! — казва татко.

Много е възможно всъщност да не боли чак толкова, но все пак е страшно. Получаваме по десет йоре за всеки зъб, който татко ни вади. Е, той ни вади само онези, дето се клатят, разбира се, но и това ни стига. Имам чувството, че постоянно ми се клати някой зъб. Бусе никак не се страхува от вадене на зъби. Та спорел мен не би трябвало да получава по десет йоре, когато си ги вади. Той просто връзва един дебел конец за зъба и, хоп, дръпва, и зъбът изхвърча. Въпреки това татко дава всеки път на Бусе десет йоре само заедто е толкова храбър.

Но Уле, бедничкият, се страхува повече от мен от вадене на зъби. Докато се прибирахме от училище, всички трябваше да пипнем

разклатения зъб. И той наистина едва се крепеше.

— Като едното нищо ще ти го цъкна — каза Бусе.

— Ще цъкнеш другия път! — викна Уле. През цялото време, докато стигнахме вкъщи, той вървеше с наведена глава и почти не продумваше.

— Хайде, няма смисъл да се тревожиш за един разклатен зъб. Чудото голямо! — казах. Защото страшното е само, когато на теб самия ти се клати зъб.

— Знам какво ще направим — рече Ласе. — Като се приберем, ще вържеш един конец на зъба, а другия край ще вържем за оградата. След това ще нагряя един железен шиш да се нажежи и ще замахна с него точно пред носа ти, за да се изплашиш и да отскочиш назад, и зъбът ще изхвърчи.

— Ще ти дам аз един нажежен шиш! — кресна Уле озлобено. Предложението никак не му хареса. Но все пак върза конец на зъба, когато се прибрахме, и го подръпваше от време навреме, за да се разхлаби зъбът още повече. Защото по някакъв начин **трябваше** да се отърве от него. Нали Госпожицата беше казала, че на другия ден иска да види дупката. Мисля, че точно това тормозеше най-много Уле. Че трябва да извади зъба до следващия ден. Иначе Госпожицата щеше да разбере, че го е страх да си извади зъба, а Уле не искаше тя да разбере това.

Ана се опита да го утеши и му каза:

— До утре Госпожицата може би ще забрави твоя зъб.

Но Ана знаеше толкова добре, колкото и Уле, че нашата Госпожица никога нищо не забравя. „Опасна жена — страхотна памет има“, казва Ласе.

Играхме на народна топка долу на пътя, както винаги в пролетните вечери. И през цялото време от устата на Уле висеше дългият черен конец. Изглеждаше много смешно, когато тичаше. Понякога той сякаш забравяше зъба и конца, и цялото си нещастие, защото почваше да се смее и да говори както обикновено. Но след това изведнъж ставаше мрачен и особен, подръпваше боязливо конца и въздишаше.

— Часът е вече седем, а ти още не си извадил този зъб — каза Ласе най-последно. — Дали да не опитаме все пак с шиша?

А Бусе поиска да види още веднъж зъба и каза:

— Ти не си наред! Той се държи само на едно жалко парченце кожа. Я го извади!

Уле се разтрепери, като го чу. Та нали точно това последно парченце кожа е най-страшното.

Когато ни омръзна да играем на народна топка, отидохме при дядо. Разказахме му, че на Уле му се клати зъб.

— Трябва да го извади тази вечер — каза Ласе. — Защото Госпожицата иска да види утре дупката.

Уле едва не се заплака, като чу Ласе да говори така.

— Ох-ох, да-да — въздъхна дядо. — Ох-ох, да-да, тия зъби! Когато бях малък...

— Да, дядо, разкажи как е било, когато си бил малък — каза Ана и се сгуши в скута му.

Тогава дядо ни разказа, че когато бил малък, цял месец имал ужасен зъбобол и накрая бил принуден да отиде при ковача да му извади зъба. По онова време в общината нямало зъболекар. И ковачът взел едни големи клещи и извадил на дядо един зъб. Страхотно го заболяло. Но като се прибрал вкъщи, дядо пак имал ужасен зъбобол. Защото ковачът му извадил друг зъб, а не болния. След това дядо цял месец търпял зъбобола, но не смеел да отиде отново при ковача, понеже толкова много заболяло, когато ти вадят голям кътник с обикновени клещи. Но най-сетне болките станали толкова силни, че **трябвало** да отиде. И този път ковачът извадил болния зъб. Обаче май си изкълчил ръката с тези клещи, каза дядо, защото зъбът имал много големи корени и се бил вкопчил здраво в челюстта.

— Горкият дядо! — каза Уле. Но според мен той мислеше, че ще е поне толкова страшно да се извади неговият зъб, въпреки че изобщо нямаше корени.

— Не мога да си представя, дядо, че си бил малък и те е било страх да ти извадят зъб — каза Ана.

— Ох-ох, да-да, това беше отдавна — рече дядо. — Сега са ми останали само три зъба, и те много скоро ще си паднат сами.

— И никога вече няма да те е страх — каза Ана много доволно.

— Да, да, миличко, никога вече няма да ме е страх — отговори дядо.

После отиде до ъгловия шкаф и извади бонбоните. Даде на всеки по един и каза:

— Не яжте бонбони! Само ще ви заболят зъбите! Ох-ох, да-да!
След това пожелахме на дядо „лека нощ“ и си тръгнахме.

— Е, какво ще правим сега с твоя зъб? — попита Ласе. — Може би искаш да седи там, докато остарееш колкото дядо!

Уле се ядоса и не му се чудя.

— Да не би да ти пречи? — викна. — Зъбът си е мой и толкоз!

— Да, но кога ще го извадиш? — попита Брита.

Уле пипна конеца и каза:

— Утре сутринта. Може би.

После хукна към дома си, горкичкият! Тогава Ласе каза:

— Жал ми е за Уле. Но знам какво ще направя. Когато Уле заспи, ще се прекатеря при него и ще му извадя зъба.

— Ами! — казахме ние. — Няма да можеш.

— Мога! И още как! — рече Ласе. — Зъболекарят Ларш Ериксон вади зъби с пълна упойка — добави той и взе да се перчи.

Всички решихме да отидем с него да гледаме. Изтичахме горе в стаята на Ласе и Бусе и седнахме да чакаме.

Трите къщи на село Шумотевица стоят много близо една до друга. Има само два-три метра между Южната, където живее Уле, и Средната, където живеем ние. А между двете расте една липа и Ласе, Бусе и Уле винаги се прекатерват през нея, когато си ходят на гости. Стаята на Уле е точно срещу стаята на Ласе и Бусе, където седяхме и чакахме.

Чувахме, че Уле шумоли отгатък в стаята си. Най-сетне Ласе извика:

— Няма ли да си легнеш скоро, Уле?

— Върви ти да си легнеш! — кресна Уле.

— Бусе и аз вече сме си легнали — провикна се Ласе и всички се закискахме тихичко. Защото те лежаха на пода и бяха облечени.

— Не ти ли се спи, Уле? — викна Бусе подир малко.

— Да, ама как да заспя, като цялото време крещите — отговори Уле.

Значи си беше легнал или поне можехме да се надяваме, че си е легнал.

— Загаси лампата, Уле! — извика Ласе.

— Загаси си твоята! — изкрещя Уле. И Ласе загаси. Седяхме в тъмното и чакахме. След малко Уле също загаси лампата в стаята си.

— Дано заспи скоро, че иначе **аз** ще заспя — каза Ана и се прозя.

В същия миг чухме нещо да пращи в липата. Уле се беше запътил насам. Брита, Ана и аз бързо се мушнахме в дрешника. А Ласе и Бусе се метнаха в леглата си и дръпнаха завивките до ушите си.

— Слушай, Бусе — каза Уле, когато се подаде на прозореца, — утре може би ще съм болен и няма да отида на училище. Така че не ме чакайте.

— Болен ли? Защо ще си болен? — попита Ласе. — Ако вечер си лягаш навреме, ще си здрав като рибка!

— Боли ме корем — рече Уле и изпълзя обратно в стаята си.

Сигурна съм, че го болеше корем само защото се притесняваше за зъба си.

Чакахме дълго, дълго и накрая толкова ни се доспа, че с мъка държахме очите си отворени.

— Трябва да е заспал вече — каза най-сетне Ласе и тръгна да пълзи през липата.

— Буден ли си, Уле? — прошепна съвсем тихо.

— Не, вече спя — отговори Уле.

Трябваше да почакаме още малко. Но най-после Ласе каза, че щял да влезе и да види дали Уле е заспал, защото ако **още** не е заспал, значи е болен, и Ласе щял да впрегне колата и да доведе доктора. Тогава всички изпълзахме през липата колкото можехме по-тихо. Ласе си носеше фенерчето. Освети леглото на Уле. И там лежеше Уле и спеше, а конецът висеше от устата му. Ох, колко ме беше страх! Усецах колко е ужасно да ти вадят зъб! Ами ако го заболи много и Уле почне да крещи? И какво ще каже, като ни види всичките там? Ласе хвана здраво конца и каза:

*Едно, две, три,
на четири, зъб, падни!
На пет ще се съмне,
на шест ще се гръмне.*

И точно когато каза „гръмне“, Ласе дръпна — и зъбът се залюля на конца. А Уле дори не се събуди. Само промърмори на сън:

— Много ме боли корем.

Бусе опита да го събуди, но не успя. Тогава Ласе каза, че така е по-добре, защото Уле може би щял да си помисли, че е дошъл призрак и му е извадил зъба. Ласе върза концата за лампата и зъбът повисна там и се полюшваше. Още със събуждането си утре сутринта, Уле първо него щеше да види. Ех, как щеше да се зарадва!

На другия ден Уле изобщо не го болеше корем. Стоеше пред портата и ни чакаше, както обикновено. И така се хилеше, че на горната му челюст се виждаше голяма дупка.

— Ти ли го направи, Ласе? — попита той.

И тогава му разказахме, че всички сме били в стаята му. Уле се разсмя още повече, като чу какво е казал на сън. Толкова беше радостен, че подскачаше. По едно време рече:

— Всъщност не е толкова страшно да ти вадят зъб.

— Не е, особено с упойка — отговори Ласе.

И се наговорихме да си вадим един на друг всичките зъби нощем. Всичките, които се клатят, разбира се.

Когато стигнахме в училище, Уле отиде право при Госпожицата, раззина широко уста и каза:

— Вижте, Госпожице, извадих си зъба.

— По-точно, аз му го извадих — промърмори Ласе от своя чин. Но Госпожицата не го чу.

АНА И АЗ САМИ НЕ ЗНАЕМ КАКВО ПРАВИМ

Ана и аз си имаме едно местенце зад пералнята, където потайничетата цъфтят най-рано. Имам си и друго място, там расте пача трева. А съсънки никнат по всички поляни около село Шумотевица, та просто гъмжи от тях. Берем потайничета, пача трева и съсънки. И щом човек си сложи китката под носа, усеща, че е дошла пролетта, дори ако е замижал.

Ана и аз имаме и трето пролетно място. То е до един дълбок вир. Там държим две щайги, върху които сядаме. Водата бучи край нас, но ние не се намокряме, или поне не много. Около вира растат песекини. Гъсто-гъсто все песекини и ние сякаш седим в същинска зелена зала от шума. Доста често ходим на вира. Когато песекинята цъфти и слънцето грее, и водата бучи край нас, ми се струва, че това е най-чудното пролетно място. Но Брита не го разбира. Един ден през пролетта, когато Ана и аз седяхме там, дойде Брита и подаде нос между храстите. Видя ни долу до вира и каза:

— Какво правите там?

Ана и аз се спогледахме и взехме да мислим.

— Сами не знаем какво правим — рекох.

Защото не знаехме. Тогава Брита си тръгна и каза, че щом човек сам не знае какво прави, значи то не е нищо особено, и би било по-добре да прави нещо друго. Но Ана и аз останахме там, макар че не знаехме какво правим.

Край този вир растат алтънчета. И не щеш ли, хрумна ми да кажа на Ана, че съм принцеса Алтънка. Тогава Ана рече, че тя пък била принцеса Иглика.

— Добре дошла в **моя** зелен дворец — казах аз.

— Добре дошла в моя зелен дворец — рече Ана.

Сетне известно време си бяхме почти сърдити за това кому всъщност принадлежи зеленият дворец. Но после измислихме, че Алтънка и Иглика са близначки и живеят всяка в своята половина от двореца.

— О, ти, мой зелен дворец, о, ти, моя буйна река — каза Ана със своя престорен глас, както говори, когато си играем само двечките. Тогава и аз казах:

*О, ти, мой зелен дворец,
о, ти, моя буйна река.*

После откъснах клонки песекиня и си ги втъкнах в косите. И Ана направи така.

— О, мои бели, бели цветчета — казах и си помислих, че Ана сигурно ще каже същото. Но тя не го направи.

— О, мои бели, бели... зайчета — рече.

— Какви ти зайчета? — ококорих се аз.

— Моите омагьосани зайчета — отвърна Ана. Каза, че в своя зелен дворец имала златен кафез с две мънички омагьосани зайчета. И добави: — Ха-ха, а ти пък си нямаш!

Обаче в същия миг зърнах един жабок, седнал на ръба на вира, и извиках:

— О, ти, мое омагьосано жабоче!

И побързах да го уловя. Та нали всеки знае, че жабоците обикновено са омагьосани принцове. В приказките де. Ана също го знаеше и страшно ми завидя за моя жабок.

— Ох, може ли да го подържи мъничко? — попита тя.

— Ти си дръж белите зайчета — казах.

Но Ана взе да ме моли да подържи малко моя жабок и накрая й го дадох.

— Ами ако наистина е омагьосан принц — каза Ана.

— Май че песекинята ти е замаяла главата! — рекох.

Но после се размислих. Песекинята ухаеше толкова силно на слънчевия пек, че може би и на мен ми се замая главата. Защото изведнъж си казах, че **кой знае** дали той все пак не е омагьосан принц. По онова време, когато е имало омагьосани принцове, сигурно е имало и **обикновени** жабоци, които не са били никакви принцове. И може да е станало така, че някой омагьосан принц е бил пропуснат, тъй като хората са мислели, че е обикновен жабок. И ако тогава не се е намерила принцеса да го целуне, той си е останал жабок за вечни времена, дори след като приказките са свършили. Бедничкият! И ето го сега, забравен във вира на село Шумотевица! Попитах Ана дали не мисли също като мен и тя се съгласи.

— Така — рекох, — значи не ни остава нищо друго, освен да го целунем, за да се развали магията.

— Фу, каква гнусотия! — извика Ана.

Но тогава й казах, че ако навремето принцесите са били такива глупачки и глезли като нея, водите до ден днешен щяха да гъмжат от

омагьосани принцове.

— Ама нали ние не сме истински принцеси — опита да се измъкне Ана.

— Трябва поне да проверим — казах. — Ако си помогнем една на друга, може би ще стане.

— Първо ти, принцесо Алтънке — отсече Ана и ми подаде омагьосания принц. Стиснах го в ръка и го погледнах, и като си представих, че трябва да го целуна, ми стана гадничко в стомаха. Но нямаше как.

Изведнъж се сетих за нещо.

— Слушай, Ана — рекох. — Ако наистина е омагьосан принц, помни, че жабокът беше мой.

— Какво искаш да кажеш? — попита Ана.

— Ами... ако му се полага принцесата и половината кралство, нали знаеш как е!

Но тогава Ана се ядоса.

— Ако ти помогна и го целуна, той ще е толкова мой, колкото и твой — викна тя. — Нека сам да избере!

И тогава решихме принцът сам да избере дали иска да вземе принцеса Алтънка или принцеса Иглика. После казах:

*Едно, две, три,
на четири принц стани!
На пет ще се съмне,
на шест ще се гръмне!*

Сетне замижах и целунах жабока.

— Сигурно е здравата омагьосан — каза Ана, след като не се появи никакъв принц. — Мисля, че няма смисъл да го целувам.

— А, такива да ги нямаме! — сопнах й се аз. — Заповядай, принцесо Иглико!

Тогава тя пое жабока и го целуна съвсем набързо. Но го направи така припряно, че в бързината изпусна жабока и той заподскача с всички сили и изчезна.

— Диване! — викнах. — Изтървахме омагьосания си принц.

— Виж какво — обади се Ана, — струва ми се, че все пак са нужни истински принцеси, за да им подейства на тия грозници.

В същия миг иззад храстите чухме страхотен смях. И там стояха Брита, Ласе, Бусе и Уле. Значи бяха видели и чули всичко.

— Гледайте, ето ги тези двете, дето сами не знаят какво правят — каза Брита.

А Ласе взе да върти очи и занарежда:

*О, ти, мой зелен дворец,
о, ти, моя буйна река,
о, мои бели, бели цветчета!*

— О, мои бели, бели зайчета — добави Бусе.

— После жабокът получи кралството и половин принцеса — каза Уле и прихна да се смее.

Тогава Ана взе една празна консервена кутия от аншоа, която си държим при вира, гребна от водата и я плисна върху Уле.

— Ти луда ли си?! — кресна Уле. — Какво си въобразяваш, че правиш?

— Толкова ме е яд, та сама не знам какво правя — отговори Ана.

Аз пък топнах ръка във водата и изпратих една струя право в ухото на Ласе.

— Точно така — казах. — Ана и аз изобщо не знаем какво правим.

КОВЧЕЖЕТО НА МЪДРЕЦИТЕ

Уле така си пазеше онзи зъб, който Ласе му извади, сякаш беше бучка злато. Държеше го в кибритена кутийка в джоба си и от време навреме го вадеше и разглеждаше.

Няколко дни по-късно на Бусе се разклати зъб. За него поне нямаше да е никакво геройство да си го извади сам, както обикновено. Но сега Бусе си беше наумил и на него да му вадят зъбите, докато спи. Затова вечерта, преди да си легне, той върза един дълъг конец на зъба си, а другия край омота здраво около дръжката на вратата. И на сутринта, когато Агда дойде да събуди момчетата и отвори вратата, Бусе се събуди сам, без Агда да го раздруса както обикновено.

— Чудна работа, колко хубаво можеш да се забавляваш със зъби! — каза Бусе, докато отивахме на училище същия ден. И той беше сложил зъба си в кибритена кутийка и двамата с Уле сравняваха зъбите си. Ласе се дразнеше, задето няма изваден зъб. Но каза:

— Къде ли съм сложил онзи кътник, който ми извади зъболекарят, когато дойде миналата година в Голямо село.

Вечерта той прерови много основно своето чекмедже на скрина и намери сума хубави неща, които беше смятал за навеки загубени. В една кутия от пури лежаха няколко кестена и пет-шест гилзи от ловджийски патрони, една развалена свирка, пет счупени оловни войника, развален автоматичен молив, развален часовник, развалено фенерче и накрая — кътникът. И той развален, по-точно — наяден. Именно затова трябваше да се извади. Ласе разгледа всичките си повредени неща и каза, че ще ги поправи, когато му остане време. Е, освен зъба, разбира се. Него сложи в кибритена кутийка. И цялата вечер Ласе, Бусе и Уле се разхождаха и потракваха с кибритените си кутийки, и се правеха на важни, та дори не искаха да играят на народна топка. Брита, Ана и аз играехме на дама и не им обръщахме внимание.

— Толкова ми писна от зъби, че ми идва да си изплюя моите — каза Брита.

Тъкмо тогава дойдоха момчетата. Бяха прекарали доста време в стаята на Ласе и Бусе. И сега се правеха на страшно хитри.

— Няма да казвате на момичетата какво правите! — почна Ласе.

— Ами! И таз добра, да кажем на тях! — рече Бусе.

— Дума да не става! — обади се и Уле.

Брита, Ана и аз щяхме да се пръснем от любопитство. Но бяхме разумни и дума не им продумахме.

— Сега е твой ред, Ана — казах.

И продължихме да играем на дама като щури и да се преструваме, че не сме любопитни.

Ласе, Бусе и Уле седнаха край пътя и ни гледаха. Бусе попита Ласе:

— На сигурно място ли го скри?

— Бъди спокоен — отговори Ласе. — Ковчежето на Мъдреците трябва да се укрива на сигурно място.

— Да, иначе може да го напипат момичетата — каза Уле. — А това ще е страхотен ужас.

Ласе направи гримаса, сякаш не можеше да си представи по-страхотен ужас.

— Не говори такива зловещи неща, Уле — каза той. — Ако го напипат момичетата... вай-вай-вай!

— Ти си на ред сега, Лиза — обади се Брита.

И продължихме да играем на дама и да се правим, че не сме чули нито гък за Ковчежето на Мъдреците.

Тогава момчетата си тръгнаха. Ходеха в една редица по пътя и Ана ги посочи с пръст, и прошепна:

— Там вървят Мъдреците, хи-хи!

И почнахме да се смеем, колкото ни глас държи. Ласе се обърна и каза:

— Хубаво е, че сте в добро настроение, но има някои неща, за които си нямате представа, жалки нещастници!

Тогава решихме да намерим Ковчежето на Мъдреците. Беше ни ясно, че това е една от обикновените глупави измишльотини на момчетата, но все пак искахме да знаем **какво** е Ковчежето на Мъдреците.

Момчетата бяха отишли на пасището, за да яздят Свеа, нашата черна кобила. А ние изтичахме в стаята на Ласе и Бусе. И взехме да

търсим. Олеле, как търсихме! Обаче не е лесно да намериш Ковчежето на Мъдреците, когато дори не знаеш как изглежда. Ровихме в чекмеджетата на скрина, гледахме под леглата и по рафтовете в дрешника, и в печката, и навред из тавана. Но така и не открихме Ковчежето на Мъдреците.

Както си търсехме, чухме, че вратата на таванската стълба се отвори и момчетата затрополиха нагоре. Ох, как се разбързахме! На тавана висят много дрехи. Свряхме се зад тях и заставахме съвсем мирно.

— Хайде да го извадим и да го погледнем още веднъж — каза Бусе.

— Първо трябва да видим къде са се дянали момичетата — рече Ласе. — Може би седят в стаята на Лиза и се лигавят с куклите.

— Ами! Не се ли сещаш, че тогава щеше да се чува кудкудякане! — обади се Уле. — Според мен са отишли в Северната. Извади ковчежето!

Стояхме там и не смеехме да мръднем. Ужасно ме беше страх да не кихна или да не ме напуши смях. Имах чувството, че Ласе идва право към мен, и си помислих: ох, сега ще умра! Но той спря навреме, наведе се и извади нещо, което не можах да видя. Ана ме побутна и аз я побутнах в отговор.

— Мъдречи, закълнете се никога да не издадете скривалището! — каза Ласе.

— Добре, ама как да го кажем? — попита Бусе.

Той не умее да измисля разни неща, както умеем Ласе и аз. Но тогава се обади Уле:

— Заклеваме се никога да не издадем скривалището.

— Закълнете се никога да не позволите неверниците да докопат Ковчежето на Мъдреците — продължи Ласе.

Естествено, неверниците бяхме Брита, Ана и аз, та пак побутнах Ана.

Бусе и Уле се заклеха никога да не позволят неверниците да докопат Ковчежето на Мъдреците.

— Защото ако неверниците го докопат, тайната сила ще го напусне — каза Ласе.

Ох, как исках да видя това забележително ковчеже, но момчетата стояха така, че го затулваха. Най-сетне Ласе го пъкна пак под

разкованата дъска и след това тримата затрополиха надолу по стълбата.

Тогава се размърдахме. Щом блъснаха таванската врата, ние се втурнахме и повдигнахме дъската на пода. И ето го — Ковчежето на Мъдреците, да, честна дума! Оказа се старата кутия от пури на Ласе и нищо друго. С големи букви на капака пишеше: КОВЧЕЖЕТО НА МЪДРЕЦИТЕ, и отдолу беше нарисуван череп.

— Бързо, отвори го, Брита, за да видим какви чудесии има вътре — каза Ана.

Тогава Брита го отвори. Ана и аз проточихме вратове, за да надникнем в него. И видяхме само три бели зъба. Два малки и един по-големичък. Друго в Ковчежето на Мъдреците нямаше.

— Понякога се чудя дали момчетата изобщо имат ум в главите си — каза Брита.

Агда, нашата домашна помощничка, държи всичките си неща в един стар скрин, който стои на тавана. Мама ни е казала по никакъв начин да не пипаме скрина на Агда. Но Агда е много миличка. Често ми показва сума хубави неща, които държи в скрина. Има един малък розов игленик с дантелка наоколо и сума красиви пощенски картички с цветя, и шишенце с парфюм, който мирише много хубаво, и една гривна, която е почти златна, и... толкова много неща има там, че не мога да ги изброя всичките.

Миналата година в Голямо село дойде зъболекарят и направи на Агда нови изкуствени зъби. Защото каза, че никога не бил виждал толкова грозни изкуствени зъби, като старите й. Било жалко да носи такива зъби, когато иначе била толкова хубавичка. Обаче Агда не изхвърли старите зъби. Каза ми, че щяла да си ги носи понякога за всеки ден, особено при лошо време, а новите щяла да пази за неделните дни.

— Тия зъби чинят още, за да храня с тях прасетата и да доя кравите — рече тя.

Но старите зъби скоро й омръзнаха, защото новите бяха много по-хубави. Агда обича Оскар, нашия ратай, та сигурно искаше да изглежда добре и през седмицата.

Помнех, че старите зъби лежат в най-горното чекмедже на Агда. И сега ми хрумна нещо чудесно.

— Знаете ли какво ще направим — казах на Брита и Ана. — Ще сложим изкуствените зъби на Агда в Ковчежето на Мъдреците. Ако три жалки момчешки зъбчета могат да създадат тайна сила, какво ли ще стане от цяла гарнитура?

Брита и Ана страшно се зарадваха на предложението ми. Било много по-добре да направим така, вместо да откраднем Ковчежето на Мъдреците, каза Брита. Когато момчетата измислят такива щуротии, трябва да им покажем, че ги смятаме за несериозни. Жените наистина не трябва да търпят какви ли не дивотии, каза тя.

Така че сложихме зъбите на Агда в кутията от пури и я върнахме на мястото ѝ. После излязохме да намерим момчетата. Те бяха долу на пътя и играеха на топчета. Седнахме на крайпътния насип да ги гледаме.

— Я виж, мъдреците играят привечер на топчета — каза Брита.

Те не отговориха. Ръцете на Ласе бяха пълни с топчета и аз рекох:

— Мисля, че Ковчежето на Мъдреците е удобно място за топчета.

Те не отговориха. Но Ласе въздъхна тежко-тежко. Явно си мислеше, че неверниците се държат по-глупашки от обикновено. То просто му личеше.

— Хайде, разкажете ни за Ковчежето на Мъдреците — помоли се Ана и бутна Ласе в ребрата.

Но тогава Ласе каза, че това било нещо, което не можело да се разкаже на момичета. Ковчежето на Мъдреците било пълно с тайни сили. С него било възможно да се правят чудеса. Ковчежето се намирало на тайно място и ние никога, никога, никога нямало да узнаем къде. Само тайното братство, което пазело ковчежето, бивало да знае къде се намира то. Иначе цялата му сила щяла да изчезне, каза Ласе.

— А тайното братство, това сте ти, Бусе и Уле, така ли? — попита Брита.

Тогава Ласе пак замълча и се направи на мистериозен. А Брита, Ана и аз прихнахме да се смеем.

— Мисля, че се ядосват, задето не знаят къде държим кутията от пу... Ковчежето на Мъдреците — обади се Бусе.

— Държете го в дрешника си, разбира се — каза Брита хитричко.

— Представи си, не! — рече Бусе.

— Аха, тогава сигурно е под някоя разкована дъска на тавана — каза Ана.

— Представи си, не е! — викнаха Ласе, Бусе и Уле в един глас. Но, олеле, колко разтревожени изглеждаха! Съвсем си объркаха играта на топчета.

— Хайде да разгледаме пак твоите птичи яйца, Бусе — каза Ласе.

Да гледат яйцата на Бусе! И той си въобразяваше, че ще се хванем! Беше ни ясно, че искат да се измъкнат, за да спасят Ковчежето на Мъдреците.

— Яйцата ли? Уф, толкова пъти сте ги гледали! — отговори Бусе, който понякога не схваща бързо. Но Ласе втренчи злобен поглед в него и тогава Бусе най-сетне включи.

— Е, разбира се, че може да погледате яйцата — отговори той със страшно хитроумен вид.

Тогава момчетата тръгнаха — но много бавно, за да не се усъмним. Ние, обаче, се разбързахме. Хукнахме при майката на Уле и казахме, че искаме да вземем нещо от неговата стая. После се втурнахме нагоре по стълбите и изпълзяхме през липата в стаята на Ласе и Бусе, излязохме на тавана и се скрихме зад дрехите. Едва бяхме стигнали, и момчетата затропаха по стълбата.

— Какво ли искаше да каже Ана с това за пода на тавана? — попита Бусе.

— Фу! — рече Ласе. — Казала е го просто така. Но ще е по-добре да преместим Ковчежето на Мъдреците на друго място. За да сме сигурни.

После Ласе махна дъската, но ние нищо не виждахме, защото момчетата пак ни затулваха гледката.

— Отвори го да видя зъба си — обади се Уле.

— И аз искам да видя моя — каза Бусе.

— Мъдречи — каза Ласе, — това, което е скрито в туй ковчеже, никога не трябва да бъде видно от неверниците. Само от нас.

След това стана съвсем тихо и ние се досетихме, че Ласе е отворил капака. И после са видели зъбите на Агда, защото чухме

страшен вой. Тогава изскочихме иззад дрехите и почнахме да им се смеем. Пък аз казах:

— Сега си имате тайна сила за цяла година!

А Ласе запрати зъбите на Агда в другия край на тавана и заяви, че изобщо не трябвало да съществуват момичета, защото само разваляли всичко.

Ана каза:

— Моля те, Ласе, направи малко чудеса с пурената кутия!

— Май ще си изпросите пердаха — отговори Ласе.

Но след това Ласе, Бусе и Уле изхвърлиха зъбите си и излязохме навън, и играхме всички заедно на народна топка.

ЛАСЕ ЛОВИ ЗУБРИ

Има две неща, за които завиждам на Брита и Ана. Първото е дядо. Дядо казва, че ако няма повече деца в село Шумотевица, той спокойно може да е дядо на всички ни. Но тогава Ана се обажда:

— Може и да е така. Обаче само на мен си истински, истински, **истински** дядо. И на Брита, разбира се!

А когато сме при дядо и му четем вестника, само Ана седи в скута му и той винаги я нарича „миличко“. Не разбирам как може да прави разлика между Ана и нас, останалите, след като е почти сляп. Но той може. А все пак Ана не е космата като онзи Исав от Библията. На таткото на Исав не му е било никак трудно да различава децата си, щом едното е било космато, а другото гладко. Но мисля, че дядо наистина си го бива, защото Ана изобщо не е космата.

Все пак, дядо е толкова добричък към всички ни, та всъщност няма особено значение, че нарича Ана „миличко“.

Обаче Брита и Ана си имат и собствено езеро. Това е второто нещо, за което им завиждам. Трябва само да се прекоси тяхното кравешко пасище и се стига до Северняшкото езеро. Там се къпем лятно време. Има много хубав пясъчен бряг. Веднъж, когато се бяхме сдърпали, Ана ми викна, че не бива повече да се къпя в тяхното езеро. Но майката на Ана каза, че мога да се къпя колкото си искам. Защото така пишело в закона. Та Ана не може да ми забрани да се къпя в Северняшкото езеро, колкото и да сме се сдърпали. Освен това ние обикновено се погаждаме.

От другата страна на езерото няма пясъчен бряг. Там има високи скали. На мен поне ми се струват високи. Но Ласе казва, че би трябвало да видя Скалистите планини. Често си въобразяваме, че от другата страна на езерото **наистина** се издигат Скалистите планини. И понякога отиваме дотам с лодката на Северняците.

Ласе казва, че сигурно някой великан е нахвърлял всичките огромни скални блокове и камънаци, от които са направени Скалистите планини. Много отдавна, когато още не е имало хора. Нито

пък село Шумотевица. Радвам се, че не съм живяла тогава. Когато го е нямало село Шумотевица. Ей, какъв късмет, че някой е измислил да построи село Шумотевица! Защото иначе нямаше да имаме къде да живеем. Ласе казва, че тогава щяхме да живеем в пещерата в Скалистите планини. Там има една много хубава пещера под няколко огромни скални блока.

Имаме си един бор, на който винаги завързваме лодката, когато стигнем другата страна на езерото. След това почваме да се катерим право нагоре по скалите. Но не как да е. Има специални места, където знаем, че можем да се хванем. И това наистина е нужно, защото е много трудно да се катериш по скали. Там има една цепнатина, която наричаме Носожулка. Защото е толкова тясна, че почти винаги си ожулваме носовете, когато се провираме през нея. Обаче **трябва** да минем оттам, друг път няма. След това идва една скала, която стърчи навън, и там трябва да стъпваме по едно тясно ръбче, за да я отминем. Тази скала наричаме Чупицивка. Защото Ласе твърди, че веднъж Бусе паднал оттам и си счупил цивката — носа, де. Но Бусе казва, че изобщо не било така — да, паднал, обаче **насмалко** щял да си счупи

ръката и Ласе щял да яде бой, задето разправя, че си бил счупил цивката. Въпреки това скалата се казва Чупицивка. Най-опасното място наричаме Мъртвешка ръка. Ако паднеш оттам, ще трябва да те върнат вкъщи в ръчна количка, казва Ласе. Но след като си се промъкнал покрай всички тези трудни места, скоро стигаш до върха на най-високия рид. И ако после навлезеш малко в боровата гора, намираш пещерата. Наричаме я Гърмящата дупка.

Един неделен ден през пролетта, малко преди да свърши училище, отидохме на излет в Скалистите планини. Носехме си храна и бяхме казали на нашите, че сигурно ще останем навън целия ден.

Ласе върза лодката за обичайния бор. И почнахме да се катерим. Говорехме за това, кое е по-забавно — да се катерим по скали или да се катерим по дървета. И всички решихме, че сякаш е мъничко по-забавно да се катерим по скали. Измислихме едно ново място, което нарекохме Стегникорем. Защото трябваше да си прибереш корема, за да минеш оттам. Е, всъщност мястото не беше ново, разбира се. Преди

това се бяхме катерили много пъти покрай Стегникорем. Но тогава още не знаехме, че се казва Стегникорем.

Когато се катерехме през Мъртвешка ръка, малко ме побиха тръпки, защото беше страшно напрегнато. Навярно мама никога не е виждала Мъртвешка ръка, защото иначе по никакъв начин нямаше да ни пуска да ходим из Скалистите планини. Ласе погледна в пропастта и каза:

— Всички, които смятат да паднат оттук, да вдигнат ръка или крак!

Но, честна дума, никой не можеше да вдигне ни ръка, ни крак, защото с тях се бяхме вкопчили в скалата. Обаче нито един не падна. И после бързо стигнахме до Гърмящата дупка.

Точно до Гърмящата дупка има красива горска полянка. И там наредихме яденето. Когато сме на излет, винаги много бързо огладняваме. Всички решихме, че ще е най-добре да си похапнем веднага. Ние носехме палачинки с конфитюр. Май бяха сто палачинки. И мляко, и сок, и сандвичи, и курабийки. Уле носеше кървавица. Шест питки кървавица. За всеки от нас по една. Но как да ядем студена кървавица, когато имахме такива количества палачинки! Ана и Брита носеха едни кравайчета, които прави майка им. Страхотно вкусни! Почерпиха всички ни. Накрая остана само едно кравайче и на Бусе много му се искаше да го получи. Защото много обича сладки.

Уле беше сърдит, задето никой не щя да яде от неговата кървавица. А Брита сигурно го съжали, та каза:

— Ще ти дам кравайчето, Бусе. Но преди това трябва да изядеш кървавиците на Уле.

Бусе беше доста сит, но въпреки това се залови да изяде кървавиците. Първата кървавица изяде за миг. Излапа и втората. Макар и малко по-бавно. Въздъхна, когато почна третата. Но Брита държеше кравайчето пред носа му. И той издъвка и нея. После хвана четвъртата. Захапа я и каза:

— Четворната ще ми приседне!

— Глупендер такъв! — викна Ласе. — Не се казва „четворната“, а „четвъртата“.

— Толкова съм сит, че не си помня името — рече Бусе. Ана подскачаше на куц крак около него и крещеше:

*Едно, две, три,
на четири гълтни!
На пет ще се съмне,
на шест ще се гръмне!*

— Мисля, че ей сега ще гръмна — изпъшка Бусе и не щя да яде повече кървавица.

— Въпреки това ще ти дам кравайчето — рече Брита.

Но Бусе заяви, че до края на живота си няма да хапне кравайче, и никога, никога вече кървавица.

След това влязохме в пещерата. И Ласе каза, че през каменния век в нея може би са живели хора. Бррр, колко ли им е било студено зимно време на онези нещастници! Между скалните блокове имаше широки пролуки, през които можеше да навява сняг.

Брита измисли да играем, че уж сме такива хора от каменния век. На Ласе много му хареса. Каза, че той, Бусе и Уле ще отидат да ловят зубри, за да ги опитомят. Брита, Ана и аз трябвало да си стоим в пещерата и да се погрижим яденето да не изстине. Много е странна тая работа! На каквото и да играем, все момчетата ще правят нещо интересно, а ние трябва само да държим яденето на топло и други ей такива неща. Но Брита каза, че можем да вземем клони и да пометем пещерата, а сетне да закрепим в пролуките хубави брезови вейки, за да стане по-уютно.

— Правете каквото искате — рече Ласе, — колкото и да е тъпо! Хайде, момчета, да вървим на лов за зубри!

Но Бусе беше съвсем взел-дал от кървавицата и каза, че нямал сили да лови зубри.

— Тогава ще стоиш в пещерата и ще биеш жените и децата — заповяда Ласе. — Главното е да имаш с какво да се занимаваш.

— Само да опита! — закани се Брита.

Но Бусе беше така преял, че легна в тревата пред пещерата и лежа там през цялото време, докато Ласе и Уле ловяха зубри, а ние метяхме. След това Ласе и Уле се върнаха, като надаваха ужасяващ вой — за да разберем, че ловът е бил добър, обясни Ласе. Чувала съм много врява от Ласе през живота си, но никога нещо подобно на този вой. Той каза, че това било първобитният вой и че така виели хората от

каменния век, когато ходели на лов за зубри. Страшно се хвалеше колко опасно било да се ловят зубри и колко много бил наловил. Но ние не видяхме нито един.

После заваля, а ние седяхме в пещерата и ни беше много весело. Небето съвсем притъмня и помислихме, че този ден времето няма да се оправи повече. Но изведнъж слънцето се подаде иззад един облак. Излязохме от пещерата и застанахме да гледаме езерото. Тогава видяхме колко разкошен изглеждаше островът в Северняшкото езеро. Слънцето грееше право върху плоската скала, от която влизаме във водата. И Ласе предложи:

— Хайде да отидем там да се изкъпем, а?

Бяха минали не повече от два дни, откакто питахме мама дали не бихме могли скоро да почнем да се къпем, но тогава мама каза:

— Не, много е рано. Ще почакате още малко!

А сега Ласе заяви:

— Може да се каже, че вече сме почакали малко.

И така, загребахме към острова. Съблякохме се на нашата скала и се състезавахме кой ще влезе пръв във водата. Спечели Бусе, защото кървавицата явно се беше слегнала малко.

Обаче водата се оказа страхотно студена, та всички на бърза ръка излязохме. И първото, което видяхме, когато излязохме, беше злобният овен на Северната. Стоеше там с огромните си, извити рога и ни гледаше подло. Северняшкият овен не може да ходи на паша с другите овце. Защото прескача всички огради и мушка наред когото види. През пролетта го държат съвсем сам на острова. Страшно е трудно да го откарат дотам. Чичо Ерик и татко, и чичо Нилс си помагат да му вържат краката с въже и го слагат в лодката, а чичо Ерик гребе до острова с него и го пуска там. Но сега ужасно се стреснахме, като излязохме от водата и видяхме овена, застанал на брега и втренчил очи в нас. Защото бяхме забравили, че е там. Улрик се казва този овен.

— Олеле, майчице! — писна Ана. — Не се сетих за Улрик!

Според мен Улрик смята, че е страшно обидно да го връзват така и да го слагат в лодката пред очите на всичките му жени и агънца. Може би затова е толкова свиреп. И сигурно му е много скучно съвършено сам на острова.

А сега изглеждаше още по-злюбен от обикновено. Наведе глава и се втурна към нас, като замахваше на всички страни. Уле отнесе един удар и падна, но бързо се изправи и хукна да бяга. Всички бягахме. Бусе, Ана и Брита се качиха на един висок камък, Уле и аз се покатерихме на едно дърво, а Ласе се скри зад един храст.

Извиках на Ласе:

— Ей, ти, дете толкова те бива да ловиш зубри! Ето ти един зубър — или поне нещо подобно. Я да те видим как ще го хванеш!

А Брита и Ана изкрещяха:

— Да, зубърът идва, Ласе! Хвани го де!

Но Ласе не смееше да отговори иззад храста, където се криеше, за да не чуе Улрик, че е там.

Улрик побесня от яд, задето не можа да ни намушка. Застана под дървото, на което седяхме Уле и аз, и взе да го блъска, та кората се разхвърча. След като това не помогна, отиде до камъка, където бяха Бусе, Брита и Ана. Стоеше под тях и се пулеше злобно.

— Пули се, пули се! — каза Брита.

Обаче най-сетне почнахме да се чудим как ще се измъкнем оттам. Улрик не изглеждаше, като че ли ще му омръзне да ни варди.

— Ех, да имах една кървавица! — обади се Бусе.

Кървавиците, които останаха, бяхме скрили в Гърмящата дупка и после забравихме да ги вземем. А сега, когато Бусе заговори за кървавица, всички усетихме, че сме гладни.

— Да не си заспал зад храста? — извика Уле на Ласе. Тогава Ласе подаде глава и се огледа. После опита да се прокрадне до камъка, на който бяха Бусе, Брита и Ана. Но не трябваше да го прави. Улрик го зърна и просто подскочи от радост. Засили се право към Ласе. Ласе

побягна, а ние се разкрещяхме. Изглеждаше толкова страшно как Ласе тичаше около храстите с Улрик по петите.

— Тичай, Ласе, тичай! — провикна се Ана.

— Нали това права! — кресна Ласе.

Веднъж Улрик събори Ласе и тогава така се разпищяхме, че прозвуча като първобитния вой. Улрик май се стресна от воя. Ласе стана и хукна пак. Улрик препусна подире му и ние закрещяхме още по-силно. Обаче не помогна.

На острова има един стар сеновал. Не го използват, защото покривът му е разнебитен. Вратата стоеше широко отворена. Ласе се втурна вътре. Улрик след него. Тогава се заплаках и казах:

— Олеле, сега Улрик сигурно ще убие Ласе в сеновала.

Но изведнъж видяхме Ласе да се провира през порутения покрив. Скочи на земята, изтича и затвори вратата, а Улрик остана вътре. После каза:

— Зубърът е пленен!

Тогава най-сетне се осмелихме да слезем. И всички се покатерихме на покрива да гледаме Улрик през дупките. Бусе го заплю и извика:

— Фу! Злобен овен!

Аз пък казах:

— Дано Понтус никога не стане такъв стар зъл овен!

След това трябваше да си тръгнем. Ласе ни каза всички да седнем в лодката. А той щял да отвори вратата на сеновала и веднага да изтича и да скочи в лодката, преди Улрик да е разбрал какво става. Защото въпреки че Улрик е такъв зъл и глупав овен, не бивало да го оставим затворен в сеновала да умре от глад, рече Ласе.

Направихме както каза Ласе — винаги го правим.

Докато се отдалечавахме от острова, Улрик стоеше на брега и ни гледаше, сякаш много съжалява, че си отиваме.

— Стига да ми кажете, ще ви наловя още зубри — каза Ласе и взе да се перчи.

Но този ден не искахме да ни лови повече зубри. Бяхме страшно уморени и гладни и искахме само да се приберем вкъщи.

— Ще попитам мама дали има кървавица — каза Бусе.

НА СРЕДЛЕТНИЯ ПРАЗНИК В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Може би Ана все пак е права, като твърди, че през лятото е най-весело. Но аз обичам да ходя на училище и когато Госпожицата ни казва „довиждане“ след изпита, почти се разплаквам, защото знам, че дълго време няма да я видя. Обаче бързо ми минава, понеже все пак е прекрасно да си в лятна ваканция.

Първата вечер от лятната ваканция обикновено слизаме до Северняшкото езеро за риба. Няма почти нищо друго, което да е толкова лятно, като риболова. Всички сме си направили въдици. Всъщност те са дълги лескови пръчки. Обаче имаме истински корди, поплавъци, тежести и въдички, които сме си купили от магазина в Голямо село.

Ласе нарича вечерта на последния учебен ден Голямата Въдичарска Вечер. Има една малка удобна скала, на която сядаме да ловим риба. Казва се Костурена скала. Така се казва, защото там никога не можеш да уловиш костур, твърди Ана. Единственото, което можеш да хванеш, са комари, след като са те ухапали, казва тя. Но Бусе все пак извади един голям костур, когато бяхме там онзи ден, а Брита улови две малки червеноперки.

След това Ана и аз седяхме на нашата кухненска стълба и си брояхме ухапванията от комари. Аз имах четиринайсет на десния крак и пет на левия. Ана имаше по девет на всеки крак.

— От това може да стане задача по смятане — каза Ана. — Ще го запишем на една бележка за Госпожицата. „Ако Лиза има четиринайсет пъпки от комари на единия крак и пет на другия и Ана има по девет на двата си крака, коя има повече и колко имат двете заедно?“

Но после се сетихме, че сме в лятна ваканция и че е тъпо да се занимаваме със смятане. Та само си чешехме пъпките и ни беше хубаво, чак докато трябваше да отидем да си легнем. Ех, колко е прекрасно, че сме в лятна ваканция!

А сега ще ви разкажа какво правихме на Средлетния празник. Тогава вдигнахме празничен прът на моравата пред Южната. Всички от село Шумотевица си помагахме да го направим. Първо отидохме с нашата кола за сено далеч навътре в гората да накършим клони за украса на пръта. Татко караше. Дори Шещин се взеше с нас. Тя се смееше и много се радваше. Уле ѝ даде да държи едно клонче и тя през цялото време го размахваше. А Уле ѝ изпя тази стара песен:

*Шещин си има златна количка,
и тръгва по друми далечни,
камшиче от злато държи тя в ръчичка,
и поздрави праща сърдечни.*

Но всички останали също пеехме. И Агда дойде с нас да кърши клонки и запя ей това:

*Сега веч' е лято,
сега има слънце,
сега има пъстри цветя.*

А Ласе взе, че го изпя така:

*Сега веч' е лято,
сега има слънце,
и кравите торят моравите.*

Всъщност той беше прав. Че кравите пускат тор по моравите, пускат. Ама трябва ли чак пък да се пее за това?!

Когато се върнахме от гората, Агда, Брита, Ана и аз набрахме много люляк, който расте зад нашата барака за дърва. После го занесохме на моравата пред Южната. А там Оскар и Кале вече бяха издялали пръта. Кале е ратаят на Северната. Окичихме пръта с клонки и вързахме за върха два големи венеца от люляк. Сетне изправихме

пръта и танцувахме около него. Чичо Ерик, таткото на Ана, свири много хубаво на акордеон. Той изсвири сума ти весели мелодии, по които всички танцувахме. Освен дядо и Шещин. Дядо седеше на един стол и слушаше. А Шещин седеше в скута му — отначало. Но не преставаше да го дърпа за брадата, та нейният татко я взе и я сложи на раменете си. По този начин и Шещин можа да потанцува. Но горкият дядо, дете не можеше да танцува! Въпреки че според мен той не съжеляваше. Само каза:

— Ох-ох, да-да! Сякаш беше вчера, когато и аз танцувах около пръта на Средлетния празник, ама не е!

После всички насядахме в тревата и пихме кафе, което бяха приготвили мама и леля Грета, и леля Лиза. Почерпиха ни и с кифли и други сладки. А дядо изпи цели три чаши кафе. Защото много обича кафе.

— Да знаете, че винаги ми се пие кафе — казва дядо често.

Аз никак не обичам кафе. Но когато го пием, седнали в тревата на Средлетния празник, ми е много по-вкусно от обикновено.

Докато си пиехме кафето, някъде в гората една птичка пееше, та се късаше. Бусе каза, че било кос. Обичам косове.

Освен това играхме разни игри. „Последната двойка вън!“ и какво ли не. Толкова е весело, когато татковците и майките играят с нас! Е, може би нямаше да е толкова весело, ако трябваше да играем с тях всеки ден. Ама на Средлетния празник мисля, че може да участват. Като се разиграхме, Свип взе да тича около нас и да лае. Мисля, че и той се забавляваше.

Тази вечер можехме да останем будни докогато си искаме. Агда каза, че ако се прекатериш през девет огради преди да си легнеш, и набереш девет вида цветя, и ги сложиш под възглавницата си, през нощта ще сънуваш. Ще сънуваш човека, за когото ще се омъжиш.

Брита, Ана и аз решихме, че ще е забавно да се прекатерим през девет огради, въпреки че вече сме намислили за кого ще се омъжим. Аз ще се омъжа за Уле, а Брита и Ана ще се омъжат за Ласе и Бусе. Ласе попита Брита:

— И ти ли ще се катериш през девет огради? Непременно го направи! И, моля те, сънувай някого друг, а не мен. Не че вярвам в суеверия, ама може пък да помогне.

— Да се надяваме — каза Бусе.

— Да, наистина трябва да се надяваме — обади се и Уле.
Защото момчетата са страшно глупави и не искат да се оженят за нас.

Агда каза, че докато се катерим през оградите, не бива да издаваме никакъв звук. През цялото време не трябва нито да се смеем, нито да говорим.

— През **цялото** време ли не бива да говорят? — попита Ласе. —
Тогава направо върви да си легнеш, Лиза!

— Защо пък? — сопнах му се аз.

— Ами защото не можеш да се прехвърлиш през девет огради за две минути. А повече от това никога не си мълчала. Освен когато беше болна от заушка, разбира се.

Заряхме момчетата и тръгнахме да се катерим.

Почнахме с оградата около моравата на Южната и влязохме в брезовата гора зад нея. Колко е странна гората, когато е тъмно! Е, не беше съвсем тъмно, а само здрачно, ама все пак. И беше съвсем тихо, защото птичките не чуруликаха вече. И колко хубаво ухаеше от всички дървета и цветя! Откъснахме си по едно цвете, след като преминахме първата ограда.

Едно нещо не мога да разбера. И то е, защо те напушва такъв смях точно когато знаеш, че **не трябва** да се смееш? Щом преминахме първата ограда, и се започна. А Ласе, Бусе и Уле се прекатериха подире ни, само за да ни дразнят и размиват.

— Не стъпвай в кравешките купчини — викна Бусе на Ана.

— Тук няма кра... — каза Ана, но се сети, че не бива да говори. Тогава трите почнахме да се кискаме. А момчетата се превиваха от смях.

— Не бива да се кискате така — рече Ласе. — Помнете, че не трябва да се смеете.

А ние се разкискахме още повече. Момчетата тичаха цялото време около нас, дърпаха ни за косите или ни щипеха по ръцете, само и само за да ни разсмеят. Пък ние не можехме да им се скараме, защото нали не биваше да говорим.

— Уббелибуббелимук! — викаше Ласе.

Всъщност това не е никак смешно, но олеле, как му се смяхме тогава — и Брита, и Ана, и аз. Натъпках си носната кърпа в устата, ама и то не помогна, защото смехът въпреки това извираше от устата ми като от пискун. Но когато най-сетне преминахме и последната ограда, престанахме да се смеем и само се сърдехме на момчетата, задето ни развалиха всичко.

Все пак сложих деветте цветя под възглавницата си. Бях набрала лютиче, цветче от детелина, еньовче, камбанка, маргаритка, каменоломка, жълтурче и две други цветя, на които не знам имената. Обаче през нощта нищичко не сънувах. И то само защото тези глупави момчета ни накараха да се смеем. Сигурна съм!

Но въпреки това непременно ще се омъжа за Уле, и толкоз!

ЧЕРЕШОВОТО ДРУЖЕСТВО

В село Шумотевица имаме страшно много черешови дървета. В нашата градина и в градината на Ана и Брита. В градината на Уле няма. Поне не такива, които да дават вкусни череша. Затова пък южняците имат едно дърво с чудесни късни круши и две с прекрасни дребни жълти сливи. Пред прозореца на дядо стои най-голямото дърво с бели череша в света — тъй мисля аз. Това дърво се казва „дядовото белочерешово дърво“. Клоните му висят почти до земята. И всяка година е покрито с едри бели череша. Дядо казва, че може да ядем колкото искаме. Но не бива да берем черешите от най-ниските клони, защото те са за Щещин, казва дядо. Той иска Щещин да си ги бере сама. И тя наистина може, въпреки че е толкова малка. Ама Уле трябва да я наглежда, иначе ще ги гълта с костилките. Правим каквото ни казва дядо. Не берем череша от клоните на Щещин. Толкова ни е лесно да се покатерим на дървото и да берем там. Има много удобни клони и чатали, където седим и ядем. Можем безкрайно дълго да се тъпчем с бели череша — или поне, докато ни заболят стомасите. Всяка година ни присвиват малко стомасите по времето на белите череша. Но след това не ни болят — докато не узреят сливите.

Ласе, Бусе и аз имаме по едно черешово дърво, които са си лично наши. Моето дърво не е особено голямо, обаче ражда много вкусни дребни черни череша. Тази година имаше просто невероятно много череша. По дърветата на Ласе и Бусе — също.

Черешите могат да се изсушат и запазят за зимата. Мама винаги го прави. Сипва череша в едно голямо сито за сушене и го слага във фурната, когато е слабо затоплена. Тогава черешите изсъхват и се сбръчкват, и се държат много дълго. От тях зимно време правим компот.

Като имахме толкова много череша по дърветата си, беше невъзможно да ги изядем всичките, въпреки че Брита, Ана и Уле ни помагаха. Един ден Ласе реши да изсуши малко череша, та напълни цяла тава и я бутна във фурната. След това отиде да се къпе и забрави

цялата работа. А когато се сети да погледне своите черешки, в тавата лежах само малки черни и тъжни загорели топчета.

— Не е редно да се постъпва така с черешки — каза Ласе.

Една вечер седяхме при дядо и му четяхме вестника. И там пишеше, че в Стокхолм черешите стрували по две крони за половин кило. Ласе ужасно се ядоса, че неговото черешово дърво не расте в Стокхолм.

— Тогава щях да застана на някой ъгъл и да продавам черешки, и щях да стана толкова богат, колкото краля — каза той.

Опитахме се да пресметнем колко пари бихме изкарвали, ако нашите черешови дървета растяха в Стокхолм. И излезе толкова страшно много, та Ласе почти пребледня, като си го представи.

— Ако нашето Северняшко езеро беше в Сахара, можех да продавам вода по две крони за литър — каза Брита, защото явно смяташе, че Ласе говори глупости.

Според мен, обаче, Ласе е лежал буден цялата нощ и е мислил за това, че в Стокхолм може да получиш по две крони за половин кило черешки. Защото на другия ден заяви, че ще отвори магазин за черешки край шосето от другата страна на Голямо село. Там минават много автомобили.

— Кой знае дали няма да довтасат и някои шантави стокхолмчани — каза Ласе.

Бусе и аз решихме също да продадем своите черешки. Основахме дружество, което нарекохме „Черешовото дружество“. Приехме и Брита, Ана и Уле, въпреки че нямаха собствени черешки. Но те ни помогнаха да оберем нашите.

Една сутрин станахме в пет часа и взехме да берем. Към осем всичките черешки бяха в три големи кошници. Тогава и шестимата се налагахме здравата с каша, за да ни държи по-дълго. И после тръгнахме по надолницата към Голямо село. Там влязохме в магазина на чичо Емил и купихме много кафяви хартиени кесии с пари, които бяхме взели на заем от касичката на Бусе.

— Какво ще правите с тях? — попита чичо Емил.

— Ще продаваме черешки — отговори Ласе.

Бяхме оставили кошниците отвън и Уле ги пазеше.

— Много обичам черешки — каза чичо Емил. — Може ли и аз да си купя?

Това беше чудесно! Ласе излезе и донесе едната кошница, а чичо Емил си претегли едно кило и ни даде за него две крони. Каза ни, че цената на черешите в този край била такава и за нас беше добре да я знаем. Върнахме на Бусе каквото бяхме взели на заем от касичката му и ни останаха още пари. Чичо Емил ни почерпи с бонбони, а Уле видя през стъклото на вратата и се втурна вътре, сякаш му се бяха подпалили гащите. Но щом получи своя бонбон, пак тъй бързо изтича навън.

Благодарихме на чичо Емил и си тръгнахме. Вънка видяхме, че Уле събира от тревата череша, които е разсипал.

— Какво си направил? — сопна му се Ласе.

— Аз... аз само прочиствах черешите ти — отговори Уле с много уплашен вид.

Оказа се, че е разсипал само няколко, та нямаше значение.

Шосето минава недалеч от Голямо село. През есента и зимата не се виждат особено много леки коли по него, а почти само камиони. Но лете по този път минават много автомобили, защото хората искат да видят колко е красиво тук.

— Ако изобщо могат да видят нещо, като карат така лудешки — каза Ласе, когато първата кола профуча край нас.

Бяхме направили голяма табела, на която пишеше ЧЕРЕШИ, и я вдигахме колкото пъти приближаваше кола. Обаче автомобилите само ни отминаваха. Ласе каза, че хората в колите сигурно мислят, че на табелата пише КАРАЙ ВНИМАТЕЛНО или нещо подобно и затова отпрашват с такава скорост. На Бусе обаче му правеше удоволствие да ги гледа колко бързо карат. И почти забрави черешите. Очите му ставаха като чинии, докато гледаше минаващите коли. Той знаеше марката на всеки автомобил. Седна край пътя и уж караше кола, и се опитваше да бръмчи като мотор. По едно време каза, че май има повреда в мотора, защото не звучал както трябва.

— Да, защото изобщо не звучи като мотор — обади се Брита, — а звучи като Бусе.

Ласе се ядоса, че автомобилите не спират, и рече:

— Ще ги науча аз!

И когато приближи следващата кола, той изтича насред пътя, вдигна табелата и отскочи чак в последния миг, преди да бъде прегазен. Тогава автомобилът спря с ужасен вой на спирачки и от него слезе един мъж, хвана Ласе за рамото и каза, че би трябвало да изяде такъв пердах, та пушек да се вдигне.

— Да не си посмял да го направиш още веднъж! — викна той.

Ласе обеща да не го прави пак. И, представете си, тогава мъжът си купи половин кило череша и замина.

По пътя се вдигаше страшен прахоляк. Покрихме черешите с хартия и това беше разумно. Но себе си не можехме да покрием, а когато минаваха автомобилите, зад тях се вдигаха гъсти облаци прах и той се сипеше върху нас. Беше неприятно и аз казах:

— Уф, колко е прашно!

Тогава Ласе ме попита защо го казвам и добави:

— Защо не кажеш „Уф, как грее слънцето“ или „Уф, как чуруликат птиците“? Кой е заповядал да ни е приятно, когато грее слънцето, а неприятно, когато е прашно?

Тогава решихме да ни е приятно, когато се вдига прах. И след като отмина следващата кола, и целият прах се изсипа отгоре ни, та едва се виждахме, Ласе каза:

— Днес е чудесно прашно!

А Брита рече:

— Да, по това шосе се вдига чуден прах — колко хубаво!

Бусе пък изтърси:

— Де да искаше да се вдига още повече!

И наистина не трябваше да чака дълго. Наближи един голям камион и зад него се вихреха страхотни облаци прах. Не вярвах, че на света може да има толкова много. Мисля, че децата на Израил са виждали точно такъв облачен стълб в пустинята. Ана стоеше сред най-гъстия прах, разпери ръце и се провикна:

— Какъв приказно разкошен прах!

Но веднага се закашля и не можа да каже нищо повече. След като прахът се слегна, ние се погледнахме един друг и всичките бяхме сиво-черни от горе до долу. Брита се изсекна и ни показа носната си кърпа, а

тя беше почерняла на мястото, където се беше изсекнала. Тогава всички се изсекнахме и носните ни кърпи почерняха до една. Уле не си носеше носна кърпа, та се изсекна в тази на Бусе. Но Брита каза, че било трудно да се види дали и носът на Уле пуска черно, защото кърпата на Бусе поначало била черна.

— Я си върви вкъщи да си легнеш! — сопна ѝ се Бусе.

Въпреки че се вдигаше такъв разкошен прах, всички съжалявахме, че никоя кола не спираше. Но най-сетне Ласе се сети, че сме застанали на лошо място — точно в средата на един прав участък, където автомобилите караха бързо. Каза, че трябва да се преместим на някой завой. Застанахме малко по-нататък, където пътят правеше два големи завоя един подир друг. И ни хрумна да се наредим край насипа, да се хванем за ръце и да ги размахваме, когато наближи кола.

— Тук ще хванем бика за рогата — рече Ласе.

И го хванахме. Почти всяка кола спираше. В първата седяха един татко, една мама, и четири деца, които всичките крещяха, че искат череши. Таткото им купи кило и половина, а майка им каза:

— О, това беше чудесно! Толкова сме гладни и жадни!

Купиха от моите дребни черни череши. Таткото каза, че ще пътуват много, много надалеч, чак в чужбина. Странно наистина, че моите череши щяха да отидат в чужбина, пък аз щях да си седя у дома в село Шумотевица! Като го казах на другите, Ласе рече:

— Глупости! Децата ще са изяли черешите, далеч преди да стигнат в чужбина, това да ти е ясно!

Но аз отговорих, че моите череши все пак щяха да отидат в чужбина, макар и в стомасите на ония деца.

Ей, колко череши продадохме! Един чичко купи цяла кошница. В нея бяха черешите на Бусе. Чичкото каза, че ще ги даде на жена си да му направи черешов сок, защото много го обичал.

— Колко странно — каза Бусе след това, само за да ме подразни, — че моите череши ще станат на сок, а пък аз няма да стана на сок!

Накрая бяхме продали всичко до последната череша. И тогава в пурената кутия, която си носехме за парите, лежаха трийсет крони. Кутията беше Ковчежето на Мъдреците, което най-сетне послужи за нещо разумно. Трийсет крони — това бяха страшно много пари! Поделихме си ги, та всеки получи по пет крони. Защото, въпреки че

Брита, Ана и Уле не бяха дали череши, те ни бяха помогнали да берем и да продаваме.

— И сега, след като си нямате вече череши, може да ядете колкото искате от нашата градина — каза Брита.

— От мен ще получите сливи, щом узреят — рече Уле, когато му дадохме неговите пет крони.

Та никой не може да каже, че делбата не беше справедлива.

На връщане влязохме в сладкарницата в Голямо село и изядохме всеки по една паста и изпихме по една лимонада. Можехме да си го позволим. Остатъка от парите щяхме да си спестим. Моята паста имаше отгоре зелен бадемов марципан и беше много вкусна.

Като се прибрахме, и мама видя как изглеждаме Ласе, Бусе и аз, тя се хвана за главата и каза, че никога не била виждала по-мръсно черешово дружество. Искаше веднага да отидем в пералната барака да се измием. Но точно тогава дотърча Ана и извика:

— Страхотен късмет! Сауната е загрята!

Северняците имат финска сауна долу край езерото. Взехме си чисти дрехи и хукнахме през кравешкото пасище, та пушек се дигна.

В сауната се измихме от целия прекрасен прах. Показвахме си коритата и ги сравнявахме да видим чия вода е най-мръсна. Но не се забелязваше особена разлика.

Сетне поседяхме още в сауната, за да се изпотим здравата. И си говорехме, че може да направим и едно сливово дружество, когато му дойде времето.

В сауната е страхотно горещо и накрая така се сгряхме, та щяхме да се пръснем. Тогава се втурнахме навън и скочихме в езерото да се разхладим. Ох, колко беше хубаво! Пръскахме се с вода и плувахме, и се гмуркахме. А когато излязохме, дори в косите ни нямаше вече следа от прекрасния прах. Освен това се изсекнахме във водата, за да се отървем от цялата чернотия в носовете си.

А времето беше толкова хубаво! Седяхме до ръба на езерото и се печяхме на слънце. Изведнъж Ласе каза:

— Уф, как грее слънцето!

Тогава Уле се изсмя и рече:

— Уф, как чуруликат птичките!

АНА И АЗ ИСКАМЕ ДА СТАНЕМ ДЕТЕГЛЕДАЧКИ — МОЖЕ БИ

Един ден пасторът от Голямо село щеше да дава голяма гощавка по случай рождения си ден и всички от село Шумотевица бяха поканени. Освен децата, разбира се. Обаче мама и татко, чичо Ерик и леля Грета, и чичо Нилс и леля Лиза бяха канени. Дори и дядо. На леля Лиза ѝ беше мъчно, защото смяташе, че не може да отиде. Заради Шещин. Нали някой трябваше да се грижи за нея. Но тогава Ана и аз казахме, че ще свършим тази работа. Тъй като и без това искахме да станем детегледачки, когато пораснем, какво по-добро от това, да почнем да се учим колкото е възможно по-рано.

— Непременно ли трябва да се учите точно на моята сестричка?
— попита Уле.

Сигурно му се искаше сам да се грижи за Шещин, но трябваше да издои кравите на Южната и да нахрани прасетата и кокошките, докато татко му и майка му бяха на гощавката. Навярно и Брита би искала да ни помогне с Шещин, но беше ужасно настинала, лежеше в леглото си, и почти не можеше да говори.

Леля Лиза много се зарадва, като чу, че искаме да се погрижим за Шещин. Обаче Ана и аз се радвахме още повече. Щипнах Ана по ръката и казах:

— Нали ще бъде весело?

Ана също ме щипна и отговори:

— Дано тръгнат по-скоро, за да почнем.

Винаги трае страшно дълго, докато големите се приготвят да тръгнат на гощавка. Но дядо се беше приготвил още в шест часа сутринта, въпреки че щяха да тръгнат чак в десет. Беше си сложил хубавия черен костюм и най-новата си риза. И веднага след като чичо Ерик впрегна конете, дядо отиде и седна в колата, а леля Грета още не беше почнала да си облича празничната рокля.

— Дядо, нали ти е весело, че отиваш на гощавка? — попита Ана.

Дядо каза „да“. Но според мен му беше невесело, а не весело. Защото по едно време въздъхна и рече:

— Ох-ох, да-да, всичките тия гощавки, на които трябва да се ходи!

Но тогава чичо Ерик каза, че имало пет години, откакто дядо не бил ходил на гощавка, та нямало защо да се оплаква от гощавки.

Леля Лиза ни даваше страшно много съвети до последния миг. После татко, чичо Нилс и чичо Ерик подвикнаха на конете си и всички потеглиха.

Леля Лиза беше казала да държим Шещин навън колкото може повече, защото тогава била най-послушна. Но в дванайсет часа трябвало да я нахраним — яденето било готово за притопляне. После да я сложим да спи около два часа.

— Ей, колко ще е весело! — каза Ана.

— Да — отговорих. — Непременно ще стана детегледачка, когато порасна. Това е абсолютно сигурно.

— Аз също — рече Ана. — Никак не е трудно да гледаш деца. Само че не трябва никога да забравяш да им говориш кротко и приветливо. Тогава са послушни. Онзи ден го пишеше във вестника.

— Естествено, че трябва да им се говори кротко и приветливо — казах.

— Трябва да знаеш, че има хора, които крещят на децата си — продължи Ана. — Но такива деца стават истински злосторници и изобщо не слушат. Това също го пишеше във вестника и значи е така!

— Кой би могъл да крещи на такова малко сладурче — казах и погъделичках Шещин по крачето.

Тя седеше на едно одеяло в тревата и изглеждаше весела. Много е сладка тази Шещин. Има кръгло челце и очите ѝ са яносини. В устата си има четири зъбчета горе и четири — долу. И когато се смее, те приличат досущ на зрънца ориз. Още не може да говори. Единственото, което казва, е „хей, хей“ и го казва почти непрекъснато. Може би всеки път има предвид нещо друго. Кой знае!

Шещин има една дървена количка, в която я возят.

— Хайде да разходим Шещин с количката — предложи Ана.

И решихме да го направим.

— Ела тук, миличка Шещин — каза Ана и я сложи в количката, — сега ще те повозим.

Говореше ѝ много кротко и приветливо, както трябва да се говори на деца.

— Ето, миличка Шещин, така ще ти е удобно — каза.

Но Шещин не беше съгласна. Искаше да стои права в количката, да подскача и да вика „хей, хей“. Обаче ние не смеехме да я возим така.

— Може би трябва да я завържем — рекох. И тогава взехме едно въже и я вързахме. Но щом Шещин схвана, че не може да става, да подскача и да вика „хей, хей“, почна да пици до небето, та се чу надалеч. Уле дотърча от обора и попита:

— Какво правите? Да не я биете?

— Изобщо не я бием, глупендер! — казах. — И освен това ѝ говорим кротко и приветливо, ако искаш да знаеш!

— Продължавайте така — рече Уле. — И я оставете да прави каквото иска — тогава няма да плаче.

Е, Уле сигурно знаеше най-добре как трябва да се отнасяме с неговата сестричка, та оставихме Шещин да стои права в количката и да вика „хей, хей“ колкото си иска. Аз дърпах количката, пък Ана вървеше до нея и хващаше Шещин, колкото пъти залиташе. Но по едно време стигнахме до един дълбок ров, пълен с вода, и когато Шещин го зърна, слезе от количката.

— Да видим какво ще направи — каза Ана.

И действително видяхме! Чудно нещо са тия малки деца! Човек си мисли, че не могат да тичат бързо на късите си крачка, но това не е вярно. Ако иска, такъв малчуган може да тича по-бързо от заек. Или поне Щещин. Тя каза „хей, хей“ и докато се усетим, хукна право надолу в рова. Там се спъна и падна презглава във водата. Уле наистина беше казал да я оставим да прави каквото си иска и тя може би искаше да лежи в рова, но ние решихме, че все пак ще е по-добре да я извадим оттам. Беше съвършено мокра и ревеше, и ни гледаше сърдито, сякаш ние сме виновни, задето е паднала във водата. Но въпреки това ѝ говорехме кротко и приветливо, сложихме я в количката и я задърпахме към дома, за да ѝ облечем сухи дрешки. А тя рева през целия път. Уле страшно се ядоса, като видя как изглежда Щещин.

— Сега пък какво сте направили?! — кресна. — Да не сте се опитали да я удавите?

Тогава Ана му каза да бъде така любезен и да ни говори кротко и приветливо, защото в края на краищата и ние сме деца. Макар и доста по-големи, естествено.

Шещин обаче отиде до Уле, прегръщаше краката му, ревеше и искаше той да я утеши, докато Ана и аз почнахме да се чувстваме виновни, като че ли наистина бяхме опитали да я удавим.

Уле ни помогна да намерим чисти дрехи за Шещин. Но после трябваше да се върне в обора.

— Сложете я на гърненцето, като и без това ще я събличате — каза той, преди да си тръгне. Питам се дали самият той някой път е опитвал да сложи Шещин на гърненцето. В такъв случай, би било интересно да видим как го е направил. Ана и аз напрегнахме всичките си сили, за да натиснем Шещин върху гърненцето, обаче напразно. Тя се изпъваше като бастун, пицеше до небето и не седаше.

— Глупаво дете — почнах аз, но после се сетих, че не бива да се говори така на малки деца.

Тъй като Шещин не искаше да седне там, нямахме друг избор, освен да ѝ сложим въпреки това сухите дрехи. Аз я държах на ръце, докато Ана се опитваше да я облече. Шещин ревеше през цялото време, риташе и се гърчеше като змиорка и мина половин час, докато я оправим. След това седнахме по на един стол. Бяхме страшно уморени. Но Шещин престана да пици, каза „хей, хей“, завря се под масата и направи там едно малко езерце. После стана и дръпна мушамата от масата, та две чашки за кафе паднаха на пода и се счупиха.

— Лошо дете! — каза Ана толкова кротко и приветливо, колкото можеше. Тя забърса под масата и измете парчетата, пък аз свалих мокрите гащички на Шещин. Докато търсех един чифт сухи, Шещин успя да избяга през вратата. Беше стигнала наред път до обора, преди да я хванем. Тогава Уле подаде глава през вратата на обора.

— Да не сте полудели? — кресна той. — Защо оставяте Шещин да ходи без гащички?

— Не сме я оставили — отговори Ана. — Ако искаш да знаеш, тя не ни е питала!

Замъкнахме Шещин вътре и ѝ обухме сухи гащички, но тя през цялото време се гърчеше и крещеше.

— **Сега... бъди... добра... и... ми... ру... вай!** — рече Ана. Каза го **почти** кротко и приветливо, но не съвсем.

Бяхме облекли на Шещин най-хубавата ѝ рокличка, защото Уле не успя да намери друга. Тя беше много сладка — бяла, с мънички плисета и набори.

— Сега трябва да си пазиш рокличката — казах на Шещин, макар че тя още не разбира какво ѝ се говори. И това си пролича! Че не разбира какво ѝ се говори, искам да кажа.

— Хей, хей — викна тя, втурна се право към печката и си лепна голямо петно от сажди върху рокличката. Изчеткахме го колкото можяхме, но то не се махна съвсем. Обаче Шещин се смееше много доволно, докато я четкахме. Сигурно мислеше, че това е някаква игра.

— Часът е дванайсет — каза Ана по едно време. — Сега трябва да нахраним Шещин.

Побързахме да стоплим спанака, който стоеше в една тенджерка на печката. Сетне взех Шещин в скута си и Ана почна да я храни. Тя ядеше добре и зяпаше чудесно, и Ана каза:

— Всъщност това хлапенце е много добричко.

Тогавашещин каза „хей, хей“ и блъсна лъжицата, а спанакът отхвърча в очите ми.

Ана така се разсмя, че щеше да изтърве цялата чиния. Малко ѝ се разсърдих тогава. Шещин също се смееше, но сигурно не разбираше

на какво се смее Ана. Защото мисля, че Щещин смята за съвсем естествено хората да си мажат спанак по очите.

По едно време не искаше да яде повече. Стисна си устата и току блъскаше лъжицата, така че повече от половината спанак отиде по рокличката. Дадохме ѝ да пие плодов нектар от чашка и половината нектар също отиде по рокличката. След това тази рокличка не беше вече бяла, а зелена и червена, и само на няколко мънички места бяла, там където Щещин не бе успяла да я намаца със спанак или плодов нектар.

— На едно нещо се радвам — каза Ана, — и то е, че това хлапе сега трябва да си изкара следобедния сън.

— Да, и аз много се радвам — съгласих се аз.

После се борихме пак с Щещин да ѝ свалим всичките дрешки и да ѝ нахлузим пижамката, и когато най-сетне свършихме, бяхме направо капнали от умора.

— Ако някой има нужда от следобеден сън, това сме ние — казах на Ана.

Сложихме Щещин в леглото ѝ в стаичката до кухнята, излязохме и затворихме вратата. Но тогава тя се разпищя колкото ѝ глас държи. Правехме се, че не я чуваме, обаче тя ревеше все по-силно и по-силно, докато Ана накрая надникна в стаичката и каза:

— Млъкни, детище такова!

То се знае, че на малки деца трябва да се говори кротко и приветливо, но понякога сякаш е невъзможно. Макар че онова, дете го пишеше във вестника, че децата се озлобяват, когато им крещят, сигурно е вярно. Така стана поне с Щещин. Тя се разрева още по-страшно от преди. Тогава влязохме и двете при нея. А тя веднага се развесели, изправи се в леглото и взе да подскача и да вика „хей, хей“. Това продължи, докато стояхме при нея. Протегна ръчичката си между пръчките на решетката, погали ме и опря бузката си в моята.

— Колко е миличка, въпреки всичко — казах.

В същия миг Щещин ухапа бузата ми, та после два дни имах белег.

Сложихме я пак да легне в леглото и се опитахме да я завием с одеялцето. Но тя моментално го изритваше. След като го изрита десет пъти, се отказахме. Съвсем кротко и приветливо ѝ казахме само

„Приятни сънища, Щещин“, излязохме и затворихме вратата. В следващия миг тя ревна пак до небесата.

— Дотук беше! — каза Ана. — Ще я оставим да вреци!

Седнахме до кухненската маса и се опитахме да си поговорим. Но нищо не излезе. Защото Щещин ревеше все по-силно и по-силно, и още по-силно. Почна да ни избива пот, като я слушахме. Отвреме навреме млъкваше, но то беше само за да си поеме дъх за следващия вой.

— Дали пък не я боли нещо? — рекох най-сетне.

— Вярно! Представи си, че я боли стомах — каза Ана. — Може да е апандисит или нещо такова.

Веднага се втурнахме при Щещин. Тя стоеше в леглото, очите ѝ бяха пълни със сълзи, но щом ни видя, каза „хей, хей“ и взе да скача и да се смее.

— Това хлапе не го боли нито стомах, нито нещо друго — каза Ана. — Ела да излезем!

Пак затворихме вратата и седнахме до кухненската маса, потихме се и слушахме как Щещин вреци все по-силно и по-силно, и още по-силно. Но накрая все пак утихна.

— Ох, че хубаво! — казах. — Най-после е заспала.

Извадихме кутията с „Не се сърди, човече“ на Уле, седнахме да играем и се поразвеселихме.

— Малчуганите би трябвало постоянно да лежат в леглата си, та човек поне да ги знае къде са — каза Ана.

Точно тогава чухме един странен звук откъм стаичката. Приличаше на онова доволно бърборене, което издават мънички деца, когато правят нещо забавно.

— Не, това вече е прекалено! — казах. — Възможно ли е това дете **все още** да е будно?!

Прокрадناхме се тихичко до вратата и надникнахме внимателно през ключалката. Виждаше се леглото на Щещин. Обаче никаква Щещин. Леглото беше празно. Тогава се втурнахме в стаичката. И познайте къде беше Щещин! Седеше в откритото огнище, което беше варосано и разкрасено за лятото. Искам да кажа, че е **било** разкрасено. Преди Щещин да влезе в него. А сега беше доста неразкрасено. Защото Щещин седеше наред огнището с кутия боя за обуца в ръка. И беше от горе до долу омазана с черна боя за обуца, и само тук-там

с малко вар. Имаше боя за обуца по косите и боя за обуца по цялото лице, и боя за обуца по ръцете и по пижамката, а палците на краката ѝ приличаха досущ на негърски палчета. И цялото огнище беше намацано с боя за обуца. Предполагам, че чичо Нилс е лъснал обувката си до огнището, преди да тръгне за гощавката, и после не е затворил кутията с капака.

— Хей, хей — каза Шещин, когато ни видя.

— Пишеше ли във вестника дали малки деца бива да се пердашат, или не? — попитах Ана.

— Не помня — отговори тя. — Дори и главата ми е уморена.

Тогава Шещин се изправи в огнището, отиде при Ана и искаше да я милва, но Ана изкрещя, колкото ѝ глас държеше:

— **Я да стоиш там, където си, завързак такъв!**

Но на Шещин не ѝ се стоеше. Хвърли се право върху Ана да я милва, въпреки че Ана не искаше. И лицето на Ана почерня от боя за обуца. Тогава взех да се смея, както се смя Ана, когато спанакът изхвърча в очите ми.

— Леля Лиза ще помисли, че сме сменили Шещин с едно негърче — казах, след като се насмях.

Не знаехме как се маха боя за обуца, та решихме да питаме Брита. Тъй като беше вече изцапана, Ана щеше да остане и да държи Шещин до огнището, докато аз изтичам до тях.

Когато разказах на Брита какви ги е свършила Шещин, тя каза:

— Бдого добри детегледачки, дяба що!

После си избърса носа, обърна се към стената и каза, че е болна и не знае как се маха боя за обуца.

В това време Уле си дойде от обора и направо побесня, като видя Шещин.

— Да не сте си загубили ума?! — кресна. — Как може да я боядисате черна?!

Опитахме се да му обясним, че вината не е наша. Но Уле беше много сърдит и каза, че трябвало да се забрани със закон такива като нас да стават детегледачки, и отсега нататък да сме си намерели друго дете, на което да се учим.

Но после тримата си помагахме да стоплим вода в един котел и да го изнесем навън в тревата. След това заведохме там Шещин. И докато вървеше по пода, след нея оставаха малки сладки черни отпечатъци от стъпалата ѝ. Набутахме я в котела и взехме да я търкаме от горе до долу. Косата ѝ също измихме, но ѝ влезе малко сапун в очите. И тогава така се разпищя, че огласи цяло село Шумотевица и Ласе и Бусе дотърчаха да питат какво има и дали не колим прасета.

— Не — каза Уле, — няма нищо, освен че тези две чудесни детегледачки се учат.

Не успяхме да измием цялата боя за обуца. След като трихме достатъчно и избърсахме Шещин, телцето ѝ имаше особен сивкав цвят. Но въпреки това беше много весела. Тичаше съвсем голичка по моравата, крещеше „хей, хей“ и се смееше, а всичките оризови зрънца в устата ѝ се виждаха. Уле каза:

— Колко е миличко това детенце!

Бяхме сигурни, че сивият цвят постепенно ще се изтрие, за да се покаже пак розовото дете, което се намираше отдолу. Къде Коледа — може би, смяташе Ласе.

След това Уле сложи Щещин да спи. И тя дори не гъкна, а само пъхна палец в устата си и в същия миг заспа.

— Така се гледат деца — каза Уле и отиде да нахрани прасетата.

Ана и аз седнахме на кухненските стълби да си починем.

— Горката леля Лиза, дете я кара така всеки ден — рекох.

— Знаеш ли какво мисля? — попита Ана. — Мисля, че това във вестника е открай докрай лъжа. Защото е все едно как говориш на малките деца. Можеш да им говориш кротко и приветливо или да им крещиш, но те въпреки това ще правят каквото си искат.

После дълго мълчахме.

— Ана, ще станеш ли детегледачка, когато пораснеш? — попитах най-сетне.

— Може би — отговори Ана. Но след това се замисли, втренчи поглед над покрива на обора и накрая каза:

— Но всъщност май не знам...

НА ЛОВ ЗА РАЦИ

Дълбоко в гората има едно езеро, което се казва Нокен. В Нокен човек не може да се къпе, защото има много тиня на дъното. Обаче може да лови раци. Леле, колко раци има там! Ласе казва, че няма друго езеро в цяла Швеция, което да е така тъпкано с раци като Нокен.

Понякога Ана ми казва:

— Ха-ха, Северняшкото езеро е само мое! А ти, горкичката, си нямаш езеро!

Тогава ѝ отговарям:

— Как да си нямам езеро? Да не би Нокен да не е езеро?

— Ха-ха, във всеки случай не е само твое езеро, защото то е общо на всички от село Шумотевица — вика Ана. — Така че е толкова твое, колкото и мое. Ха-ха, всъщност аз си имам две езера!

Тогава ѝ се разсърдвам и този ден не играя повече с нея. Обаче на другия ден се съгласяваме, че няма значение чии са езерата. Защото и без това всички се къпем в Северняшкото езеро и всички ловим раци в Нокен. На никого освен на нас от село Шумотевица не е позволено да лови раци там и това според мен е чудесно.

Ловът на раци не бива да почне по-рано от месец август. Денят, когато почва, е почти толкова весел като Бъдни вечер. Защото тогава всички деца от село Шумотевица — без Шещин, разбира се — отиваме с татко и чичо Нилс, и чичо Ерик на Нокен. Вечерта пускаме капаните във водата, после си строим колиби в гората, нощуваме там и ставаме рано-рано на другата сутрин да изтеглим капаните. Това е най-веселото от всичко — че прекарваме нощта в гората. Защото Нокен лежи толкова далеч от село Шумотевица, и пътят дотам е тъй труден, че няма смисъл да се прибираме и да спим само два-три часа, казва татко. Какъв късмет, че Нокен е така дълбоко в гората! Иначе мама сигурно би искала да се връщаме вкъщи и да спим в леглата си.

— Много ме е страх децата да не се простудят — казва тя всяка година.

— Празни приказки! — ѝ отговаря татко. Каза го и тази година. И след като го каза, тръгнахме.

За да стигнем до Нокен, трябва да вървим повече от пет километра през гората, а пътеката е тясна и криволичи. Носехме страшно много неща — капаните за раци, одеяла и раници, пълни с какво ли не. Но няма никакъв смисъл да хленчим, ако се уморим, защото тогава татко казва, че който хленчи, няма да ходи на лов за раци и да нощува в гората.

Щом стигнахме до езерото, отидохме да видим дали е останало нещо от колибите, които си бяхме направили миналата година. Но имаше само изсъхнали хвойнови храсти и разни боклуци, които веднага разчистихме. Брита, Ана и аз си правим колибата под един голям бор. Клоните му висят чак до земята. Татко и чичо Ерик ни отсичат хвойнови храсти, които нареждаме така около бора, че да остане само тесен отвор, през който влизаме и излизаме пълзешком. После постиламе на земята дебел слой борови клони, върху които ще спим.

Когато свършихме нашата колиба, отидохме да видим тази на момчетата. Те винаги си я правят в една пролука между две скали, върху която нареждат първо по-дебели клони и върху тях борови гранки, та става като покрив. Разбира се, и те застилат земята с борови клони.

— Бихме се радвали, ако поне в тази колиба момичетата ни оставят на мира! — изтърси Ласе, когато отидохме.

Тогава Бусе и Уле също казаха, че биха се радвали, ако момичетата ги оставят на мира.

— Както обичате! — рече Брита. — За щастие си имаме много по-хубава колиба от тази жалка мизерия.

На това Ласе, Бусе и Уле се изсмяха и казаха, че ни окайват, защото изобщо нямаме представа как се строят колиби. Преди да измислим някакъв хубав отговор, чичо Нилс ни извика да помагаме с капаните за раци. Капаните са направени от телени обръчи и мрежа и всяка година трябва да се поизкърпват. Тук-там винаги има по някоя голяма дупка и не бива да се оставят така, защото иначе рациите ще избягат.

Седнахме на една скала край езерото и кърпехме капаните с въже, приказвахме си и много се забавлявахме. Слънцето се канеше да

залезе и около езерото беше много красиво и тихо. Когато не говорехме, естествено.

— Хубаво езеро е Нокен — каза татко.

Чичо Ерик изгребваше двете стари лодки, които държим в Нокен. Бяха пълни с вода. Чичо Нилс и татко слагаха стръв в капаните. Когато всичко беше готово, потеглихме с лодките и заложихме капаните във водата навсякъде покрай бреговете. Имаме специални места, където ги залагаме всяка година.

След като обиколихме цялото езеро и пуснахме всичките капани, почна да се мръква. Тогава Ана ме щипна по ръката и каза:

— Това е **почти** по-весело от Бъдни вечер.

Така мислех и аз. Защото щом се мръкна, татко запали голям огън на скалата до езерото, както прави всяка година. Всички насядахме около него, извадихме си термосите с горещо какао и го пихме към сандвичите си. А огънят осветяваше водата и изглеждаше, сякаш езерото гори. Гората наоколо беше много тъмна и съвсем тиха. Ласе се обади:

— Чувам как троловете се прокрадват между дърветата.

Ана и аз много се изплашихме. Но Ана каза:

— Глупости, няма тролове!

Но въпреки това се послушахме дали няма да чуем някой трол да се прокрадва в тъмното. Обаче нищо не чухме и го казахме на Ласе.

— Не сте чули, защото имат космати стъпала — отговори Ласе. — Стъпват много тихо и застават зад дърветата, и ни зяпат.

— Ами, нищо подобно! — викнах и се преместих малко по-близо до Ана.

— Много се лъжеш! — рече Ласе. — Цялата гора е пълна с очи на тролове, които ни зяпат точно сега. Само че не смеят да дойдат тук, защото ги е страх от нашия огън.

Тогава татко каза на Ласе да престане да пълни главите на малките момичета с глупави измишльотини. После татко сложи още клони в огъня и пламъците се издигнаха нависоко и осветиха много красиво всичко наоколо. Не вярвам да има тролове. Но за всеки случай се сгуших в скута на татко и тогава Ана отиде и седна в скута на чичо Ерик. А чичо Ерик почна да ни свирка. Той свирка страхотно хубаво! Ако иска, може да свирка като птичка.

Аз пък си мислех, че ако наистина в гората има тролове, сигурно се чудят защо почти среднощ седим около огъня и слушаме как чичо Ерик свирка.

Татковците разказваха и разни истории. А ние се смеехме, защото историите бяха много смешни. Ласе, Бусе и Уле взеха фенерчетата си и отидоха до водата да търсят раци. Намериха двайсет и три, и ги сложиха в една тенекиена кутия. А Ласе каза на Бусе и Уле:

— Ако момичетата са добри и се държат като хората, ще ги поканим утре вечер на гощавка с раци.

— Добре, ама много зависи от това как ще се държат, естествено — съгласи се Бусе.

— Тогава държането им ще трябва да е страхотно добро — обади се и Уле.

Когато огънят вече гаснеше, чичо Ерик каза, че е време за сън. Татковците нямаха колиба, та се увиха в одеяла и налягаха около огъня. А Брита, Ана и аз изпълзахме под нашия разкошен бор, увихме се и ние в одеяла и смятахме да спим. Но изведнъж чухме нещо като тихи стъпки отвън. И аз изпищях:

— Кой е там?

— Един трол — отговори Ласе с най-страховития си глас. Надникнахме през отвора между клоните и видяхме отвън момчетата, които си светеха с фенерчетата и казаха, че искат да видят нашата колиба. После се вмъкнаха един по един. Събрахме се всичките, макар и да беше тесничко. Момчетата признаха, че сме направили доста хубава колиба. Обаче не толкова хубава, колкото тяхната, разбира се. След това се измъкнаха пак навън и Ласе каза:

— Доста сваятна колиба, няма що. Само дете не е подсигурена срещу тролове!

Сетне момчетата си отидоха, а ние се опитахме да заспим. Първо си поприказвахме малко, но всичко звучи много странно, когато лежиш нощем в гората и говориш. Имаш чувството, че някой стои отвън и подслушва.

Мисля, че Брита и Ана заспаха доста преди мен. Много дълго лежах будна и слушах как шуми гората. Но тя шумеше тихичко. И по езерото имаше малки вълни, които кротко-кротко плискаха по брега. Беше много особено — изведнъж не знаех вече тъжно ли ми е, или ми е радостно. Лежах и се мъчех да усетя дали ми е тъжно или радостно, но не успях. Може би човек става малко странен, когато спи в гората.

Татко дойде да ни събуди в четири часа сутринта. Тогава знаех, че ми е радостно, въпреки че зъзнях като куче. Но слънцето грееше и ние се измъкнахме от колибата, и взехме да размахваме ръце и да се тупкаме, за да се стоплим, а татко ни даде да прием горещо какао. Над езерото лежеше лека мъгла, но скоро се разнесе. Татко, Ласе, Бусе и аз взехме едната лодка, а чичо Ерик и чичо Нилс с Уле, Брита и Ана взеха другата и тръгнахме да съберем капаните.

Много съжалявам всички хора, които никога не са гребали по някое езеро да събират капани за раци в четири часа сутринта.

Почти всичките капани бяха пълни с раци. Ласе и Бусе не се боят да хващат раците както си искат, но аз не смея. Бусе взе един рак и се загледа в него, и изведнъж го пусна пак в езерото.

— Да не си полудял?! — кресна Ласе. — Защо хвърляш раците обратно във водата?

— Гледаше ме с толкова тъжни очи — отговори Бусе.

— Колко си глупав! — каза Ласе. — Сега той ще тръгне да ни клепа из цялото езеро и тази година може да не хванем повече раци! За какво ти трябваше да го пуснеш?

— Гледаше ме с толкова тъжни очи — повтори Бусе.

Тъкмо тогава срещнахме другата лодка и подвикнахме на Уле, Брита и Ана:

— Много раци ли наловихте?

— Почти цялата лодка е пълна — извика Уле.

После загребахме обратно към мястото на нашия лагер и там изсипахме всичките раци в два високи коша за дрехи с капаци. Прибрахме всичко, което бяхме пръснали из лагера, и потеглихме към село Шумотевица. По тревата лежеше роса, а из клоните на дърветата тук-там имаше паяжини и те блестяха като диаманти. Бях сънлива, гладна, с мокри крака и много, много радостна. Защото беше толкова хубаво, че вървим в дълга, дълга върволица по пътеката и ще занесем вкъщи страхотно много раци. Чичо Ерик свиркаше, а ние пеехме:

*Един ловец на лов е тръгнал
в зелена хубава гора.*

Изведнъж Ласе извика:

— Виждам вече дима от село Шумотевица!

И тогава всички видяхме дима, който се издигаше над гората. Беше дим от три комина. И разбрахме, че всички са будни в Северната и в Средната, и в Южната. А като стигнахме още малко по-нататък, видяхме цялото село Шумотевица. Слънцето беше огряло прозорците и всичко изглеждаше тъй красиво!

— Мъчно ми е за хора, които нямат къде да живеят — казах на Ана.

— На мен пък ми е мъчно за онези, които не живеят в село Шумотевица — отговори Ана.

Дядо беше станал вече и седеше под бряста, дето расте сред моравата пред Северната. И като ни чу да идваме, извика:

— Има ли тази година раци в Нокен?

Тогава чичо Ерик каза, че имало толкова раци, колкото дядо сигурно не е виждал. Но дядо рече:

— Ох-ох, да-да! Що раци съм извадил от Нокен в живота си, то чак не е за вярване!

Седнахме в тревата при дядо и взехме да му разказваме колко весело сме прекарали. Ласе отвори тенекиената кутия, в която бяха раците на момчетата, и даде на дядо да послуша раците. Те издават особен звук, когато пълзят един върху друг — чува се нещо като „клир-рклирр“. А дядо се засмя доволно и каза:

— Да-да, това звучи съвсем като раци, няма как да го сбъркаш с нещо друго.

Тогава Ласе попита:

— Дядо, може ли довечера да направим при теб гощавка с раци?

— Ох-ох, да-да! Може, разбира се! — рече дядо.

Издание:

Астрид Линдгрен
Ние, децата от Шумотевица

Шведска. Първо издание

Rabén & Sjögren, Stockholm

Илюстрации: Илун Викланд

Оформление: Любомир Михайлов, 1998
Предпечатна подготовка: Мишлена ООД
Издателство САМПО, София, 1998
Печатница Полипринт-ЕАД, Враца

ISBN 954-8048-37-X

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.